

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПІДПРИЄМСТВА**

(за матеріалами

Приватного акціонерного товариства «Домінік»)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

601-ЕО

20447

КР

Розробив студент групи 601-ЕО

Микитенко Д.О.

Керівник: д.е.н., доцент

Дмитренко А.В.

Рецензент: головний бухгалтер ПрАТ

«Страхова компанія «Саламандра»

Мизюра Н.О.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань

Микитенко Д.О.

Підтверджую достовірність даних, використаних у
роботі

Дмитренко А.В.

Допустити до захисту

Завідувач кафедри

Птащенко Л.О.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	7
1.1. Загальна характеристика підприємства.....	7
1.2. Організація обліку фінансових результатів на підприємстві.....	13
1.3. Аналіз основних економічних показників ПрАТ «Домінік».....	24
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	31
2.1. Економічна сутність фінансових результатів, класифікація та порядок формування	31
2.2. Методика обліку фінансових результатів підприємства за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.....	42
2.3. Розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства за національними та міжнародними стандартами	48
2.4. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів підприємства.....	61
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	73
3.1. Мета, завдання, нормативно-правове регулювання та етапи планування аудиту фінансових результатів підприємства.....	73
3.2. Методика аудиту фінансових результатів підприємства	82
3.3. Узагальнення результатів аудиту фінансових результатів підприємства.....	87
3.4. Напрями удосконалення внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства.....	92
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА...101	
4.1. Аналіз рівня, структури та динаміки фінансових результатів діяльності підприємства.....	101
4.2. Оцінка формування, розподілу та використання чистого прибутку підприємства.....	106

4.3. Аналіз показників рентабельності підприємства.....	113
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	122
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	129
ДОДАТКИ.....	138

				<i>БЕОм 20447 КР</i>			
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Микитенко Д.О.			Теоретико-методичні основи обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів підприємства (за матеріалами Публічного акціонерног товариства «Домінік»)	Стадія	Арк.	Аркушів
Перевір.	Дмитренко А.В.					3	Кількість арк..
					Національний університет «Полтавський політехніка імені Юрія Кондратюка Кафедра ФіББО		
Н. контр.	Дмитренко А.В.				3		
Затверд.	Птащенко Л.О.						

ВСТУП

Ринкові відносини вимагають вирішення питань, пов'язаних з відображенням в обліку та фінансових результатів підприємства, а також з удосконаленням методики аудиту та аналізу фінансових результатів підприємств кондитерської галузі, здатних задовольняти інтереси зацікавленого користувача у цій інформації.

Проблематикою бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємства та питанням достовірності відображення фінансових результатів у фінансовій звітності присвячено широкий спектр наукових праць. Вагомий внесок у дослідження цих питань зробили такі вчені, як Андросова О. Ф., Білик М. Д., Гончар Л. А., Дікань Л. В., Ковбич Т. М., Мазур В. П., Назаренко Т. П., Патарідзе-Вишинська М. В., Прохар Н. В., Сіренко Н. М. та інші. Віддаючи належне вагомості та практичній цінності доробкам цих науковців, слід зазначити про наявність невирішених питань. Зокрема потребує уточнення поняття «фінансові результати»; класифікація фінансових результатів залежно від потреб діяльності та рівня управління; організаційно-методичні підходи до обліку фінансових результатів підприємств кондитерської галузі шляхом розробки субрахунків до рахунків обліку доходів, витрат та фінансових результатів згідно з вимогами законодавчих, нормативно-правових актів і галузевих особливостей підприємств; методика аудиту та аналізу фінансових результатів.

Необхідність усунення зазначених недоліків обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємств кондитерської галузі та пошуку шляхів їх удосконалення обумовили актуальність теми кваліфікаційної роботи, мету, завдання та основні напрями дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних та організаційних положень обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємств кондитерської галузі та розробка науково-практичних рекомендацій щодо їх удосконалення для забезпечення потреб різних груп користувачів.

Для досягнення мети кваліфікаційної роботи визначено такі завдання:

розглянути економічну характеристику підприємства, дослідити організацію обліку та провести аналіз основних економічних показників підприємства;

узагальнити існуючі визначення сутності «фінансові результати» як економічної категорії, розробити критерії класифікації фінансових результатів підприємства,

дослідити організацію та методику обліку фінансових результатів підприємства за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку; відображення інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства за національними та міжнародними стандартами;

виявити проблемні питання документування обліку фінансових результатів підприємства за національними та міжнародними стандартами, запропонувати шляхи їхнього вирішення;

проаналізувати нормативно-інформаційне забезпечення та розглянути мету, завдання, етапи планування аудиту фінансових результатів підприємства;

опанувати методику та узагальнити результати аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства;

формалізувати процес внутрішнього аудиту фінансових результатів підприємства та структурувати його елементи в межах загального аудиту діяльності підприємства;

здійснити аналіз показників доходів, витрат і фінансових результатів підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних, організаційних та практичних засад обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємства.

Суб'єктом дослідження обрано Приватне акціонерне товариства (далі - ПрАТ) «Домінік».

Для виконання кваліфікаційної роботи було використано законодавчі, нормативно-правові акти України; дисертації, монографії, підручники та

навчальні посібники, праці вітчизняних і зарубіжних учених із проблем організації та методики обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємства за національними та міжнародними стандартами; матеріали всеукраїнських, міжнародних наукових та науково-практичних конференцій, дані обліку і фінансової звітності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. Обґрунтування і розкриття сутності фінансових результатів підприємства здійснено методами індукції і дедукції, аналізу та синтезу. Використання системного методу, а також методів порівняння і групування дозволило визначити основні класифікаційні ознаки і здійснити загальну класифікацію фінансових результатів.

У першому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто економічну характеристику підприємства, зокрема: визначено історичні етапи розвитку та основний вид діяльності підприємства, охарактеризовано організаційну структуру управління. Досліджено організацію обліку на підприємстві та розраховано основні економічні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік».

У межах другого розділу кваліфікаційної роботи узагальнено різні підходи до визначення сутності поняття «фінансові результати»; порядок формування фінансових результатів; уточнено класифікацію фінансових результатів для цілей бухгалтерського обліку; розглянуто документальне оформлення; визначено проблемні питання та напрями удосконалення обліку фінансових результатів суб'єкта дослідження.

Третій розділ кваліфікаційної роботи присвячений організації та опануванню методики проведення аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік»; автором узагальнено результати аудиту, визначено проблемні питання та надано шляхи удосконалення методики внутрішнього аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

У четвертому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто та опановано методику аналізу фінансових результатів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

У висновках і пропозиціях викладені теоретичні, методологічні узагальнення кваліфікаційної роботи та рекомендації щодо удосконалення методики обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Загальна характеристика підприємства

Одним із найбільш розвинутих секторів харчової промисловості України є кондитерський. Продукцію кондитерського сектору харчової промисловості України слід умовно розподілити на борошняні, шоколадні та цукрові кондитерські вироби.

Враховуючи суб'єкт дослідження, розглянемо історію розвитку ПрАТ «Домінік». Так, на початку ХХ століття у м. Полтаві функціонувало кілька демятків приватних артілей-кондитерських, які поставляли солодощі далеко за межі Полтавської губернії. Після Жовтневого перевороту в 1918 р. міні-фабрики були націоналізовані, а у 1922 р. рішенням Губернської Ради народного господарства, об'єднані в одне кондитерське підприємство, яке отримало назву «Державна кондитерська фабрика».

У 1929 р. на базі фабрики створений Полтавський трест «Полтдержкондфабрика», а у 1934 р. фабриці присвоєно ім'я Сергія Кірова.

У роки німецько-радянської війни підприємство було евакуйоване до Прокоф'євська Алтайського краю, де працювало на потреби армії. Післявоєнні роки фабрика виготовляла переважно карамель та печиво. Домінувала ручна праця, і тільки у 1952 р. карамельний цех був обладнаний двома напівмеханічними лініями.

Починаючи з 1960 р. були введені в дію вафельний та мармеладний цехи, конвеєри і механізовані лінії, встановлені відливні машини безперервної дії. У зв'язку з цим, на фабриці був освоєний випуск карамелі в загорнутому вигляді, а згодом - випуск помадкових, глазуrowаних і неглазуrowаних цукерок.

На початок 1989 р. основною продукцією фабрики була льоданикова карамель з фруктовими, лікерними, молочними, медовими і горіховими наповнювачами. Також випускалися цукерки на вафельній основі, глазуrowані і неглазуrowані цукерки, батончики, кремові кондитерські вироби, вафлі, ірис та інша кондитерська продукція.

У 2000 р. ВАТ «Полтавакондитер». розпочало співпрацю з інвестиційним фондом «SigmaBleyzer», в результаті якої споруджено новий виробничий корпус.

Протягом 2014 р. ВАТ «Полтавакондитер» входило до переліку провідних промислових підприємств м. Полтави і було одним з найбільших кондитерських підприємств України. У березні 2015 р. досліджуване товариство освоїло випуск нової продукції - печива зі смаком топленого молока.

У 2017 р. ПрАТ «Полтавакондитер» перереєстровано як ПрАТ «Домінік».

Основною метою діяльності досліджуваного товариства є отримання прибутку; створення висококонкурентного бізнесу з використанням найкращих підходів та методів управління; формування ефективної команди та надійного місця роботи для працівників; збільшення ефективності роботи, спрямованої на ріст прибутковості.

Обсяги виробництва основних видів продукції в кондитерській сфері за 2017-2019 рр. представлено у таблиця 1.1.

Таблиця 1.1

Обсяги реалізованої продукції за основними видами кондитерського виробництва України за 2017-2019 рр.

(млн. грн. без ПДВ)

Показник	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Виробництво хліба та хлібобулочних виробів	17099	18841	20898.1
Виробництво сухарів і сухого печива	12940	14096	15363.1
Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	18256	21087	22472

Джерело: узагальнено автором за [35]

Інформація таблиці 1.1 дає підстави стверджувати, що у 2019 р. обсяги виробництва основних видів продукції в кондитерській сфері досягли 58,733 млрд. грн, у тому числі 38,26 % припадало на виробництво кондитерських виробів з какао, шоколаду та цукру.

Сьогодні на ринку кондитерських виробів працюють близько 800 підприємств. Основні гравці вітчизняного кондитерського ринку, які разом з тисячею менш потужних підприємств, успішно функціонують, забезпечуючи потреби вітчизняного споживача представлені на рисунку 1.1.

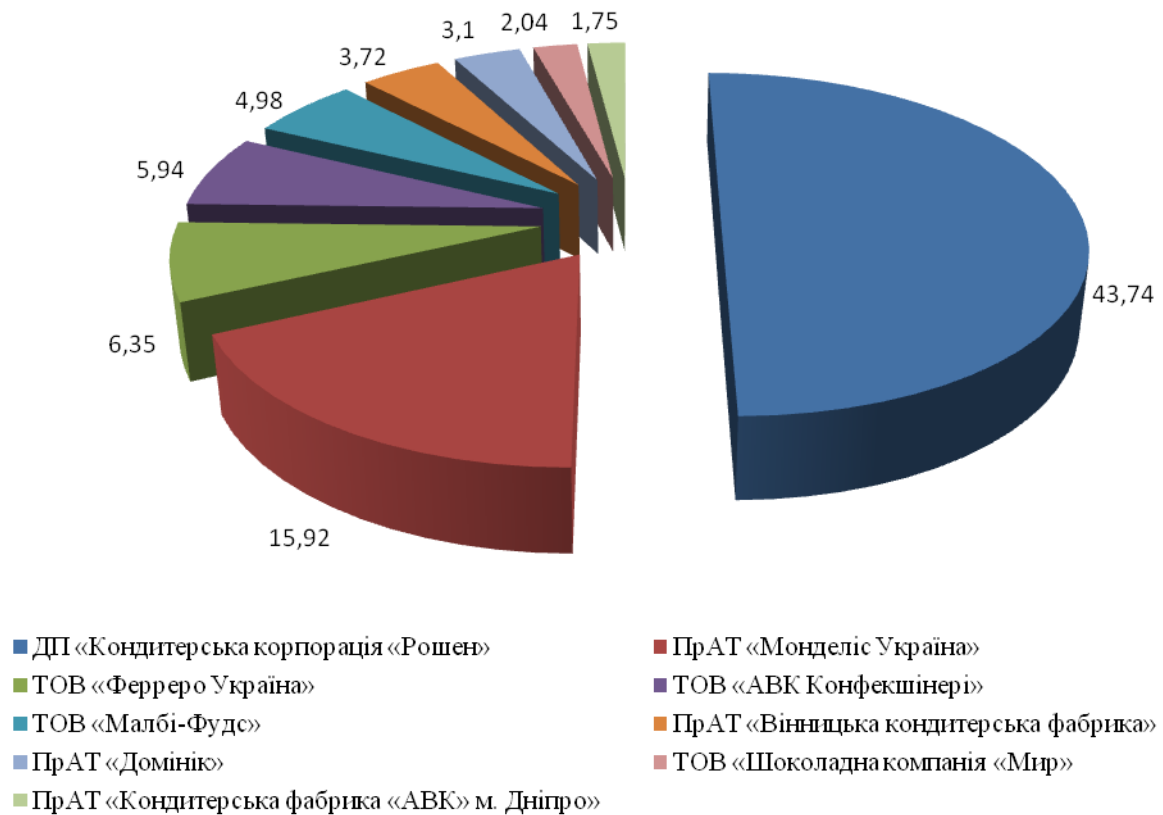

Рисунок 1.1 - Частки основних гравців кондитерського ринку України у 2019 р.

Джерело: узагальнено автором за [35]

Як бачимо із рисунка 1.1, основну частку на вітчизняному кондитерському ринку займає ДП «Кондитерська корпорація «Рошен» (43,74 %), а ПрАТ «Домінік» - 3,1 %.

Також слід звернути увагу, на те, що управління та контроль за діяльністю досліджуваного товариства здійснюють: загальні збори - вищий орган; наглядова рада - орган, що здійснює контроль за діяльністю Правління та захист прав акціонерів; ревізійна комісія - проводить перевірку фінансово-господарської діяльності.

ПрАТ «Домінік» зобов'язане щороку скликати річні Загальні збори акціонерів, які мають проводитись не пізніше 30 квітня наступного за звітним роком. Усі інші Загальні збори, крім річних Загальних зборів, вважаються позачерговими. Загальні збори можуть вирішувати будь-які питання діяльності Товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Наглядової ради законом або Статутом.

Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав акціонерів ПрАТ «Домінік» і в межах компетенції, визначеної Статутом та Законом України «Про акціонерні товариства», здійснює управління досліджуваним товариством, а також контролює та регулює діяльність Дирекції. До компетенції Наглядової ради належить вирішення питань, передбачених Законом України «Про акціонерні товариства» та Статутом досліджуваного товариства.

Процес організації та проведення ревізії фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік» та використання її результатів відображає процедурний аспект контролю й забезпечує якісний зміст процедур, які його супроводжують (рисунок 1.2).

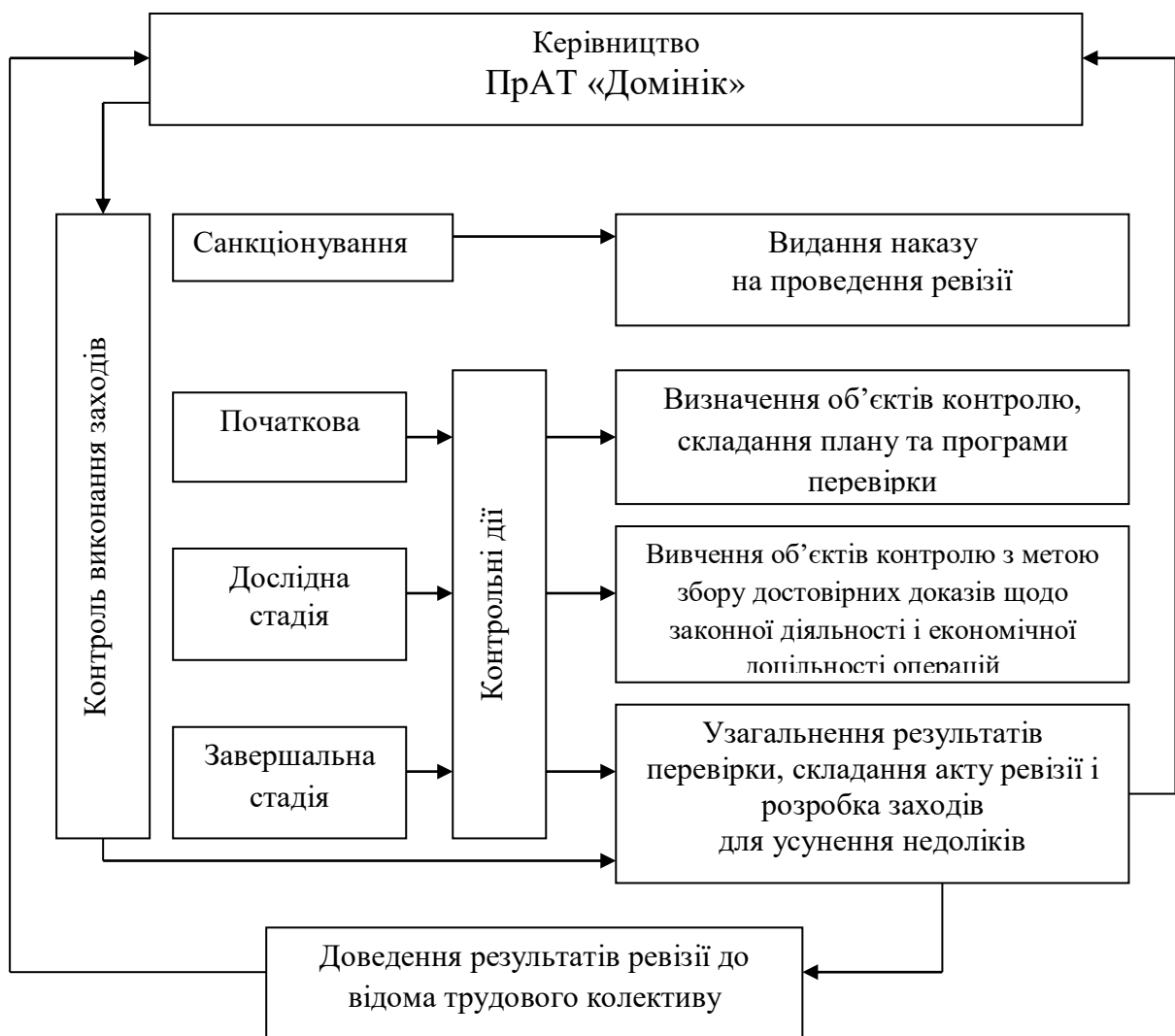

Рисунок 1.2 - Процес організації і проведення ревізії фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Санкціонування знаменує початок проведення ревізії і передбачає складання відповідного документу, який є аргументованою підставою для виконання контрольних дій на ПрАТ «Домінік». Таким документом є наказ керівника досліджуваного товариства, у якому зазначають інформацію про досліджуване товариство, прізвища перевіряючих, терміни проведення (початок і закінчення), терміни подання акту перевірки.

Процес виконання контрольних дій передбачає визначення порядку здійснення ревізії. При цьому, на основі сформульованої мети і завдання, затвердженого головою ревізійної комісії, відбувається підготовка до проведення перевірки із вибором необхідної методики, яка забезпечує отримання найкращих результатів перевірки.

Ревізії проводяться відповідно до одержаних завдань, які є підставою для складання членами ревізійної групи робочих планів, у яких, крім конкретних об'єктів, вказують обсяги робіт, які підлягають виконанню під час проведення перевірки, способи перевірки (суцільний чи вибірковий), терміни виконання контрольних дій.

Застосування різних методичних прийомів фактичного і документального контролю на дослідній стадії проведення перевірки дає змогу перевіряючому отримати свідчення про відповідність здійснених господарських операцій нормам чинного законодавства та іншим визначеним критеріям і на підставі наявної інформації й власної фахової підготовки сформувати невідомі характеристики об'єктів перевірки. Зібрана інформація повинна бути достатньою для формулювання обґрунтованих висновків, необхідних для складання акту перевірки. У цьому документі відображаються основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік», виявлені недоліки в діяльності досліджуваного товариства, бухгалтерському обліку та пропозиції щодо їх усунення.

Результати перевірки розглядаються на зборах трудового колективу досліджуваного товариства, а при потребі - на засіданнях правління та ревізійних комісій, що призначили перевірку, а також на загальних зборах акціонерів.

Організаційна структура управління ПрАТ «Домінік» наведена у додатку А.

Існуюча організаційна структура управління на ПрАТ «Домінік» відноситься до лінійно-функціонального типу, тобто керівники вищого рівня отримують рекомендації від керівників функціональних ланок, передають до виконання лінійним керівникам нижчого рівня. Слід зазначити, що організаційна структура управління постійно удосконалюється і на діяльність досліджуваного товариства важливий вплив має й виробнича структура. Виробнича структура ПрАТ «Домінік» схематично представлена у додатку Б.

Виробнича структура ПрАТ «Домінік» складається з цехів, служб та відділів, які беруть активну участь у виробництві кондитерської продукції. Всі вони поділяються на основні, допоміжні та обслуговуючі цехи.

Найбільш важлива роль відводиться основним цехам, саме в них відбувається безпосередньо виробництво кондитерської продукції. На ПрАТ «Домінік» до основних цехів належать: шоколадний, цукерковий та борошняний. Виробничі лінії для виробництва кондитерських виробів розташовані на двох виробничих територіях: територія № 1 (м. Полтава, вул. Спаська, 10), № 2 (м. Полтава, вул. Маршала Бірюзова, 2).

Допоміжні цехи відіграють важливу роль для забезпечення безперебійної роботи основних цехів. До допоміжних цехів на ПрАТ «Домінік» відносяться: служба ремонтно-механічної дільниці, інструментальна служба та відділ МТЗ. Відповідно зазначені служби забезпечують справність обладнання та своєчасне постачання сировини та ресурсів для подальшої її обробки та виробництва з неї кондитерської продукції.

Обслуговуючі цехи забезпечують нормальну роботу основних та допоміжних цехів. На ПрАТ «Домінік» до них належать: відділення розфасовки та складське господарство.

Проведене дослідження демонструє, що кондитерське виробництво України є висококонцентрованим. ПрАТ «Домінік» є вітчизняним підприємством, яке займається виробництвом кондитерських виробів. У процесі свого функціонування ПрАТ «Домінік» дотримується та слідує вітчизняному законодавству.

1.2 Організація обліку фінансових результатів на підприємстві

На сьогоднішній день основним джерелом інформації, щодо фінансових результатів підприємства є облік.

Призначенням організації обліку є удосконалення та раціоналізація обробки інформації, розподіл робіт між персоналом бухгалтерії, наукова організація праці. Без організованого обліку неможлива діяльність суб'єктів господарювання, оскільки це суперечить чинному законодавству України, зокрема розділу III Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4].

У практичному розумінні організація бухгалтерського обліку - це комплекс заходів власника підприємства, або уповноваженого ним органу, направлених на забезпечення реєстрації фактів господарського життя та узагальнення їх з метою отримання необхідної інформації для складання звітності та прийняття управлінських рішень.

Крім того, організацію обліку можна розглядати як комплексне поняття, яке включає сукупність дій зі створення та постійного удосконалення цілісної системи бухгалтерського обліку, яка включає поєднання нормативно-правових, методичних, технічних та організаційних елементів бухгалтерського обліку у конкретно визначених умовах з метою забезпечення інформаційних потреб користувачів обліково-економічної інформації.

До складових частин або об'єктів організації бухгалтерського обліку належать: організація облікового процесу, організація роботи облікового апарату, організація забезпечення бухгалтерського обліку та планування перспективного розвитку бухгалтерського обліку.

Організація бухгалтерського обліку передусім означає послідовність виконання операцій чи процедур, а будь-яка послідовність передбачає порядок, який можна структурувати у три етапи: методичний (вибір конкретного застосування елементів методу бухгалтерського обліку); технічний (вибір оптимальної форми обліку); організаційний (організація роботи облікового апарату) (додаток В).

Першим етапом облікового процесу обліку фінансових результатів підприємства є первинний облік. Особливістю даного етапу є суцільне і

безперервне спостереження за всіма господарськими операціями, що здійснюються на ПрАТ «Домінік».

Для забезпечення такого спостереження кожна господарську операцію обов'язково оформляють первинним документом. Первинний документ - документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення. До змісту і оформлення документів висувається низка вимог, серед яких: своєчасність складання, достовірність показників, правильність оформлення.

Правильно оформлений документ повинен мати всі реквізити, які потрібні для забезпечення повної інформації про виконану операцію. Кількість і зміст реквізитів визначаються характером операції і призначенням документа. Проте, кожний документ, незалежно від характеру оформленої ним господарської операції, повинен містити обов'язкові реквізити, які є загальними для будь-якої операції.

Згідно з п. 2 ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4] обов'язковими реквізитами первинних бухгалтерських документів є: назва документа (форми); дата і місце складання; назва підприємства, від імені якого складено документ; зміст і обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [18] первинні документи повинні бути складені в момент здійснення кожної господарської операції або, якщо це неможливо, безпосередньо після її завершення.

Якщо документ не має будь-якого з обов'язкових реквізитів, або складений несвоєчасно, він втрачає свою юридичну (доказову) силу і не може бути підставою для облікових записів.

Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [18] визначає додаткові реквізити первинних бухгалтерських документів,

до яких належать: ідентифікаційний код підприємства (ЄДРПОУ); номер документа; підстава для здійснення операції; дані про документ, що засвідчує особу одержувача; інші реквізити.

Залежно від характеру операції і технології опрацювання облікової інформації в документах можуть міститися й інші додаткові реквізити.

Документи повинні мати форму, зручну для використання як при ручному опрацюванні, та і при опрацюванні на ПЕОМ.

На ПрАТ «Домінік» первинними документами, які є підставою для визначення:

адміністративних витрат (рахунок 92), виступають по: амортизації - «Розрахунок амортизації основних засобів»; малоцінних та швидкозношуваних предметах - «Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів»; грошових коштів - «Видатковий касовий ордер», виписка банку; витрат на відрядження - «Звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт»; заробітної плати - «Табель обліку використання робочого часу», а також складена на його підставі «Розрахунково-платіжна відомість»;

витрат на збут (рахунок 93), виступають такі ж документи, що зазначені до рахунку 92 «Адміністративні витрати»;

інших операційних витрат (рахунок 94) виступають по: основних засобах - «Розрахунок амортизації основних засобів», «Інвентаризаційний опис основних засобів»; виробничих запасах - «Лімітно-забірна картка», «Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів», «Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей»; малоцінних та швидкозношуваних предметах - «Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів»; грошових коштів - «Видатковий касовий ордер», виписка банку, «Акт інвентаризації наявності грошових засобів»; заробітної плати - «Табель обліку використання робочого часу», а також складена на його підставі «Розрахунково-платіжна відомість»;

фінансових витрат (рахунок 95) виступають: договір на отримання кредиту у банку, виписка банку, що засвідчує сплату відсотків;

інших витрат (рахунок 97) виступають: виписка банку, «Акт на списання основних засобів», «Акт на списання автотранспортних засобів», акт про уцінку

товарно-матеріальних цінностей, «Товарно-транспортна накладна», «Наряд на відрядну роботу» та ін.

Щомісячне списання усіх витрат на фінансові результати здійснюється за допомогою розрахунку (довідки), складеного працівниками бухгалтерії ПрАТ «Домінік».

На ПрАТ «Домінік» первинними документами, які є підставою для відображення:

доходів від реалізації (рахунок 70) виступають: прибутковий касовий ордер, виписка банку, рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів та ін.;

інших операційних доходів (рахунок 71) є: прибутковий касовий ордер, виписка банку, рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, договір оренди, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, контракти та договори, документально оформлені рішення судових органів, книга обліку розрахунків з депонентами, інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей та ін.;

інших фінансових доходів (рахунок 73) виступають: прибутковий касовий ордер, виписка банку, товарно-транспортна накладна, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, контракти та договори про передачу необоротних активів в фінансову оренду та ін.;

інших доходів (рахунок 74) виступають: прибутковий касовий ордер, виписка банку, товарно-транспортна накладна, прибутковий ордер, рахунок-фактура, акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, контракти і договори, які укладались із постачальниками і фінансово-кредитними установами та ін.;

страхові платежі (рахунок 76) виступають: прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер, виписка банку із доданими до неї первинними документами, а також договори страхування.

Щомісячне списання усіх доходів здійснюється на підставі розрахунку (довідки) оформленої працівником бухгалтерії ПрАТ «Домінік».

Другим етапом облікового процесу обліку фінансових результатів на ПрАТ «Домінік» є поточний облік, який у загальному плані являє собою процес реєстрації даних первинного обліку в системі рахунків бухгалтерського обліку та перенесення інформації в облікові реєстри.

Під поточним обліком фінансових результатів розуміють обробку, реєстрацію та запис даних первинного обліку, тобто носіїв інформації, в облікові реєстри, групування та перегрупування їх з метою отримання потрібної результативної інформації.

Поточний облік як частина облікового процесу зумовлює ті організаційні елементи, сукупність яких формує його як об'єкт організації. Цими об'єктами є облікові номенклатури поточного обліку (дані, показники), носії облікових номенклатур (облікові реєстри і документи, що їх складають на цьому етапі облікового процесу); документообіг та забезпечення облікового процесу.

Реєстри бухгалтерського обліку повинні мати назву, період реєстрації господарської операції, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

Господарські операції повинні бути відображені в облікових реєстрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені. Інформація, що міститься в облікових реєстрах, використовується для оперативного керівництва, економічного аналізу фінансово-господарської діяльності як окремих підрозділів, так і ПрАТ «Домінік» в цілому, а також для складання фінансової звітності.

Тому своєчасне і правильне відображення господарських операцій в облікових реєстрах - одна з обов'язкових умов якості й оперативності обліку.

На ПрАТ «Домінік» ведення бухгалтерського обліку здійснюється за журнальною формою обліку. Записи в Журнали здійснюються безпосередньо на підставі первинних документів по мірі їх надходження і опрацювання. При значній кількості господарських операцій за місяць їх спочатку групують в допоміжних відомостях, місячні підсумки потім переносять у відповідні Журнали. У Журналах господарські операції відображаються за кредитовим принципом - за кредитом даного синтетичного рахунка і дебетом кореспондуючих з ним рахунків. Крім того, особливістю є те, що Журнали відкриваються не на всі,

передбачені Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] синтетичні рахунки, а можливо об'єднання кількох взаємопов'язаних синтетичних рахунків в одному Журналі.

Узагальнення інформації про доходи, витрати та фінансові результати на ПрАТ «Домінік» відбувається у відповідних облікових регістрах (журнали 5, 6, 7) з подальшим перенесенням даних до Головної книги.

Відповідно до Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку [9] синтетичний облік доходів на досліджуваному товаристві ведеться у Журналі 6, і аналітичний облік доходів - у II розділі «Аналітичні дані про доходи» цього Журналу.

Облік кредитових оборотів за рахунками 9 класу «Витрати діяльності» на ПрАТ «Домінік» ведеться у Журналі 5. За рахунками 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 95 «Фінансові витрати», 97 «Інші» облік ведеться у розділі I цього Журналу, а за рахунком 91 «Загальновиробничі витрати» - у розділі III «Витрати діяльності» Журналу № 5.

Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків) на ПрАТ «Домінік» ведеться у Журналі 7, для визначення дебетового обороту за рахунком 44, а також для аналітичного обліку прибутків (збитків) за цим рахунком до Журналу 7 ведеться допоміжна відомість 7.2 «Відомість аналітичних даних рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

На ПрАТ «Домінік» бухгалтерськими документами з обліку фінансових результатів, є довідки або розрахунки бухгалтерії, які складаються в довільній формі. У бухгалтерській довідці-розрахунку визначається фінансовий результат за даними рахунка 79 «Фінансові результати».

Внутрішнім документом, що визначає засади організації та ведення бухгалтерського обліку та облікової політики на ПрАТ «Домінік» є наказ «Про облікову політику». У наказі «Про облікову політику» досліджуваного товариства розроблені методи і принципи облікової політики, які враховують її вплив на суми визначених витрат і доходів, фінансових результатів і на суму

оподаткованого прибутку. Наказ «Про облікову політику підприємства» розробляє головний бухгалтер, затверджує директор ПрАТ «Домінік».

У наказі «Про облікову політику» зазначено, що:

нараховання амортизації основних засобів відбувається відповідно до вимог МСБО 16 «Основні засоби» прямолінійним методом, на протязі строку корисного використання (експлуатації) об'єкта;

малоцінні та швидкозношувані предмети у момент передачі в експлуатацію списуються з балансу (у розмірі 100 % від їх вартості) з одночасною організацією їх оперативного кількісного обліку за місцями експлуатації і відповідальних особах протягом строку фактичного використання;

у складі малоцінних необоротних активів обліковуються об'єкти вартістю до 6 000 грн (без ПДВ) та очікуваним терміном використання (експлуатації) більше одного року (або операційного циклу);

визнання, оцінка та облік нематеріальних активів здійснюється згідно із положеннями МСБО 38 «Нематеріальні активи» з урахуванням ст. 145.1.1 Податкового Кодексу України (далі - ПКУ) [2] відповідно до визначених груп;

товарно-матеріальні цінності визнаються, оцінюються та обліковуються згідно з вимогами МСБО 2 «Запаси»;

визнання, оцінка та облік дебіторської заборгованості ведеться відповідно до вимог МСБО;

акціонерний капітал досліджуваного товариства у фінансовій звітності відображається за номінальною вартістю акцій на звітну дату, перерахованої з використанням відповідних коефіцієнтів для врахування впливу гіперінфляції згідно з МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»;

резерви (забезпечення) відображаються в обліку і звітності відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»;

визнання доходу відбувається у відповідності з нормами МСБО 18 «Дохід»;

податок на прибуток відображається в обліку і звітності відповідно до МСБО 12 «Податки на прибуток»;

для обліку доходів використовує 7 клас рахунків «Доходи і результати діяльності» клас рахунків, витрат 9 клас рахунків «Витрати діяльності»;

списання доходів та витрат здійснюється на рахунок 79 «Фінансові результати» тощо.

Зазначаємо, що у наказі «Про облікову політику» висвітлені питання методичного характеру щодо бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності ПрАТ «Домінік».

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і фінансовій звітності несе директор ПрАТ «Домінік».

Бухгалтерія досліджуваного товариства має централізовану організаційну структуру, тобто бухгалтерія складається з декількох відділів, кожний з яких відповідає за окрему ділянку обліку, при цьому усі відділи безпосередньо підпорядковані головному бухгалтеру.

Організаційна структура бухгалтерії ПрАТ «Домінік» ілюстрована на рисунку 1.3.

Рисунок 1.3 - Організаційна структура бухгалтерії ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Групою обліку основних засобів ведеться облік основних засобів та нематеріальних активів досліджуваного товариства. До обов'язків обліковців входить: синтетичний та аналітичний облік власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів основних засобів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів; облік нематеріальних активів; нарахування та облік зносу (амортизації) основних засобів та нематеріальних активів; контроль за станом незавершеного будівництва; аналіз ефективності використання основних засобів.

Фахівці з обліку виробничих запасів здійснюють синтетичний та аналітичний облік запасів сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, комплектуючих виробів, запасних частин, тари, будівельних матеріалів, інших матеріалів, призначених для споживання в ході нормального операційного циклу. Крім того, до обов'язків цієї облікової групи входить ведення синтетичного та аналітичного обліку готової продукції на складі та контроль за витрачанням матеріалів.

Група обліку розрахункових і касових операцій призначена для ведення обліку заробітної плати, розрахунків з покупцями і постачальниками, касових операцій. Крім того, цією обліковою групою здійснюється аналітичний та синтетичний облік дебіторської й кредиторської заборгованості та розраховується резерв сумнівних боргів.

Бухгалтери з обліку матеріальних витрат і калькуляції собівартості готової продукції здійснюють обробку та групування інформації щодо витрат ПрАТ «Домінік» відповідно до економічних елементів та калькуляційних статей, калькуляцію собівартості готової продукції. Цим обліковим підрозділом здійснюється структурний аналіз собівартості готової продукції та контролюються відхилення від запланованих нормативів.

Група зведеного обліку узагальнює облікову інформацію щодо діяльності досліджуваного товариства, визначає фінансові результати та складає статистичну та фінансову звітність. Крім того, проводиться комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік» та контролюється виконання виробничих планів та нормативів.

Бухгалтерію досліджуваного товариства очолює головний бухгалтер, який відповідає за стан та ведення бухгалтерського обліку. До обов'язків головного бухгалтера, відповідно до посадової інструкції, входить:

- забезпечення дотримання єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені терміни фінансової звітності;

- контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;

- участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з нестачею та відшкодуванням втрат від нестачі, крадіжки і псування активів;

- перевірка стану бухгалтерського обліку у філіях, представництвах, відділеннях та інших відокремлених підрозділах досліджуваного товариства.

Для ведення бухгалтерський обліку на ПрАТ «Домінік» використовується комп'ютерну програму BAS Бухгалтерія ПРОФ. Дана програма передбачає:

- накопичення інформації про господарську діяльність підприємства;

- облік фінансів;

- ведення основних засобів, нематеріальних та матеріальних активів;

- облік персоналу і розрахунки по зарплаті;

- можливість використання різних схем проведення податкових виплат;

- операції, які завершують період, визначення фінансового результату;

- експрес - перевірка облікових операцій і документів;

- деталізовану оцінку коректності обліку;

- обов'язкову звітність, FREDO Звіт.

Підводячи підсумок проведеному дослідженню, зазначаємо, що ПрАТ «Домінік» веде бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, своєчасно складає фінансову, статистичну і податкову звітність, враховуючи національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Основним внутрішньогосподарським нормативно-правовим документом у сфері методики та організації бухгалтерського обліку є наказ «Про облікову політику». Внутрішній контроль за фінансово-господарською діяльністю ПрАТ «Домінік» здійснює ревізійна комісія, яка функціонує на основі прийнятого спеціального положення.

Для підвищення ефективності дотримання працівниками бухгалтерії ПрАТ «Домінік» своїх посадових обов'язків, контролю за відповідністю даних аналітичного обліку даним синтетичного обліку, правильності заповнення та підрахунку підсумків у первинних та зведених документах, регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності рекомендовано керівництву досліджуваного товариства створити відділ внутрішнього аудиту, посадові обов'язки внутрішніх аудиторів будуть включати й перевірку організації та методики обліку фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

1.3 Аналіз основних економічних показників ПрАТ «Домінік»

Аналіз фінансово-господарської діяльності відіграє важливу роль у підвищенні економічної ефективності діяльності організації, в її управлінні, у зміцненні її фінансового стану. Аналіз результатів господарської діяльності дає можливість оцінити майновий стан підприємства, ступінь підприємницького ризику, достатність капіталу, потребу в додаткових джерелах, здатність до нарощення капіталу, раціональність залучення позикових коштів, обґрунтованість політики розподілу та використання прибутку, доцільність вибору інвестицій.

Завдання аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства:

1. оцінка динаміки основних показників у часі та у взаємозв'язку між собою;
2. визначення факторів, що вплинули на діяльність підприємства;
3. визначення причин відхилень фактичних результатів від запланованих;
4. розробка конкретних пропозицій щодо усунення впливу негативних факторів та посилення використання сприятливих у майбутньому періоді.

Для виконання цих завдань проводиться оцінка динаміки основних показників за останні звітні періоди, аналізуються фінансові показники та коефіцієнти.

Найважливішу роль оцінці фінансових результатів діяльності підприємства відіграє аналіз фінансового становища за даними балансу та звіту про фінансові результати. Найбільш поширеним на практиці є підхід, коли поєднують табличний і коефіцієнтний методи.

Інформаційною базою аналізу фінансово-господарської діяльності є бухгалтерська звітність. Для цілей оцінки фінансового стану бухгалтерська звітність є основним джерелом інформації, що містить всю сукупність відомостей про результати та умови роботи підприємства за минулий час. Оцінка фінансового стану за даними бухгалтерської звітності використовується для аналізу, контролю та управління фінансовою діяльністю. За результатами аналізу показників та оцінки результатів робляться певні висновки та пропонуються основні напрямки чи конкретні заходи, які дозволять покращити фінансовий стан підприємства у майбутньому.

На основі даних Балансу (звіту про фінансовий стан), Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) (додаток Д, Е, Ж, И, К, Л) проведемо аналіз основних економічних показників ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 роки (додаток М).

Згідно інформації додатка М розмір активів ПрАТ «Домінік» протягом досліджуваного періоду зріс з 395826 тис.грн. до 459231 тис.грн. У 2019 р. проти 2018 р. збільшення відбулося за рахунок зростання вартості оборотних активів, а у 2020 р. порівняно с 2019 р. за рахунок необоротних активів. Динаміка розміру складових активів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. наведена на рисунку 1.4.

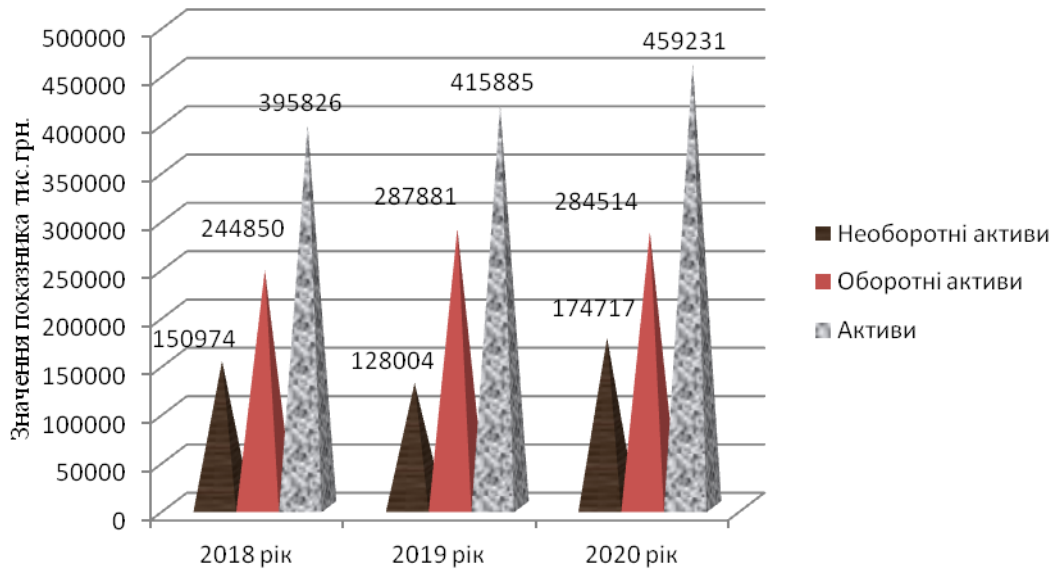

Рисунок 1.4 - Динаміка розміру складових активів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

У свою чергу, вартість необоротних активів у 2019 р. проти 2018 р. зменшилась на 22970 тис. грн. (на 15,21%), у 2020 р. порівняно с 2019 р. зросла на 46713 тис. грн. (на 36,49%). Незважаючи на зменшення вартості основних засобів у 2019 р. порівняно з 2018 р., їх розмір за досліджуваний період зріс. Це свідчить про більш інтенсивне оновлення матеріально-технічної бази у 2020 р.

Розмір оборотних активів за 2018-2020 рр. зріс з 244850 тис. грн. до 284514 тис. грн. Але у 2020 р. порівняно з 2019 р. їх розмір зменшився на 3367 тис. грн. за рахунок зменшення суми дебіторської заборгованості та грошових коштів. Протягом періоду, що досліджується спостерігаємо зменшення розміру запасів та дебіторської заборгованості, збільшення суми грошових коштів.

Сума зобов'язань досліджуваного товариства у 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зменшилась на 1138 тис. грн.(на 3,2%) за рахунок довгострокових та поточних зобов'язань, у 2020 р. проти 2019 р. за рахунок лише довгострокових. Довгострокові зобов'язання на кінець 2020 р. повністю були погашені. Розмір поточних зобов'язань за період дослідження зріс з 33168 тис. грн. до 47276 тис. грн. за рахунок усіх складових.

Власний капітал мав стійку тенденцію до зростання (з 360274 тис. грн у 2018 р. до 411955 тис. грн. у 2020 р.) за рахунок нерозподіленого прибутку. Нерозподілений прибуток ПрАТ «Домінік» накопичує з метою переозброєння.

Наочно динаміку капіталу, власного капіталу та зобов'язань ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. представлено на рисунку 1.5.

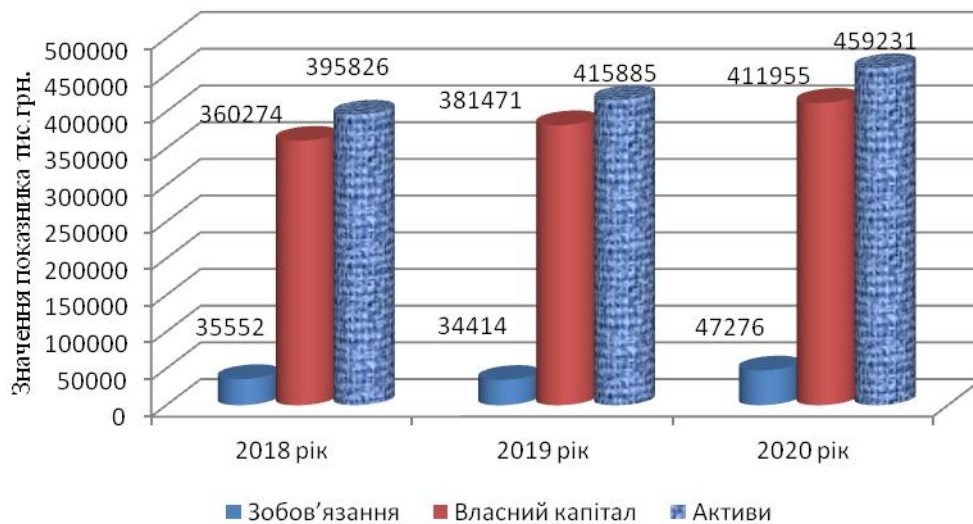

Рисунок 1.5 - Динаміка капіталу, власного капіталу та зобов'язань ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Спостерігаємо поступове зменшення чистого доходу, що пов'язано зі зменшенням обсягів виробництва та зниженням купівельної спроможності населення.

Собівартість реалізованої продукції зменшилась з 454368 тис. грн. до 356247 тис. грн. за досліджуваний період. Податок на прибуток зріс з 5158 тис. грн. до 7547 тис. грн. Чистий прибуток змінювався нерівномірно. Так, у 2019 р. відбулося зменшення суми чистого прибутку на 1257 тис. грн., 2020 р. у порівнянні з 2019 р. збільшення на 30503 тис. грн. (на 43,78%). Сума чистого прибутку за 2018-2020 рр. зросла з 22472 тис. грн. до 30503 тис. грн., що заслуговує позитивної оцінки.

Динаміку чистого доходу від реалізації продукції, собівартості реалізованої продукції та чистого прибутку ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. ілюструє рисунок 1.6.

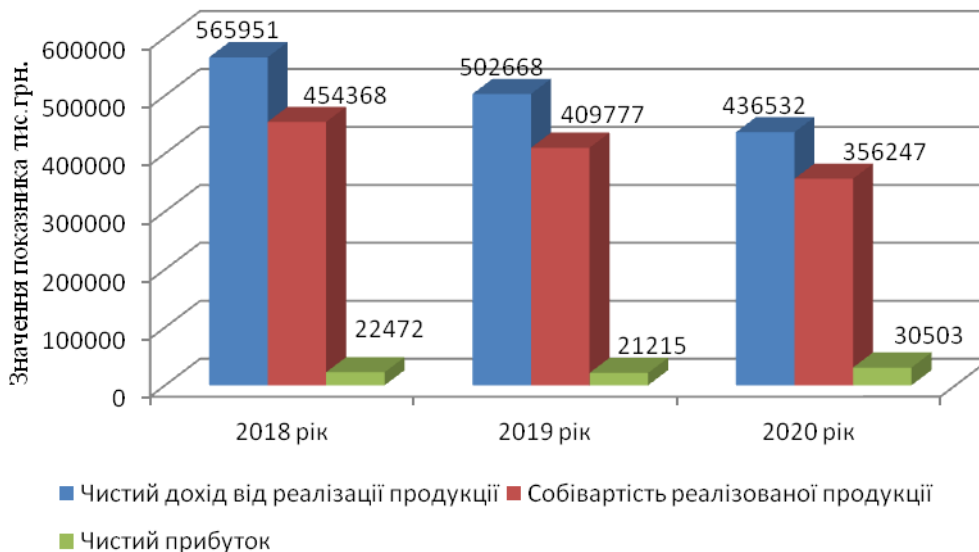

Рисунок 1.6 - Динаміка розміру чистого доходу, собівартості та чистого прибутку
ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Зменшення розміру чистого прибутку в 2019 р. вплинуло на зниження показників рентабельності активів, власного та оборотного капіталу. Навпаки, збільшення суми прибутку в 2020 р. призвело до зростання цих показників.

Аналіз трудових показників показав, що протягом досліджуваного періоду відбулося зменшення середньооблікової кількості працівників з 872 до 689 осіб. Зменшення продуктивності праці було пов'язано з тим, що темпи зниження чистого доходу вище темпів зниження середньооблікової чисельності працівників. Фонд оплати праці у 2019 р. порівняно з 2018 р. зменшився на 2980 тис. грн., 2020 р. зріс на 12818 тис. грн. Середньомісячна заробітна плата зросла з 6,66 тис. грн. до 9,62 тис. грн. за 2018-2020 рр.

Показники майнового стану свідчать про те, що на ПрАТ «Домінік» придатне до експлуатації 45% обладнання. Обладнання оновлюється повільними темпами та коефіцієнт оновлення знизився з 0,06 до 0,04. Це свідчить про те, що на кінець 2018 р. було оновлено 6 % обладнання, а на кінець 2020 р. лише на 4 %. Зниження фондівіддачі пов'язано зі зменшенням розміру чистого доходу протягом 2018-2020 рр.

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється, насамперед, у швидкості обороту його коштів. Важливість показників

оборотності пояснюється тим, що характеристики обороту багато в чому визначають рівень прибутковості підприємства.

Більшість розрахованих показників ділової активності ПрАТ «Домінік» свідчить про зниження її рівня. Спостерігаємо зменшення обороту дебіторської та кредиторської заборгованості, грошових коштів, запасів і відповідно зростання їх періоду обороту. Так, у 2018 р. швидкість обороту дебіторської оборотності становила 6,05 обороти, 2020 р. - 2,05 обороти; кредиторської заборгованості 14,44 та 10,89 обороти відповідно по роках; запасів 5,82 та 5,05 обороти. Середній термін зберігання запасів у 2018 р. склав 62,7 днів, 2020 р. - 72,26 днів; середній період розрахунків з кредиторами становив 25,28 днів та 33,52 днів відповідно по роках; період обороту грошових коштів у 2018 р. дорівнював 28,97 днів, 2020 р. - 96,67 днів. Динаміку тривалості обороту кредиторської заборгованості, запасів та грошових коштів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. наведено на рисунку 1.7.

Показники платоспроможності і ліквідності свідчить про можливість досліджуваного товариства успішно виконувати свої грошові зобов'язання перед іншими суб'єктами ринку. Ліквідність та платоспроможність розраховуються за даними Балансу (звіту про фінансовий стан) і відображують фінансові можливості ПрАТ «Домінік» у певний період його діяльності. Це характеризує кредитоспроможність підприємства, що є комплексним поняттям і означає його спроможність погашати заборгованість не тільки в даний момент, а й у майбутньому.

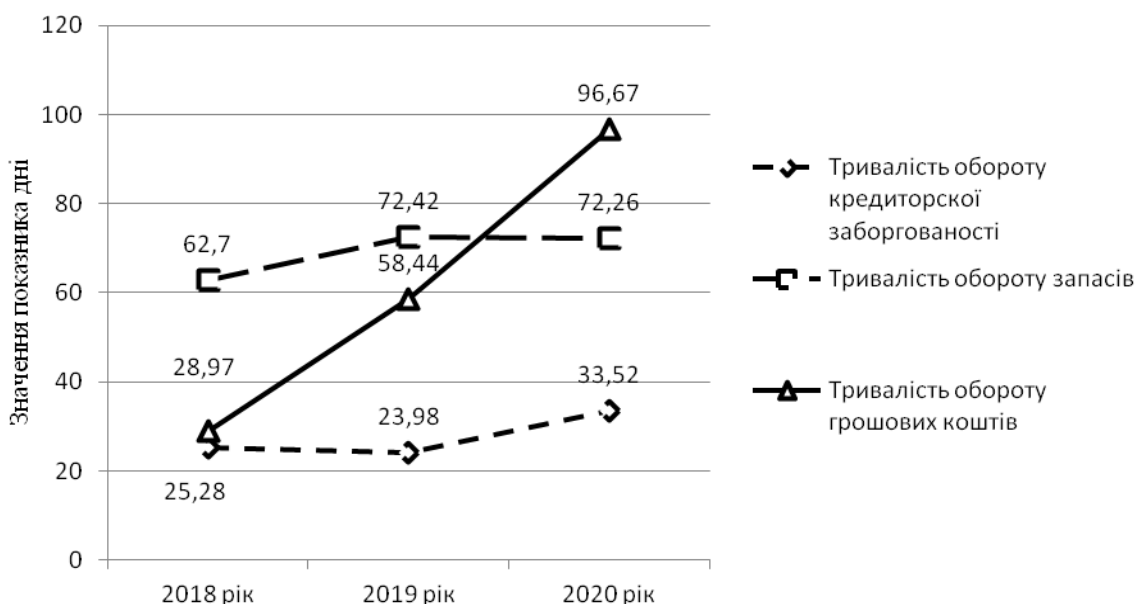

Рисунок 1.7 - Динаміка тривалості обороту кредиторської заборгованості, запасів та грошових коштів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Високий рівень кредитоспроможності свідчить про те, що ПрАТ «Домінік» вчасно і в повному обсязі розраховувалось за усіма отриманими позиками, має стійкий фінансовий стан, високий рівень платоспроможності і ліквідності, а також позитивний прогноз щодо погашення заборгованості у майбутньому.

Коефіцієнти ліквідності відповідають рекомендованим значенням та перевищують нормативи, тобто рівень ліквідності досліджуваного товариства є високий. Динаміку коефіцієнтів абсолютної, термінової та загальної ліквідності ілюструє рисунок 1.8.

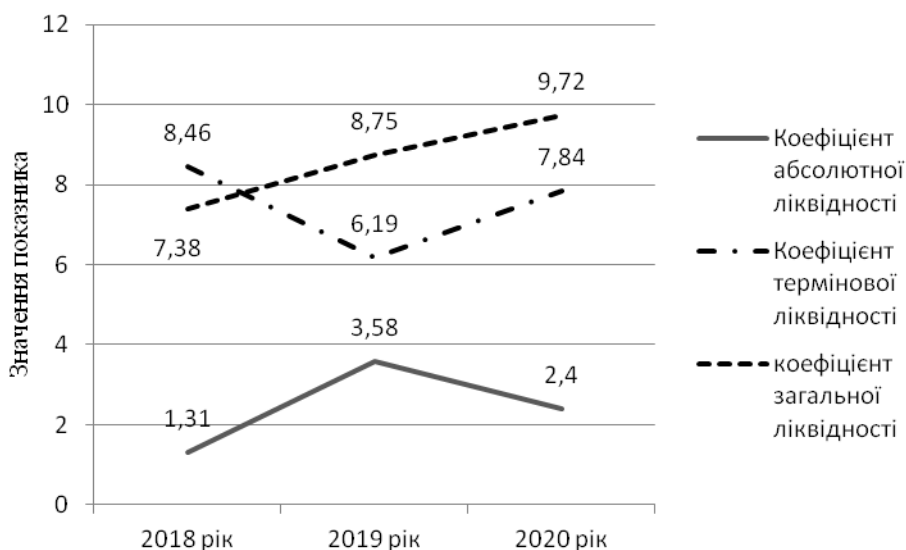

Рисунок 1.8 - Динаміка коефіцієнтів абсолютної, термінової та загальної ліквідності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

З рисунка 1.8 видно, що коефіцієнти абсолютної та термінової ліквідності змінювалися нерівномірно, але їх значення перевищували нормативне, що свідчить про високий рівень ліквідності ПрАТ «Домінік».

Таким чином, аналіз показників фінансово-господарської діяльності досліджуваного товариства за 2018-2020 рр. свідчить, що ПрАТ «Домінік» має стійкий фінансовий стан; високий рівень ліквідності, розрахунки зі своїми зобов'язаннями проводяться своєчасно. Досліджуване товариство не користується кредитами банку та не допускає значної кредиторської заборгованості. Разом із

тим, зменшення обсягів виробництва, чистого доходу від реалізації продукції призвело до зниження рівня ділової активності, скорочення чисельності працюючих і є фінансовою проблемою діяльності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИКА ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Економічна сутність фінансових результатів, класифікація та порядок формування

У ринкових умовах ведення господарської діяльності, підприємства мають забезпечити собі стійкий економічний розвиток із врахуванням особливостей ринкової кон'юнктури та результативно вести господарський процес, підвищувати рівень самофінансування та інноваційного удосконалення своєї діяльності. В таких умовах, тема дослідження діалектики категорії фінансового результату завжди актуальна і є предметом постійного обговорення серед науковці та практиків у сфері бухгалтерського обліку, аудиту, економіки та управління підприємством. У зв'язку з цим, необхідно звернутися до наукових праць відомих вчених, які займалися дослідженням даного питання та проаналізувати трактування економічної категорії «фінансовий результат».

Представники економічних шкіл (таблиця 2.1) розглядали фінансові результати як прибуток, що формується під впливом різних факторів у процесі господарської діяльності. Однак, дещо інше трактування досліджуваної категорії надали представники неокласичної школи, які визначали фінансові результати як ціну капіталу.

Таблиця 2.1

Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів різними економічними школами

Назва економічної школи	Підхід до трактування економічного змісту фінансових результатів
1	2
Меркантилістична	Фінансові результати, які проявляються у вигляді прибутку, формуються в сфері обігу та торгівлі, які є джерелом багатства
Фізіократична	Прибуток, як основна форма фінансових результатів, виникає за рахунок природної родючості землі, тобто аграрне виробництво являється основним джерелом багатства
Класична	Формування фінансових результатів відбувається в сфері виробництва, а прибуток, як заробітна плата і рента, є частиною вартості, яка в свою чергу створюється працею

Продовження таблиці 2.1

1	2
Неокласична	Подвійне трактування: з одної сторони фінансові результати формуються за рахунок капіталу та є ціною даного виробничого фактору, з іншої – формуються за рахунок комплексу всіх задіяних виробничих факторів
Інституціоналістична	Фінансові результати формуються під впливом різних суспільних неекономічних інститутів (НТП, держава, соціальні групи, профспілки та ін.)
Теорія трудового доходу	Фінансовий результат (прибуток) є результатом діяльності і винагородою підприємця
Марксистська	Додаткова вартість, яка створюється працею найманих працівників в процесі виробництва та реалізується через сферу обігу, є основним джерелом формування фінансових результатів

Джерело: узагальнено автором за [41, с. 65]

Різні визначення поняття «фінансові результати» зустрічаємо у працях сучасних науковців (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «фінансовий результат»

Автор	Фінансовий результат - це...
Білик М. Д.	підсумки господарської діяльності підприємства або його підрозділів, приріст (зменшення) вартості власного капіталу
Бутинець Ф. Ф.	співставлення доходів та витрат підприємства відображених у звіті.
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л.	різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час. Приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді
Кондраков Н. П.	зміна власного капіталу за визначений період в результаті виробничо-фінансової діяльності підприємства
Луговий В. А.	балансовий прибуток (або збиток) підприємства, який складається із доходу (витрат) від реалізації готової продукції (робіт, послуг), доходу (витрат) від інших реалізацій і сум позареалізаційних доходів (витрат)
Мочерний А. Д.	грошова форма підсумків господарської діяльності організації або її підрозділів, виражена в прибутках або збитках
Опарін В. М.	зіставлення регламентованих податковим законодавством доходів і витрат. Перевищення доходів над витратами становить прибуток, зворотнє явище характеризує збиток
Пушкар М. С.	прибуток або збиток, отриманий в результаті господарської діяльності
Скалюк Р. В.	якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства
Ткаченко Н. М.	доходи діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
Худолій Л. М.	зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством
Янчева Л. М., Чернікова І. Б., Кузнецова С. О.	прибуток або збиток, одержаний від діяльності підприємства

Джерело: узагальнено автором за [26; 29; 48; 55; 62; 72; 78; 81; 82; 86; 90]

Аналізуючи наведені визначення категорії «фінансовий результат» можна зробити висновок, що такі науковці як: Ф. Ф. Бутинець [29], А. Г. Загородній і Г. Л. Вознюк [82], В. М. Опарін [621], Н. М. Ткаченко [81], Л. М. Худолій [86] розглядають фінансовий результат як результат співставлення доходів та витрат підприємства. Такі науковці як: М. Д. Білик [26, с. 9], а також Н. П. Кондраков [42, с. 599] характеризують фінансовий результат з точки зору власного капіталу - приріст чи зменшення. Р. В. Скалюк [78] зазначає, що фінансовий результат є якісним та кількісним показником діяльності підприємства. Також автори: В. А. Луговий [48, с. 53], А. Д. Мочерний [55], В. М. Опарін [62], М. С. Пушкар [72], Л. М. Янчева, І. Б. Чернікова, С. О. Кузнецова [90] наводять форми вираження фінансового результату - прибуток або збиток.

Результати аналізу фахової літератури в сфері бухгалтерського обліку, аудиту та управління підприємствами із зазначеного питання довели, що серед найпоширеніших підходів до визначення поняття «фінансовий результат» є економічний, бухгалтерський та управлінський. Так, у дослідженнях, присвяченим обліковому відображенню фінансових результатів діяльності, Дікань Л. В. [34, с. 15] наполягає уточнити характеристики фінансового результату. Зокрема, для узагальнення доходів і витрат науковець пропонує використовувати термін «фінансові результати» (обов'язкового в множині). При характеристиці прибутку або збитку - використовувати тільки термін «кінцевий фінансовий результат» (в однині), так як може виникати прибуток або збиток.

Щодо трактування досліджуваного поняття в управлінському обліку, то даному питанню присвячені праці Нападовської Л. В. Вчена розмежовує поняття «фінансовий» та «управлінський» результат:

в фінансовому обліку результат в цілому по підприємству визначається без калькулювання собівартості продукції, шляхом порівняння витрат (в розрізі елементів) з випуском продукції в фінансовій бухгалтерії;

в управлінському обліку фінансовий результат визначається по виробам, а потім по внутрішнім і зовнішнім сегментам [57, с. 193].

Тобто в управлінському обліку сутність фінансового результату зводиться до визначення результату діяльності за видами реалізованої продукції (центрами

відповідальності, сегментами діяльності), а у фінансовому обліку - в цілому за основним видом діяльності.

Зважаючи на розвиток сучасних економічних наук поняття «фінансовий результат» доцільно розглядати з врахуванням впливу на облікове відображення господарських операцій економічного, податкового та управлінського підходів (рисунок 2.1).

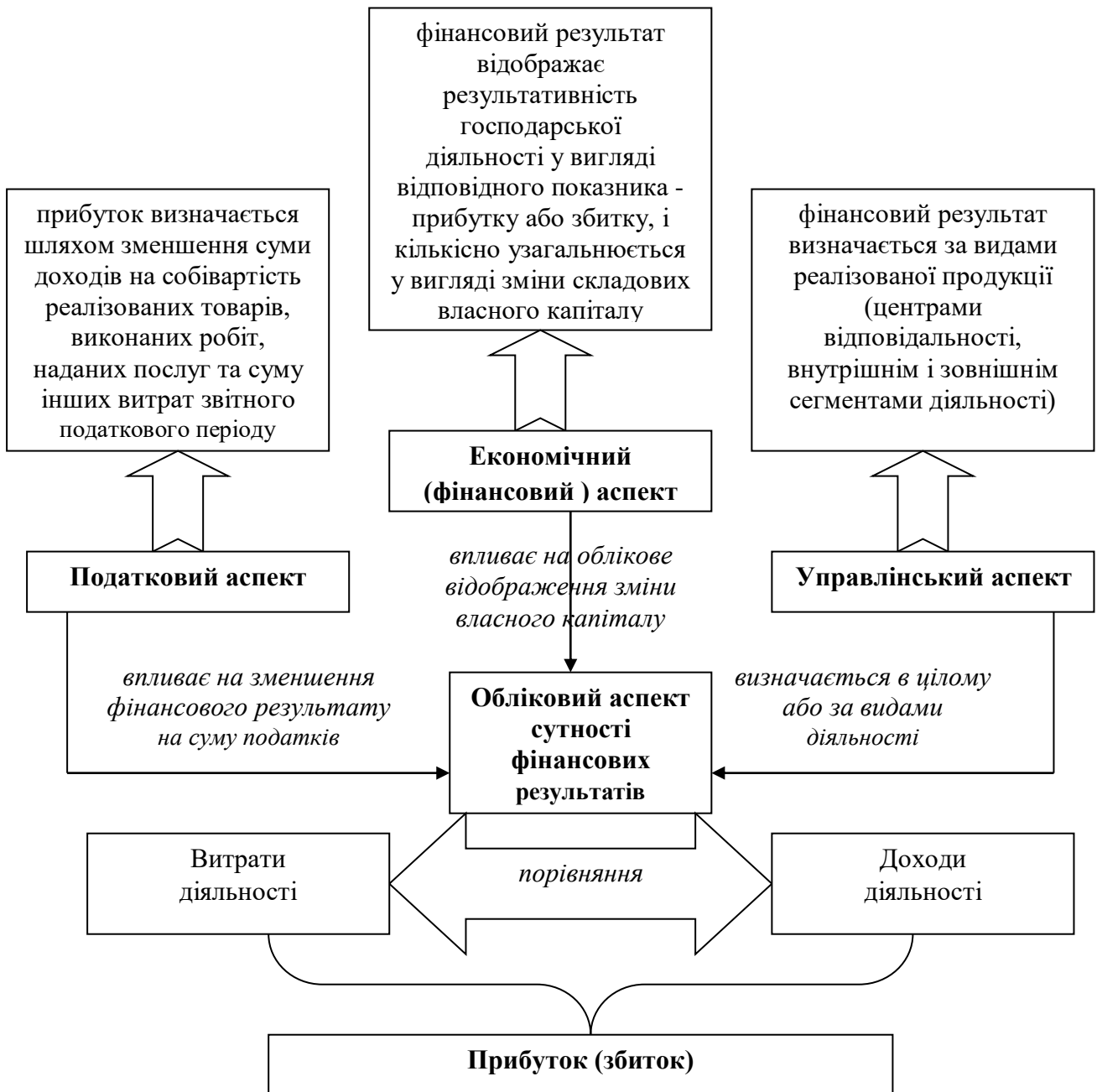

Рисунок 2.1 - Сутність фінансового результату підприємства:
обліковий аспект

Джерело: запропоновано автором

Слід зазначити, що в законодавчих, нормативно-правових актах України термін «фінансові результати» детально не розглядається, а визначено лише сутність понять «доходи», «витрати», «прибуток», «збиток» (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Визначення складових фінансового результату підприємства
законодавчими, нормативно-правовими актами України

Законодавчий, нормативно-правовий акт	Трактування терміну
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
	Доходи - збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Збиток - перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати
	Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід
	Сукупний дохід - зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками)
	Інший сукупний дохід - доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства
	Прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати
	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо) та податків і зборів
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід»	Дохід - це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу

Джерело: узагальнено автором за [5; 8; 14]

Дослідження сутності та змісту поняття «фінансові результати» на підставі узагальнення окремих підходів у законодавчих, нормативно-правових актах і поглядів науковців щодо його визначення дозволило сформулювати власне бачення цієї дефініції як якісної характеристики фінансово-господарської діяльності підприємства, що характеризує результат економічних відносин підприємства та відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з

погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин. Новизна запропонованого визначення поняття «фінансові результати» полягає:

по-перше, у поєднанні різноманітних визначень фінансового результату з погляду окремих складових обліку і основних підходів щодо розгляду такої дефініції;

по-друге, у врахуванні зміни активних частин формування фінансового результату (доходу та витрат) та поєднанні із структурними елементами доходу, витрат і власного капіталу, які задіяні у формуванні та розпорядженні фінансовими результатами, що загалом охоплює усі види діяльності підприємства (операційної, фінансової, інвестиційної);

по-третє, у визначенні наведені складові, що впливають на формування фінансового результату.

Для організації достовірної облікової інформації стосовно фінансових результатів підприємства доцільним є розмежування їх видів за певними класифікаційними ознаками. На основі узагальнення наявних класифікацій [66, с. 27; 71, с. 42; 78, с. 145] виокремлено основні ознаки, за якими згруповано види фінансових результатів підприємств кондитерської галузі та запропоновано додаткову класифікаційну ознаку фінансових результатів - «за рівнем системи управління» (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Класифікація фінансових результатів підприємства як об'єктів обліку

Класифікаційна ознака	Види фінансового результату
1	2
За періодом формування	Минулий, звітний, майбутній
За джерелами формування	Від реалізації (необоротних активів, оборотних активів, робіт і послуг); від володіння активами, від зміни цін
За відповідністю плану	Плановий, недоотриманий, надлишковий
За способом використання	Позитивний, негативний, нульовий
За видами обліку	Фінансовий, управлінський, податковий
За характером використання	Розподілений, нерозподілений

Продовження таблиці 2.4

1	2
Відповідно до видів діяльності	Від операційної діяльності, від інвестиційної діяльності, від фінансової діяльності
Особливості оподаткування	Оподатковуваний, звільнений від оподаткування
За рівнем формування	За центрами відповідальності
За елементами фінансової звітності	Валовий прибуток, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат, інший сукупний дохід до оподаткування, інший сукупний дохід після оподаткування, сукупний дохід
За методикою розрахунку прибутку	Валовий, чистий, маржинальний, загальний, сукупний
Для цілей управління	1. Для вертикальної системи управління 2. Для горизонтальної системи управління

Джерело: узагальнено автором за [66, с. 27; 71, с. 42; 78, с. 145]

Таким чином, фінансові результати підприємства доцільно класифікувати за такими ознаками:

вид діяльності, що забезпечить інформаційну модель даними про фінансові результати від усіх видів діяльності підприємства;

джерело формування, що дасть можливість деталізувати фінансові результати за окремими видами здійснених операцій в межах видів діяльності;

рівень формування, що забезпечить оперативність управління та дієвість контролю за результатами діяльності центрів відповідальності;

період формування, що забезпечить розмежування фінансових результатів за звітними періодами;

методика розрахунку, що дасть можливість визначення результату не тільки за даними фінансового, а й управлінського обліку;

відповідність плану, що створить можливість регулювання розміру фінансових результатів залежно від мети управління;

вид обліку, що дасть можливість визначати результат не тільки фінансового, управлінського, а й податкового обліку;

особливості оподаткування, що забезпечить можливості маневрування фінансовим результатом;

спосіб використання, який дасть можливість визначити фінансовий результат власника та підприємства;

елементи фінансової звітності, що визначає фінансовий результат відповідно до елементів Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід);

для цілей управління, що надасть можливість для: горизонтальної системи управління збирати інформацію, яка стосується прибутковості відповідних виробничих підрозділів підприємства; вертикальної ієрархічної системи управління - узагальнити інформацію про стан фінансових результатів та розробити стратегію розвитку підприємства. Тобто, інформація, що надається для горизонтальної системи управління має значення при прийнятті тактичних рішень, а для вертикальної системи управління використовується для розроблення стратегії підприємства.

Методичні засади формування, оцінки та визнання в обліку інформації про доходи, витрати й фінансові результати підприємства визначають національні стандарти бухгалтерського обліку: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], НП(С)БО 15 «Дохід» [12], НП(С)БО 16 «Витрати» [13], НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» [15]; міжнародні стандарти бухгалтерського обліку: МСБО 2 «Запаси», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 19 «Виплати працівникам», МСБО 23 «Витрати на позики» [5].

НП(С)БО 15 «Дохід» [12] у вітчизняному законодавстві, а в міжнародній практиці МСБО 18 «Дохід» [5], в яких визначено умови визнання доходів, отриманих від різних видів діяльності. Для встановлення відповідності вимог НП(С)БО 15 «Дохід» [12] та МСБО 18 «Дохід» [5] відносно визначення доходів підприємства, у додатку Н, автором проведений порівняльний аналіз основних регламентуючих документів.

Проведені дослідження порядку визнання доходу за НП(С)БО 15 «Дохід» [12] та МСБО 18 «Дохід» [5] довели деяку ідентичність вимог цих двох нормативних документів.

При здійсненні оцінки доходів НП(С)БО 15 «Дохід» [12] та МСБО 18 «Дохід» [5] посилаються на справедливу вартість. Відповідно до НП(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» [69] справедлива вартість - це сума, за якою може бути

здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Що стосується класифікації доходів, то ознаки класифікації, встановлені в НП(С)БО 15 «Дохід» [12] та МСБО 18 «Дохід» [5] повністю різняться один від одного. МСБО 18 «Дохід» [5] виділяє три групи доходів:

перша - доходи від реалізації товарів;

друга - доходи від реалізації послуг;

третья - доходи від фінансової та інвестиційної діяльності.

Доходи підприємств, окрім МСБО 18 «Дохід» [5], регулюються більшістю інших МСБО, а саме: МСБО 17 «Оренда» - регулює доходи, які виникають за надання активів в оренду; МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» - регулює доходи, що утворюються від дивідендів по інвестиціям, що обліковуються за методом участі в капіталі; МСБО 41 «Сільське господарство» - регулює доходи від приросту поголів'я худоби, продуктів, сільського господарства; МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» та МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» - регулюють доходи, які виникають внаслідок зміни справедливої вартості фінансових активів чи фінансових зобов'язань.

У МСБО немає жодного спеціального стандарту, який би регулював облік і порядок відображення у звітності витрат. Все це прописано в окремих стандартах. МСБО 2 «Запаси» регулюють оцінку витрат за матеріалами, МСБО 16 «Основні засоби» - витрати по амортизації, МСБО 19 «Виплати працівникам» - витрати з оплати праці. Ці стандарти, в тому числі, регулюють порядок включення витрат до первісної вартості продукції (матеріалів, товарів), основних засобів та нематеріальних активів (їх капіталізацію), а також порядок їх списання у вигляді амортизації (декапіталізацію) або вибуття. Крім того, МСБО 23 «Витрати на позики» визначає, як обліковувати витрати за позиками.

У вітчизняній обліковій практиці інформація про витрати підприємства та розкриття її у фінансовій звітності регулює НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (в частині визначення термінів) [11], П(С)БО 16 «Витрати» [13], та деякі інші.

МСБО 2 «Запаси» передбачає загальний підхід, відповідно якому виокремлюють дві категорії витрат: затрати на продукт та витрати періоду.

НП(С)БО 16 «Витрати» [13] не передбачає вищезазначеного розмежування, а оперує тільки категорією «витрати». Окреме місце займають витрати періоду, що являють собою витрати, які не включені до складу вартості запасів і відносяться з часом, з урахуванням принципу відповідності, до складу витрат звітного періоду. Крім того, що п. 14 МСБО 2 «Запаси» регламентує склад витрат періоду, який містить понаднормові виробничі витрати, витрати на зберігання, не включаючи витрати на внутрішньовиробниче зберігання, що пов'язано з особливостями технологічного циклу, а також адміністративні накладні витрати і витрати на збут.

Порівняльну характеристику визначення, класифікації та оцінки витрат підприємства відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку наведено у додатку П. Інформація додатка П свідчить, що за МСБО витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків та витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Згідно з НП(С)БО 16 «Витрати» [13] витрати визнаються у звітності в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства, на основі систематичного та раціонального їх розподілу протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Враховуючи вище наведене, автором розроблено етапи формування фінансового результату підприємства за національними (додаток Р) та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (додаток С).

Оскільки фінансові результати підприємства формується під впливом різноманітних факторів і представляють собою інтегрований показник, тому автором було виділено їх основні групи (таблиця 2.5).

Фактори впливу на формування фінансового результату підприємства

Класифікаційна ознака	Види факторів
Макроекономічні (зовнішні)	природні умови; державне регулювання цін, тарифів, відсотків, податкових ставок; ринкова кон'юнктура
Мікроекономічні (внутрішні)	обсяги виробництва; собівартість продукції; рівень ефективності використання виробничих ресурсів підприємства; якість продукції; рівень організації праці; ефективність використання фінансових ресурсів

Джерело: розроблено автором

При здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства перелічені фактори перебувають у тісному взаємозв'язку та взаємозалежності. «Прямий» вплив на величину собівартості продукції, а, отже, й фінансового результату, пов'язаний з тим, наскільки раціонально витрачаються матеріальні ресурси - адже частина матеріальних витрат у складі собівартості продукції становить від 60-90 %.

Такий фактор впливу, як собівартість, залежить від двох основних факторів: структурних елементів витрат та цін на ресурси. Ціни на продукцію, послуги, роботи підприємства залежать від таких складових, як собівартість виробництва, якість продукції, ціни конкурентів і каналів просування на ринок.

У свою чергу, використання матеріальних ресурсів пов'язано із ритмічністю поставок, наявності необхідних оборотних активів, матеріаловіддачі, економії ресурсів. Рівень використання такого виробничого ресурсу, як праця, залежить від рівня кадрового забезпечення підприємства, продуктивності праці.

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що поняття «фінансовий результат» науковці трактують по-різному, проте вкладають єдиний зміст у своє трактування. Узагальнюючи розглянуті визначення досліджуваного поняття, запропоновано власне його визначення. Для забезпечення та підвищення аналітичності інформації про фінансові результати підприємства розроблено їх класифікацію. Розглянуто процес формування фінансових результатів відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, в залежності від інтересів зовнішніх і внутрішніх користувачів та цілей розвитку підприємства.

2.2 Методика обліку фінансових результатів підприємства за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна достовірна інформація про фінансові результати підприємства, сформована з урахуванням специфіки господарювання підприємства та його організаційної структури. Фінансовий результат є основною частиною бухгалтерського обліку, адже займає вирішальне місце у діяльності будь-якого підприємства. Достовірність його формування також є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкове дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Основними завданнями обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік» є забезпечення:

- правильного визначення та достовірної оцінки витрат, доходів і фінансових результатів діяльності суб'єкта дослідження;

- розмежування витрат, доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою;

- повного документального оформлення та своєчасного відображення в облікових регістрах витрат, доходів і фінансових результатів;

- контролю за правильним визначенням фінансового результату від звичайної діяльності;

- надання повної і достовірної інформації про витрати та доходи діяльності, а також про наявність і використання чистого прибутку (непокритих збитків) для потреб управління.

Одним із важливих питань щодо регулювання обліку фінансових результатів досліджуваного товариства є огляд законодавчих, нормативно-правових актів з обліку фінансових результатів підприємства (таблиця 2.6).

Нормативно-правове рулювання обліку фінансових результатів підприємства

Законодавчі, нормативно-правові акти	Вимоги законодавчих, нормативно-правових актів
1	2
Податковий кодекс України	Надається інформація щодо визначення доходів і витрат із податку на прибуток та порядок відображення її в податковому обліку.
Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні (щодо удосконалення деяких положень)»	Регламентує організацію та ведення обліку на підприємстві; встановлює загальні вимоги до фінансової звітності; характеризує принципи ведення обліку та складання фінансової звітності; застосування яких дає можливість достовірного відображення в обліку та звітності інформації про доходи, витрати та фінансові результати. Встановлено перелік підприємств, які складають фінансову та консолідовану звітність за міжнародними стандартами
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначає мету, зміст і форму Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)
НП(С)БО 15 «Дохід»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
НП(С)БО 16 «Витрати»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства і її розкриття у фінансової звітності
НП(С)БО 17 «Податок на прибуток»	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності
Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	Встановлює загальні вимоги до розкриття статей Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)
Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку	Для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства (за кредитом рахунків 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційних доходів», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 Інші доходи, 79 Фінансові результати) призначено Журнал 6. У розділі II Журналу 6 накопичуються дані про окремі складові доходів підприємства. Для обліку витрат діяльності і відображення кредитових оборотів на рахунках обліку витрат застосовується Журнал 5 або 5 А і Відомість 5.1
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Забезпечується однаковість відображення господарських операцій, нагромадження облікової інформації, необхідної для визначення фінансового результату діяльності підприємства. Для обліку доходів, витрат та результатів діяльності передбачені рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності»

Продовження таблиці 2.6

Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Зазначено, що рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, рахунки класу 8 «Витрати за елементами» є транзитними і використовуються для узагальнення інформації про витрати підприємства протягом звітного періоду, рахунки 9 класу «Витрати діяльності» застосовуються для відображення витрат операційної, інвестиційної, фінансової діяльності підприємства
---	--

Джерело: узагальнено автором за [2; 4; 8-14; 17]

Законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють облік фінансових результатів мають багаторівневу систему, а саме: перший рівень - законодавчий, визначає сутність бухгалтерського обліку, завдання, основні поняття, напрями регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку й подання фінансової звітності; другий рівень - нормативний, встановлює базові правила формування повної та достовірної інформації про фінансові результати та подання інформації у фінансовій звітності; третій рівень - методичний, нормативно-правові акти носять рекомендаційний характер, у них викладено методичні вказівки, роз'яснення з питань обліку фінансових результатів; четвертий рівень - організаційний, документи у вигляді внутрішніх форм та інструкцій визначають правила раціональної організації обліку із застосуванням прогресивних форм і методів ведення обліку, відображують специфіку діяльності підприємства.

Для обліку фінансових результатів на ПрАТ «Домінік» призначено рахунок 79 «Фінансові результати». За кредитом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом - суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток [8]. До рахунку 79 «Фінансові результати» відкриваються субрахунки: 791 «Результат операційної діяльності», 792 «Результат фінансових операцій», 793 «Результат іншої звичайної діяльності» (таблиця 2.7).

Характеристика субрахунків рахунку 79 «Фінансові результати»
на ПрАТ «Домінік»

Назва субрахунку	Характеристика субрахунку
791 «Результат операційної діяльності»	Призначений для визначення фінансового результату від операційної діяльності. У дебет субрахунку 791 списують в порядку закриття рахунків: собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг - з кредита рахунку 90 «Собівартість реалізації»; адміністративні витрати - з кредита рахунку 92 «Адміністративні витрати»; витрати на збут - з кредита рахунку 93 «Витрати на збут»; інші витрати операційної діяльності - з кредита рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності»; розраховану за даними фінансового обліку суму податку на прибуток від звичайної діяльності - з кредита рахунку 98 «Податок на прибуток». За кредитом субрахунку 791 відображають: суму доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт послуг - в кореспонденції з дебетом рахунку 70 «Доходи від реалізації»; суму доходів від іншої операційної діяльності в кореспонденції з дебетом рахунку 71 «Інший операційний дохід»
792 «Результат фінансових операцій»	Призначений для визначення фінансових результатів від фінансових операцій. У дебет субрахунку 79.2 списують: фінансові витрати з кредиту рахунку 95 «Фінансові витрати»; втрати від інвестицій, які обліковуються за методом участі в капіталі з кредиту рахунку 96 «Втрати від участі в капіталі». За кредитом субрахунку 79.2 відображають: дохід від участі в капіталі - у кореспонденції з дебетом рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі»; доходи від інших фінансових операцій - у кореспонденції з дебетом рахунку 73 «Інші фінансові доходи»
793 «Результат іншої звичайної діяльності»	Визначається прибуток (збиток) від іншої діяльності підприємства. За кредитом - інші доходи звичайної діяльності, які списують з рахунку 74 «Інші доходи». За дебетом - інші витрати звичайної діяльності у кореспонденції з кредитом рахунку 97 «Інші витрати»

Джерело: узагальнено автором за [8]

На ПрАТ «Домінік» сальдо рахунку 79 «Фінансові результати» при його закритті (у кінці звітної періоду) списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

До рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» на ПрАТ «Домінік» викриваються субрахунки:

441 «Прибуток нерозподілений», за яким відображаються наявність та рух нерозподіленого прибутку. За кредитом цей рахунок кореспондує лише з дебетом рахунку 79 «Фінансовий результат» [8];

442 «Непокриті збитки», на якому відображаються непокриті збитки. За дебетом цей рахунок кореспондує лише з кредитом рахунку 79 «Фінансовий результат» [8];

443 «Прибуток, використаний у звітному періоді», на якому відображаються розподіл прибутку між власниками (нарахування дивідендів), виплати за довгостроковими зобов'язаннями за облігаціями, відрахування з прибутку до резервного капіталу та інше використання прибутку в поточному періоді [8].

У додатку Т подано порівняльну таблицю формування доходів і витрат на рахунках (субрахунках) 7 класу «Доходи і результати діяльності» і 9 класу «Витрати діяльності» ПрАТ «Домінік».

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів на ПрАТ «Домінік» за III квартал 2021 р. наведена у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів
на ПрАТ «Домінік» за III квартал 2021 р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5
Липень 2021 р.				
1.	Відвантажена готова продукція покупцю	361	701	180 000
2.	Відображене податкове зобов'язання з ПДВ	701	641	30 000
3.	Відображена собівартість реалізованої готової продукції	901	26	140 000
4.	Списано на фінансовий результат:			
	а) дохід від реалізації готової продукції	701	791	150 000
	б) собівартість реалізованої продукції	791	901	140 000
	в) адміністративні витрати	791	92	10 000
	г) витрати на збут	791	93	5 000
5.	Визначено фінансовий результат (непокритий збиток)	442	791	5 000
Серпень 2021 р.				
1	2	3	4	5
1.	Витрати на заробітну плату аудиторів, які працювали над виконанням договору	231	661	3 000
2.	Нарахований єдиний соціальний внесок на заробітну плату аудиторів, які працювали над виконанням договору	231	651	660
3.	Розподілені загальнопромислові витрати за відповідним розрахунком	231	91	450

Продовження таблиці 2.8

4.	Списана собівартість виконаних робіт	903	231	4 110
5.	Визнання доходу з надання послуг	361	703	9 600
6.	Відображені податкові зобов'язання з ПДВ	703	641	1 600

7.	Визначено фінансовий результат (нерозподілений прибуток)	703	791	8 000
		791	903	4 110
		791	441	3 890
Вересень 2021 р.				
1.	Прийнято рішення про виплату дивідендів по акціях та корпоративних правах	443	671	10 000
2.	Утримано податок з доходів фізичних осіб зі суми нарахованих дивідендів по акціях та корпоративних правах (5 %)	671	641/ПДФО	500
3	Утримано військовий збір зі суми нарахованих дивідендів по акціях та корпоративних правах (1,5 %)	671	642/ВЗ	150
4.	Сплачено податок з доходів фізичних осіб	641/ПДФО	311	500
5.	Сплачено військовий збір	642/ВЗ	311	150
6.	Виплачено дивіденди на зарплатну картку директора товариства з рахунка у банку	671	311	9 350
7.	Закрито субрахунок 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	441	443	10 000

Інформація господарських операцій з обліку доходів, витрат та фінансових результатів ПрАТ «Домінік» відображається у первинних документах, регістрах бухгалтерського обліку та узагальнюється у Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) (див. п. 1.2 розділ І).

Для обліку і узагальнення інформації про фінансові результати діяльності досліджуваного товариства за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку використовується рахунок «Зведений рахунок фінансових результатів». Це активно-пасивний рахунок, по кредиту якого відображаються суми отриманих доходів, а по дебету - суми здійснених витрат. За умови перевищення суми доходів (оборот по кредиту) над сумою витрат (оборот по дебету) фінансовий результат характеризує прибуток. І навпаки, якщо сума обороту по дебету (витрати) перевищуватиме суму обороту по кредиту (доходи), то фінансовий результат розглядається як збиток.

У кінці звітної періоду рахунки доходів і витрат закриваються шляхом списання їх оборотів на рахунок «Зведений рахунок фінансових результатів». Типова кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів на досліджуваному товаристві за Міжнародними стандартами обліку наведена у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Типова кореспонденція рахунків з обліку фінансових результатів

на ПрАТ «Домінік»

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1.	Списано на фінансові результати:		
	доходи від реалізації готової продукції	Доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Зведений рахунок фінансових результатів
	витрати на оплату праці	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати на оплату праці
	витрати на амортизацію основних засобів	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати на амортизацію основних засобів
	витрати на оренду	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати на оренду
	витрати на сплату відсотка за банківські позики	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати на сплату відсотка за банківські позики
	витрати на страхування	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати на страхування
	витрати з податку на прибуток	Зведений рахунок фінансових результатів	Витрати з податку на прибуток
2.	Закриття рахунку «Зведений рахунок фінансових результатів»		
	списано суму прибутку	Зведений рахунок фінансових результатів	Нерозподілений прибуток
	списано суму збитку	Непокриті збитки	Зведений рахунок фінансових результатів
3.	Списано оголошені і сплачені дивіденти	Нерозподілений прибуток	Дивіденти оголошені

Джерело: розроблено автором

Інформація, узагальнена на бухгалтерських рахунках доходів, витрат і фінансових результатів за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, по завершенню облікового циклу є підставою для складання Звіту про сукупні доходи.

Таким чином, важливим аспектом ефективної діяльності підприємства є дотримання визначених завдань, вимог законодавчих та нормативно-правових актів з регулювання обліку фінансових результатів підприємства. Аналіз джерел нормативно-правового спрямування дозволяє зауважити, що законодавча база для здійснення обліку фінансових результатів підприємства представлена в Україні достатньо значною кількістю законів, національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Розглянуто методику обліку фінансових

результатів на ПрАТ «Домінік» за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

2.3 Розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства за національними та міжнародними стандартами

Враховуючи об'єкт дослідження, проведено порівняльний аналіз форми, змісту та методики складання Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

Відповідно до вимог чинного законодавства в Україні існує регламентована форма Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) [11], в той час, як облікова практика зарубіжних країн [23-25; 36; 38; 46; 49; 51; 59-60; 65-66; 89] свідчить, що у більшості із них не існує стандартної форми Звіту про фінансові результати.

Розкриття інформації про фінансові результати підприємства у фінансовій звітності за національними та міжнародними стандартами наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Порівняльна характеристика Звіту про фінансові результати за національними та міжнародними стандартами

№ з/п	Характеристика	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»
1	2	3	4
1.	Форма	Форма є регламентованою, в I розділі розкривається інформація про доходи і витрати, які класифіковані за функціями, у III розділі - про витрати, які класифіковані за елементами	Форма не регламентована, дозволяється вибір класифікації операційних витрат за функціями чи за елементами

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	4
2.	Визнання статей та їх відображення у Звіті	Визначається порядок оцінки, визнання, відображення в Звіті доходів, витрат, розподілу витрат за періодами Наведення додаткових рядків, заголовків або підсумків не передбачено. Встановлено порядок заповнення статей Звіту	Порядок визнання доходів і витрат не передбачено, заборонено згортати статті доходів та витрат (за виключенням випадків, передбачених МСФЗ) Додаткові рядки, заголовки та проміжні підсумки слід подавати у звіті, якщо цього вимагають інші стандарти або якщо це необхідно для правдивого відображення фінансових результатів діяльності підприємства. Чіткі вказівки щодо заповнення Звіту відсутні
3.	Розкриття інформації про види діяльності	Основна, операційна, фінансова, інша	Операційна, фінансова, інвестиційна
4.	Подання доходів і витрат	Доходи та витрати поділено на: операційні, фінансові, інші	У додатку до МСБО 1 наведено приклади звітів про фінансові результати, де доходи і витрати звичайної діяльності подано у такому розрізі: пов'язані з операціями, пов'язані з фінансовими інвестиціями та залученням фінансування
5.	Подання діяльності, що припинена	Відображається у статті «Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування»; відображаються прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації	Прибуток (збиток) до оподаткування від діяльності, що припинена, слід наводити безпосередньо у звіті
6.	Розрахунок показників прибутковості акцій	Передбачено розділ IV Звіту «Розрахунок показників прибутковості акцій», порядок розрахунку показників чистого прибутку на одну просту акцію визначається відповідно до П(С)БО 24 «Прибуток на акцію»	Визначено, що підприємство має розкривати або у Звіті про прибутки та збитки, або у Примітках до фінансової звітності суму дивідендів на акцію, оголошену за період, який охоплює фінансова звітність

Джерело: узагальнено автором за [5: 11]

Порівнюючи вимоги МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11] до формування Звіту про фінансові результати, відмічаємо, що вимоги до складання Звіту про фінансові результати, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], забезпечили наближення цього Звіту до складу Звіту про сукупні доходи. Насамперед це стосується вимоги наведення інформації про інший сукупний дохід. Незважаючи на те, що МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] допускає альтернативи в поданні інформації про інший сукупний дохід, розробники вітчизняної звітності запропонували безальтернативний гібрид подання фінансових результатів - єдиний звіт із двох окремих розділів (один призначений для відображення фінансових результатів, інший - для формування іншого сукупного доходу).

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] не передбачає регламентованих вимог до форми Звіту про фінансові результати, назв його статей та їх розташування. Вони містять набір обов'язкових статей, ряд опцій на вибір підприємства, і певні вимоги до розкриття окремих статей. Також міжнародними стандартами встановлені обов'язкові реквізити (найменування підприємства, період, валюту подання та інші).

У таблиці 2.11 проведено порівняння методик складання Звіту про фінансові результати відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Таблиця 2.11

Порівняння методик складання Звіту про фінансові результати відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку

Ознаки	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»
1	2	3
Форма звітності	Форма є регламентованою, перший розділ - інформація про доходи та витрати, які класифіковані за функціями, третій розділ - інформація про витрати, які класифіковані за елементами	Форма не регламентована, дозволяється вибір класифікації операційних витрат за функціями чи за елементами
Види діяльності	Основна, операційна, фінансова	Операційна, фінансова, інвестиційна

Продовження таблиці 2.11

Зміст статей	1. Понаднормативні витрати запасів відображають у складі загально виробничих витрат.	1. Понаднормативні витрати запасів відображають за статтею «собівартість реалізованої продукції»
1	2	3
	2. Витрати на безнадійні борги відображаються у складі інших операційних витрат. 3. Інші доходи та інші витрати розкриваються за окремими однойменними статтями. 4. Прибуток (збиток) від фінансових інвестицій відображається у складі інших доходів і витрат	(товарів, робіт, послуг)». 2. Витрати на безнадійні борги відображається у складі витрат на збут. 3. Усі інші доходи та інші витрати відносяться до складу інших операційних доходів і витрат. 4. Прибуток (збиток) від фінансових інвестицій відображається у складі фінансових доходів і витрат

Джерело: узагальнено автором за [5; 11]

Інформація таблиці 2.11 дає можливість стверджувати, що основні розбіжності між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку полягають у визнанні, оцінці та розкритті інформації щодо доходів і витрат, які потрібно враховувати під час трансформації фінансових звітів. Відповідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], НП(С)БО 15 «Дохід» [12], НП(С)БО 16 «Витрати» [13] фінансові результати ПрАТ «Домінік» відображаються у Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Метою складання Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) є надання користувачам повної, правдивої і неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період [11].

Визначення чистого фінансового результату (прибуток або збиток) ПрАТ «Домінік» можна розділити на 4 етапи.

На першому етапі визначається валовий прибуток (збиток) як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) з урахуванням сум, наведених у додаткових статтях Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

На другому етапі розраховується фінансовий результат від операційної діяльності як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат з

урахуванням сум, наведених у додаткових статтях Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

На третьому етапі визначається фінансовий результат до оподаткування як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів, фінансових та інших витрат з урахуванням сум, наведених у додаткових статтях Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

На четвертому етапі розраховується чистий фінансовий результат як алгебраїчна сума фінансового результату до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.

Порядок визначення чистого фінансового результату (прибуток або збиток) у Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» подано у додатку У.

Зміст статей та методика заповнення I розділу «Фінансові результати» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р. представлено у додатку Ф.

II розділ «Сукупний дохід» Звіту про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) призначений для відображення інформації про доходи і витрати, отримані у результаті переоцінювання необоротних активів, фінансових інструментів та монетарних статей Балансу (звіту про фінансовий стан). У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11] інший сукупний дохід - це доходи та витрати, не включені до фінансових результатів підприємства. Другий розділ «Сукупний дохід» введено з метою приведення у відповідність показників фінансової звітності до норм міжнародних стандартів.

У таблиці 2.12 наведено порядок визначення сукупного доходу у Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р.

Зміст статей та методика заповнення II розділу «Сукупний дохід» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р.

Назва статті	Код рядка	Зміст статті	Сума, тис. грн
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	наводиться сума дооцінки об'єктів основних засобів та нематеріальних активів, зменшена на суму уцінки таких об'єктів протягом звітної періоду в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) (обороты за Дт рах. 10, 15,12 із Кт субрах. 423 або обороты за Дт субрах. 23 із Кт рах. 10, 15,12)	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	наводиться сума зміни балансової вартості об'єктів хеджування у порядку, визначеному П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» (обороты за Дт рах. 14, 35 із Кт субрах. 423 або обороты за Дт субрах. 423 із Кт рах. 14, 35)	
Накопичені курсові різниці	2410	наводиться сума курсових різниць, які відповідно до П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» (вибірка оборотів за Дт рах. 14, 35 із Кт субрах. 425 або оборотів за Дт субрах. 425 із Кт рах. 14, 35)	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	наводиться частка іншого сукупного доходу асоційованих, дочірніх або спільних підприємств, облік фінансових інвестицій в які ведеться за методом участі в капіталі (вибірка оборотів за Дт рах. 14, 35 із Кт субрах. 425 або оборотів за Дт субрах. 425 із Кт рах. 14, 35)	
Інший сукупний дохід	2445	наводиться сума іншого сукупного доходу	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	визначається як алгебраїчна сума дооцінки (уцінки) необоротних активів, дооцінки (уцінки) фінансових інструментів, накопичених курсових різниць, частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств та іншого сукупного доходу (ряд. 2400 + ряд. 2405 + ряд. 2410 + ряд. 2415 + ряд. 2445)	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	наводиться сума податку на прибуток, що пов'язаний з іншим сукупним доходом (вибірка оборотів за Кт рах. 54 у частині сум податку на прибуток, пов'язаних з операціями із цього розділу звіту)	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	наводиться сума іншого сукупного доходу після вирахування податку на прибуток (ряд. 2450 - ряд. 2455)	
Сукупний дохід		розраховується як алгебраїчна сума чистого фінансового результату за звітний період та іншого сукупного доходу після оподаткування (сума ряд. 2350 (ряд. 2355) + ряд. 2460)	30 503

III розділ «Елементи операційних витрат» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) призначений для відображення інформації про відповідні елементи операційних витрат (на виробництво і збут, управління та інші операційні витрати), яких зазнало підприємство в процесі своєї діяльності протягом звітного періоду, за вирахуванням внутрішнього обороту, тобто за вирахуванням тих витрат, які становлять собівартість продукції (робіт, послуг), що вироблена і спожита досліджуваним товариством.

Джерела інформації для складання III розділу «Елементи операційних витрат» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р. наведено у таблиці 2.13.

IV розділ «Розрахунок показників прибутковості акцій» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) призначений для розкриття інформації про прибуток та дивіденди на одну просту акцію, яка перебувала в обігу протягом звітного періоду. Розділ IV «Розрахунок показників прибутковості акцій» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) заповнюють акціонерні товариства, зокрема і ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р., прості акції або потенційні прості акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах.

Таблиця 2.13

Зміст статей та джерела інформації для складання III розділу «Елементи операційних витрат» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р.

Назва статті	Код рядка	Зміст статті	Сума, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	наводиться сума матеріальних затрат (обороты за Дт рах. 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рах. 20, 21, 22, 27, 28)	291 902
Витрати на оплату праці	2505	наводиться сума витрат на оплату праці (обороты за Дт рах. 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рах. 66, 47)	66 760
Відрахування на соціальні заходи	2510	наводиться сума відрахувань на соціальні заходи (обороты за Дт рах. 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рах. 65, 47)	13 354
Амортизація	2515	наводиться сума амортизації (обороты за Дт рах. 23, 91, 92, 93, 94 із Кт рах. 13)	30 278
Інші операційні витрати	2520	наводиться сума інших операційних витрат (для підприємств, що не використовують 8-й клас рахунків: невраховані вище обороты за Дт рах. 23, 91, 92, 93, 94)	47 314

Продовження таблиці 2.13

Разом	2550	ряд. 2500 + ряд. 2505 + ряд. 2510 + ряд. 2515 + ряд. 2520	449 608
-------	------	---	---------

Інформація, яка наводиться у статтях IV розділу «Розрахунок показників прибутковості акцій» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р. наведена у таблиці 2.14.

На досліджуваному товаристві здійснюється трансформація фінансової звітності, тобто перетворення фінансової звітності, складеної за національними стандартами бухгалтерського обліку, у фінансову звітність, яка б відповідала вимогам міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Таблиця 2.14

Зміст статей та методика заповнення IV розділу «Розрахунок показників прибутковості акцій» Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р.

Назва статті	Код рядка	Зміст статті	Сума, тис. грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	наводиться середньозважена кількість простих акцій, які перебували в обігу протягом звітного періоду	2 448 194
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	наводиться середньорічна кількість простих акцій в обігу, скоригована на середньорічну кількість потенційних простих акцій	2 448 194
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	наводиться показник, що розраховується діленням різниці між сумою чистого прибутку (збитку) і сумою дивідендів на привілейовані акції на середньорічну кількість простих акцій в обігу	12.45939
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	відображається показник, що розраховується діленням скоригованого чистого прибутку (збитку) на скориговану середньорічну кількість простих акцій в обігу	12.45939
Дивіденди на одну просту акцію	2650	відображається показник, який розраховується шляхом ділення суми оголошених дивідендів на кількість простих акцій, за якими сплачуються дивіденди	

Трансформація включає аналіз Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), які відповідають вимогам національних стандартів бухгалтерського обліку, та внесення до них необхідних коригувань для

забезпечення подання інформації у повній відповідності до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Формування показників Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку наведено у додатку Х.

Порядок подання та призначення Звіту про прибутки та збитки, Звіту про сукупний дохід регламентується МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] та МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» [5].

ПрАТ «Домінік» повинно подавати усі статті доходу та витрат, визнані за звітний період у: єдиному звіті про прибутки та збитки; двох звітах: у першому звіті, що відображає компоненти прибутку або збитку (окремий звіт про прибутки та збитки) та другому, що починається з прибутку або збитку та відображає компоненти іншого сукупного прибутку (звіт про сукупні доходи).

Відповідно МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5], з 2009 р. його доповнено інформацією про інший сукупний дохід та названо Звітом про сукупний дохід. Він має включати, як мінімум, рядки, які подають такі суми за період:

дохід (прибутки та збитки, що виникають внаслідок припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю);

фінансові витрати;

частку прибутку або збитку асоційованих та спільних підприємств, що обліковуються за методом участі в капіталі (якщо фінансовий актив перекласифікований так, що він оцінюється за справедливою вартістю, будь-який прибуток або збиток, що виникає внаслідок різниці між попередньою балансовою вартістю та його справедливою вартістю на дату пере класифікації);

податкові витрати;

одна сума, що складається з підсумку прибутку або збитку від припинених видів діяльності після сплати податків та прибутку або збитку після сплати податків, визнаного після оцінки до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж або після вибуття активів чи вибуття ліквідаційної групи (груп), що становить припинену діяльність;

прибуток або збиток;

кожний компонент іншого сукупного прибутку, класифікований за своїм характером (за винятком сум в є));

частку іншого сукупного прибутку асоційованих та спільних підприємств, що обліковуються за методом участі в капіталі;

загальний сукупний прибуток.

У Звіті про сукупні доходи наводяться також наступні статті: прибуток або збиток за період, що відноситься до неконтрольованих часток та власників материнської компанії; загальний сукупний прибуток за період, що відноситься до неконтрольованих часток та власників материнської компанії.

У Звіті про сукупні доходи або у Примітках до звіту про прибутки та збитки досліджуване товариство може подавати аналіз витрат з використанням класифікації за їх характером або за функцією (собівартості реалізованої продукції). Вибір методу аналізу витрат за їх характером або функцією (собівартістю реалізації) залежить від історичних та галузевих факторів.

При використанні методу «характеру витрат» витрати об'єднують у Звіті про прибутки та збитки згідно з їх характером (наприклад, амортизація, придбання матеріалів, транспортні витрати, заробітна плата, витрати на рекламу) та не перерозподіляють згідно з їх різноманітними функціями. Цей метод простий у застосуванні і використовується невеликими підприємствами, оскільки немає потреби розподіляти операційні витрати відповідно до класифікації функцій.

За методом «функції витрат» або «собівартості реалізації продукції» витрати класифікують відповідно до їх функцій як частину собівартості реалізації, збуту або адміністративної діяльності. Таке подання часто дає детальнішу інформацію користувачам, ніж класифікація витрат відповідно до їх характеру, але розподіл витрат за функціями може бути довільним і вимагати виваженого судження.

Можливі формати Звіту про сукупні доходи наведені у таблиці 2.15.

Формати Звіту про сукупні доходи

Метод «характеру витрат»			Метод «функції витрат» або «собівартості реалізації продукції»		
Дохід від продажу		X	Дохід від продажу		X
Інший дохід		X	Собівартість реалізації		(X)
Зміни запасів готової продукції та незавершеного виробництва			Валовий прибуток		X
	X		Інший дохід		X
Сировина та витратні матеріали	X		Витрати на збут		(X)
Витрати на виплати працівникам	X		Адміністративні витрати		(X)
Витрати на амортизацію	X		Інші витрати		(X)
Інші витрати	X		Прибуток до оподаткування		X
Витрати, всього		(X)			
Прибуток до оподаткування		X			

Джерело: узагальнено автором за [5]

Аналізуючи вимоги МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11] до формування Звіту про фінансові результати, варто зазначити, що вимоги до складання Звіту про фінансові результати, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], забезпечили наближення цього Звіту до складу Звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Насамперед це стосується вимоги наведення інформації про інший сукупний дохід. Незважаючи на те, що МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] допускає альтернативи в поданні інформації про інший сукупний дохід, розробники вітчизняної звітності запропонували безальтернативний гібрид подання фінансових результатів - єдиний Звіт із двох окремих розділів (один призначений для відображення фінансових результатів, інший - для формування іншого сукупного доходу).

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку не передбачають регламентованих вимог до форми Звіту про фінансові результати, назв його статей та їх розташування, тому жорстка регламентація Звіту про фінансові результати за національними стандартами та великий ступінь деталізації його статей не суперечать міжнародним стандартам. Хоча є й невідповідності, зокрема, підхід до подання іншого сукупного доходу, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], не дає змогу виконати вимогу МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [5] щодо окремого подання статей іншого

сукупного доходу, які в подальшому будуть рекласифіковані в прибуток або збиток за умови виконання певних умов, та статей, які не підлягатимуть перекласифікації. Така ж невідповідність стосується й відображення податку на прибуток з іншого сукупного доходу, який також підлягає окремому наведенню за тією самою ознакою.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» складений за національними стандартами, подається органам, до сфери управління яких належать досліджуване товариство, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також згідно із законодавством - іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік», може подаватися органам державної статистики разом з довідкою про наявність згоди надання органам державної влади даних з фінансової звітності досліджуваного товариства.

Датою подання Звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» вважається день фактичної її передачі за належністю, а у разі надсилання її поштою - дата одержання адресатом звітності, зазначена на штемпелі підприємства зв'язку, що обслуговує адресата.

Терміни подання ПрАТ «Домінік» Звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), встановлює міністерство або інший орган виконавчої влади, до сфери управління якого належать досліджуване товариство.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» подається: квартальний - не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом; річний - не пізніше 28 лютого наступного за звітним роком.

Квартальний або річний Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» подається органів Державної податкової служби у строки, передбачені для подання декларації з податку на прибуток підприємств.

Розглянуто особливості складання Звіту про фінансові результати за національними та міжнародними стандартами обліку. Проаналізовано зміст НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11] та МСБО 1 «Подання

фінансової звітності» [5] у частині відображення інформації про фінансові результати діяльності підприємства. Виявлено суперечності у відображенні інформації про фінансові результати у звітності за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

2.4 Напрями удосконалення обліку фінансових результатів підприємства

В сучасних економічних реаліях для підприємств кондитерської галузі важливим завданням є максимізація прибутку, як основного фактора підтримки його конкурентоспроможності на ринку, а також для здійснення розширеного відтворення. Слід зазначити, що облік фінансових результатів підприємств в останній час дещо ускладнився, а ряд проблем негативно впливають на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність діяльності підприємств кондитерської галузі. До кола таких проблем на ПрАТ «Домінік» можна віднести:

недосконалість положень наказу «Про облікову політику» у розрізі елементів доходів і витрат діяльності;

відсутність у Робочому плані рахунків досліджуваного товариства деталізації аналітичних рахунків до рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності», 9 «Витрати діяльності» та рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»;

недостатність інформації у регістрах аналітичного обліку податку на прибуток. З метою надання повної, достовірної та своєчасної інформації для потреб управління й оптимізації процесу підготовки документу про облікову політику на ПрАТ «Домінік» пропонується його формування здійснювати за такими етапами: організаційно-технічним, методичним і заключним (рисунок 2.2).

Рисунок - 2.2 - Організаційна модель відображення витрат, доходів та фінансових результатів в обліковій політиці ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

На ПрАТ «Домінік» при розробці наказу «Про облікову політику» на організаційно-технічному етапі треба визначитися з:

- формою ведення бухгалтерського обліку;
- організаційною побудовою бухгалтерської служби;
- особами, які займаються веденням обліку витрат, доходів і фінансових результатів та їх обов'язків;
- переліком первинних документів та графіком документообігу;
- порядком узагальнення даних у регістрах обліку та формах фінансової звітності.

При формуванні елементів облікової політики методичного етапу доречно вказати:

1. Методи оцінки витрат і доходів. Враховуючи специфіку діяльності ПрАТ «Домінік» при виборі елементів облікової політики стосовно витрат і доходів доцільно дотримуватися вимог МСБО 18 «Дохід» [5], НП(С)БО 15 «Доходи» [12], НП(С)БО 16 «Витрати» [13].

Зокрема, доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманих активів у результаті їх надходження чи збільшення їхньої вартості. Оцінка витрат проводиться у сумі справедливої вартості активів, визначеної при їх вибутті або зменшенні вартості з урахуванням нормативів, оптимальних методів обліку витрат і калькулювання собівартості продукції.

2. Умови визнання витрат і доходів. Зокрема, витратами визнається зменшення економічних вигод за рахунок: вибуття активів, зменшення вартості активів в результаті їх знецінення, зменшення корисності тощо та збільшення зобов'язань. Доходами визнається збільшення економічних вигод внаслідок: надходження активів, збільшення їх вартості та зменшення зобов'язань.

3. Перелік і склад статей калькуляції собівартості продукції, маркетингово-збутових та загальновиробничих витрат і базою їх розподілу. Так, до маркетингових витрат слід відносити: витрати, пов'язані з проведенням маркетингових досліджень та вивченням ринку збуту; витрати на рекламу; заробітну плату торгових представників; утримання місць продажу; торгові знижки тощо.

4. Методи обліку витрат. Враховуючи галузеву специфіку виробництва, облік витрат доцільно здійснювати за однопредільним методом із застосуванням елементів нормативного методу обліку в частині витрачання сировини. Це забезпечить отримання повної та достовірної облікової інформації про витрати на кожному етапі виготовлення продукції.

5. Основні принципи формування Робочого плану рахунків досліджуваного товариства у частині витрат, доходів та фінансових результатів.

Отже, вибір конкретних методів щодо елементів облікової політики обумовлює те, що рівень фінансових результатів можна змінити через методи

оцінки. У кінцевому підсумку це призводить до того, що на розмірі прибутку позначається суб'єктивний характер, оскільки він залежить від вибору процедур і методів обліку.

Зазначаємо, що сучасні ринкові відносини висувають нові завдання щодо вирішення проблем обліку операцій із продажу готової продукції, особливо належного аналітичного забезпечення формування доходів та витрат як основних складових фінансового результату в системі управління ефективністю функціонування підприємств кондитерської галузі.

Діяльність підприємств кондитерської галузі, у тому числі ПрАТ «Домінік», вимагає розмежування облікових даних для внутрішніх і зовнішніх користувачів (насамперед, для складання звітності) та підвищення ефективності управління продажами готової продукції. Цього можна досягти шляхом удосконалення системи аналітичного обліку.

Облік доходів підприємств кондитерської галузі здійснюється відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід» [12] з використанням рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності», а саме на відокремленому рахунку 70 «Доходи від реалізації» із подальшим відкриттям субрахунків 701 «Доход від реалізації готової продукції» та 704 «Вирахування з доходу» згідно Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [8]. Собівартість реалізованої готової продукції визначається з урахуванням вимог НП(С)БО 16 «Витрати» [13] та обліковується на субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції».

Проте, цієї інформації недостатньо для задоволення потреб користувачів облікової інформації різних рівнів управління, яким необхідно визначати та обліковувати доходи від реалізації готової продукції, видами готової продукції, категоріями покупців та каналами збуту готової продукції.

Для деталізації інформації з відповідного виду діяльності досліджуваного товариства доцільним у Робочому плані рахунків досліджуваного товариства навести наступні субрахунки:

70111 - для реєстрації доходів від реалізації готової продукції з вітчизняними покупцями;

70112 - для реєстрації доходів від реалізації готової продукції з іноземними покупцями.

Відповідну деталізацію рахунків необхідно застосовувати і для відображення собівартості реалізованої готової продукції.

Крім того, на ПрАТ «Домінік» деталізацію рахунків обліку доходів від реалізації готової продукції варто здійснювати, максимально відображаючи інформаційну систему управління продажами готової продукції за методами активізації продажу. Управлінські рішення щодо того, за допомогою яких методів здійснювати продаж готової продукції, які методи активізації продажу при цьому застосовувати, які знижки надавати вітчизняним та іноземним покупцям, проводити розпродаж шляхом уцінки чи запровадження знижок, мають базуватися на аналізі оперативної бухгалтерської інформації. За допомогою додаткових аналітичних субрахунків з'являється можливість виділити з усього обсягу реалізації готової продукції досліджуваного товариства доходи від реалізації готової продукції із застосуванням різних методів активізації продажу, що дає змогу проводити комплексний аналіз товарообігу готової продукції та вирішувати питання доцільності застосування того чи іншого маркетингового інструмента.

З метою деталізації інформації за методами активізації продажу готової продукції на ПрАТ «Домінік» доречно ввести до субрахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції» такі субрахунки:

7011 «Дохід від реалізації готової продукції покупцям»;

7012 «Дохід від реалізації готової продукції зі знижками»;

7013 «Дохід від реалізації готової продукції у період розпродажу»;

7014 «Дохід від реалізації готової продукції за іншими заходами впливу на обсяги продажу готової продукції».

До рахунку 704 «Вирахування з доходу» необхідно ввести рахунки третього порядку:

7041 «Вирахування з доходу від реалізації готової продукції, повернені покупцями»;

7042 «Сума знижок, наданих покупцям»;

7043 «Інші вирахування з доходу».

Застосування окремих субрахунків для відображення сум, що зменшують дохід досліджуваного товариства, допоможе підвищити аналітичність даних для визначення їх впливу на фінансові результати. Зокрема, виділення окремих субрахунків для накопичення інформації щодо наданих знижок на готову продукцію забезпечить керівництво ПрАТ «Домінік» інформацією про загальний обсяг наданих покупцям знижок та дасть змогу без додаткових вибірок мати дані для аналізу ефективності маркетингової та цінової політики.

Під час проведення дослідження, визначено проблемні питання в обліку доходів від перевезень готової продукції ПрАТ «Домінік» у межах та за межами України. Тому, нами рекомендовано відкрити до субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» рахунки аналітичного обліку:

7031 «Дохід від реалізації послуг з перевезень всередині країни»;

7032 «Дохід від реалізації послуг з міжміських перевезень»;

7033 «Дохід від реалізації послуг з міжнародних перевезень».

Відповідно, для достовірного визначення фінансових результатів операційної діяльності в частині валового прибутку (збитку), доцільно до субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» відкрити відповідні субрахунки:

9031 «Собівартість реалізованих робіт і послуг з перевезень всередині країни»;

9032 «Собівартість реалізованих робіт і послуг з міжміських перевезень»;

9033 «Собівартість реалізованих робіт і послуг з міжнародних перевезень».

В результаті дослідження механізму контролю за розподілом фінансових результатів за видами діяльності часто виявляють певну невідповідність між назвами рахунків, видами діяльності і їх змістом, що викликано розбіжностями між трактуванням Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [8] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], що визначає види діяльності. Так, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11] визначає розподіл звичайної діяльності на операційну, фінансову

та інвестиційну. Згідно з цими нормативно-правовими актами та Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] доходи, витрати і фінансові результати поділяються на операційні, фінансові та інші, а тому важливо привести облік доходів і витрат до єдиної системи групування тому необхідно уточнити класифікацію цих фінансових категорій з урахуванням вимог зазначених у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11]. Необхідно детально вивчити План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] з питань доходів і витрат, щоб зменшити плутанину в рахунках. Так, наприклад, рахунки 74 «Інші доходи» та 97 «Інші витрати» майже в повному складі містять субрахунки, які відносяться до інвестиційної діяльності [77, с. 967].

Згідно з визначенням інвестиційної діяльності доходи і втрати від участі в капіталі (рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі» і 96 «Втрати від участі в капіталі» відповідно), які на сьогоднішній день відносяться до результатів фінансової діяльності, доцільно віднести до результатів інвестиційної діяльності. Проаналізувавши структуру рахунку 73 «Фінансові доходи» можна зробити висновок, що «Дивіденди одержані» (субрахунок 731) та «Відсотки одержані» (субрахунок 732) належать до результатів інвестиційної діяльності, оскільки є частиною прибутку отриманого від інвестицій.

Субрахунок 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» було б доцільно відобразити у складі доходів від фінансових операцій. Особливої уваги потребують рахунки, що стосуються обліку курсових різниць. Субрахунок 744 «Дохід від неопераційної курсової різниці» та субрахунок 974 «Втрати від неопераційної курсової різниці» було б доцільно відобразити у складі рахунків, на яких обліковуються фінансові операції, а саме на рахунках 73 «Фінансові доходи» і 95 «Фінансові витрати» відповідно [77, с. 967].

Рациональне групування рахунків допоможе працівникам бухгалтерії досліджуваного товариства вирішити проблемні питання в частині правильного віднесення сум доходів чи витрат на відповідні рахунки залежно від діяльності, в

якій вони буди понесені. Певна невідповідність в класифікації рахунків може впливати на достовірність інформації, що використовується інвесторами, і в подальшому на здійснення інвестицій.

Відповідно до моделі формування фінансових результатів постає потреба у розмежованому відображенні фінансових результатів в обліку. Для цього було проведено критичний аналіз Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] і з'ясовано, що в ньому:

не приділяється належної уваги інвестиційній діяльності. Так, рахунок 79 «Фінансові результати» не містить субрахунків, що б характеризували результати інвестиційної діяльності. І взагалі, в Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] відсутні окремі рахунки для ведення обліку операцій, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Тому доцільно було б ввести до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17] окремий субрахунок 794 «Результат інвестиційної діяльності»;

на субрахунках 791 «Результат операційної діяльності» та 792 «Результат фінансових операцій» фактично об'єднані по два види діяльності підприємства, а саме: на субрахунку 791 - основна та інша операційна діяльність, а на субрахунку 792 - фінансова діяльність.

Враховуючи вище наведене, пропонуємо до Робочого плану рахунків бухгалтерського обліку ПрАТ «Домінік» внести доповнення до субрахунку:

791 «Результат операційної діяльності» відкрити два рахунки третього порядку: 7911 «Результат від операційної (основної) діяльності» та 7912 «Результат іншої операційної діяльності»;

792 «Результат фінансових операцій» відкрити два рахунки третього порядку: 7921 «Результат від інвестиційної діяльності» та 7922 «Результат від фінансової діяльності».

Таке відображення господарських операцій дасть змогу без додаткових трудових і часових затрат отримати інформацію стосовно результатів основної

діяльності, іншої операційної діяльності, інвестиційної та фінансової діяльності, а також динаміки їх показників для забезпечення потреб ефективного управління.

З метою достовірного, оперативного формування фінансових результатів на ПрАТ «Домінік» виникає потреба відкриття до рахунку 79 «Фінансові результати» субрахунку 795 «Фінансовий результат звітного періоду», що не суперечить чинному законодавству. Саме таке нововведення сприятиме узагальненню інформації про фінансові результати, яку використовують для складання проміжної та річної фінансової звітності. На запропонованому субрахунку буде акумулюватися інформація про доходи та витрати всіх субрахунків рахунку 79 «Фінансові результати», тобто протягом року контролюється одержання фінансового результату досліджуваного товариства в розрізі усіх видів діяльності [20].

Враховуючи, що ПрАТ «Домінік» об'єднує різні виробництва, запропоновано нерозподілений прибуток та непокриті збитки відображати в бухгалтерському обліку у розрізі видів діяльності. Зокрема, виділити окремі аналітичні рахунки третього, четвертого та п'ятого порядку за видами діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної) до субрахунків 441 «Прибуток нерозподілений» та 442 «Непокриті збитки». Це дозволить систематизувати процедуру аналізу показників та забезпечити складання прогнозів на майбутнє за видами діяльності на досліджуваному товаристві, а також оптимізувати роботу по складанню Декларації про прибутки.

На ПрАТ «Домінік» виникають суперечності при відображенні фінансового результату в фінансовому та податковому обліку. Так, якщо головним бухгалтером за даними фінансового обліку визначено збиток, а за даними податкових розрахунків - прибуток, то на останній нараховується податок на прибуток. За такої ситуації у системі рахунків бухгалтерського обліку від суми тимчасової різниці визначається відстрочений податковий актив та дохід з податку на прибуток.

У зв'язку з цим, автор пропонує для обліку та узагальнення інформації про такий дохід до Робочого плану рахунків бухгалтерського обліку ПрАТ «Домінік» ввести пасивний рахунок 77 «Дохід з податку на прибуток», за кредитом якого

відобразатиметься сума визнаного доходу з податку на прибуток, а за дебетом - його списання на фінансовий результат операційної діяльності. Такий порядок обліку забезпечить єдиний підхід до визнання доходів та витрат з податку на прибуток, а також списання зазначених об'єктів обліку один субрахунок 791 «Фінансовий результат від основної діяльності».

У таблиці 2.16 запропоновано кореспонденцію рахунків з обліку податку на прибуток, відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань досліджуваного товариства.

Таблиця 2.16

Кореспонденція рахунків з обліку нарахування податку на прибуток та податкових різниць ПрАТ «Домінік» [запропоновано автором]

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
Нарахування податку на прибуток за умови відсутності на початок періоду відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань			
1.	Визнано витрати у сумі нарахованого податку на прибуток за звітний період	981	641
Нарахування податку на прибуток за умови наявності відстрочених податкових активів на початок звітнього періоду			
1.	Визнано витрати у сумі нарахованого податку на прибуток за звітний період	981	641
2.	Відображено суму відстроченого податкового активу	17	641
3.	Визнано дохід з податку на прибуток	17	77
4.	Проведено взаємозарахування відстрочених податкових активів та зобов'язань	54	17
Нарахування податку на прибуток за умови наявності відстрочених податкових зобов'язань на початок звітнього періоду			
1.	Визнано витрати у сумі нарахованого податку на прибуток за звітний період	981	641
2.	Відображено суму відстроченого податкового зобов'язання	981	54
3.	Проведено взаємозарахування відстрочених податкових активів та зобов'язань	54	17

Для узагальнення даних з обліку податку на прибуток нами розроблено та запропоновано на досліджуваному товаристві використовувати Регістр аналітичного обліку податку на прибуток досліджуваного товариства (таблиця 2.17).

Регістр аналітичного обліку податку на прибуток

ПрАТ «Домінік» [запропоновано автором]

Показник	Синтетичний (аналітичний) рахунок	Рух за рахунком, тис.грн			Сума (відхилення), тис. грн
		Сальдо		Оборот	
		На поч. року	На кін. року		
1. Прибуток					
1.1. Бухгалтерський прибуток	79			200	200
1.2. Податковий прибуток	ПД			270	270
1.3. Відхилення (+;-) (п. 1.1 - п. 1.2)					+70
2. Постійні різниці					
2.1. Витрати на утримання соціальної інфраструктури	949			32	+32
2.2. Витрати на паливо-мастильні матеріали для автомобілів	201			5	+5
2.3. Перевищення звичайної ціни продажу готової продукції за ціною її реалізації пов'язаній особі	ПД			8	+8
2.4. Відхилення (+; -) (п. 2.1 + п. 2.2 + п.2.3)					+45
3. Тимчасові різниці					
3.1. Резерв сумнівних боргів	38	0	10		+10
3.2. Отримані аванси	681	54	74		+20
3.3. Видані аванси	371	41	53		-12
3.4. Амортизація основних засобів у фінансовій звітності	131	78	103		+25
3.5. Амортизація основних засобів у податковій звітності	ПД				-18
3.6. Амортизація основних засобів (п. 3.4 + п. 3.5)					+7
3.7. Відхилення (+; -) (п. 3.1 + п. 3.2 + п. 3.3 + п. 3.6)					+25
4. Податок на прибуток					
4.1. Поточний податок на прибуток (п. 1.2 × 18 %)					81
4.2. Відстрочений податковий актив (за позитивного значення) (п. 3.7 × 18 %)					7,5
4.3. Відстрочене податкове зобов'язання (за від'ємного значення) (п. 3.7 × 18 %)					0

Запропонований реєстр аналітичного обліку податку на прибуток сприяє певній систематизації даних та є необхідним для достовірного і точного відображення податку на прибуток у фінансовій звітності ПрАТ «Домінік».

Узагальнення наявних науково-методичних аспектів обліку фінансових результатів підприємств кондитерської галузі, у тому числі і ПрАТ «Домінік», дозволило встановити проблемні питання та шляхи їх вирішення в контексті удосконалення положень наказу «Про облікову політику»; кореспонденції рахунків з обліку податку на прибуток, відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань; реєстру аналітичного обліку податку на прибуток; аналітичного обліку доходів, витрат та фінансових результатів відповідно до потреб зацікавлених внутрішніх та зовнішніх користувачів облікової інформації; окремих субрахунків четвертого порядку (в розрізі звичайної та надзвичайної діяльності) та п'ятого порядку (в розрізі видів діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної) до субрахунків «Прибуток нерозподілений (непокриті збитки)».

РОЗДІЛ 3 АУДИТ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Мета, завдання, нормативно-правове регулювання та етапи планування аудиту фінансових результатів підприємства

За умов функціонування ринкових відносин власники (акціонери, інвестори, кредитори) підприємства часто прибігають до послуг аудиторських фірм (аудиторів) з метою перевірки фактів законності та правильності відображення у фінансовій звітності підприємства господарських операцій, виявлення облікових помилок або можливого шахрайства, тощо.

Перевірка фінансових результатів та визначення реального фінансового стану діяльності підприємства є одним із найскладніших та найбільш відповідальним видом аудиторської перевірки, який має найвищий ступінь аудиторського ризику. При цьому, даний вид перевірки є найпоширенішим, бо зацікавленість в об'єктивності обліку і фінансовій звітності виникає як у підприємства, в особі власника, так і в держави, в особі контролюючих органів.

Так чи інакше, саме показник фінансового результату є найбільш суперечливим та вразливим до перекручувань підприємствами та вчинення шахрайських дій. Вчасно розпізнати перекручення та фальсифікації складно, оскільки такі дії зовні виглядають як звичайні операції, здійснювані відповідно до встановлених нормативно-правових актів і дуже важко піддаються розпізнаванню без спеціальної перевірки. У зв'язку з чим виникає потреба в незалежній експертизі фінансових результатів.

У Міжнародному стандарті аудиту (далі - МСА) 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [6] встановлено мету аудиту фінансових результатів підприємства, яка полягає в наданні аудиторомі можливості висловити незалежну думку стосовно того, чи складені фінансові звіти в усіх суттєвих аспектах згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності.

Для досягнення поставленої мети, завдання аудиту фінансових результатів підприємства слід розглядати у відповідності до встановлених критеріїв оцінки фінансової звітності (рисунок 3.1).

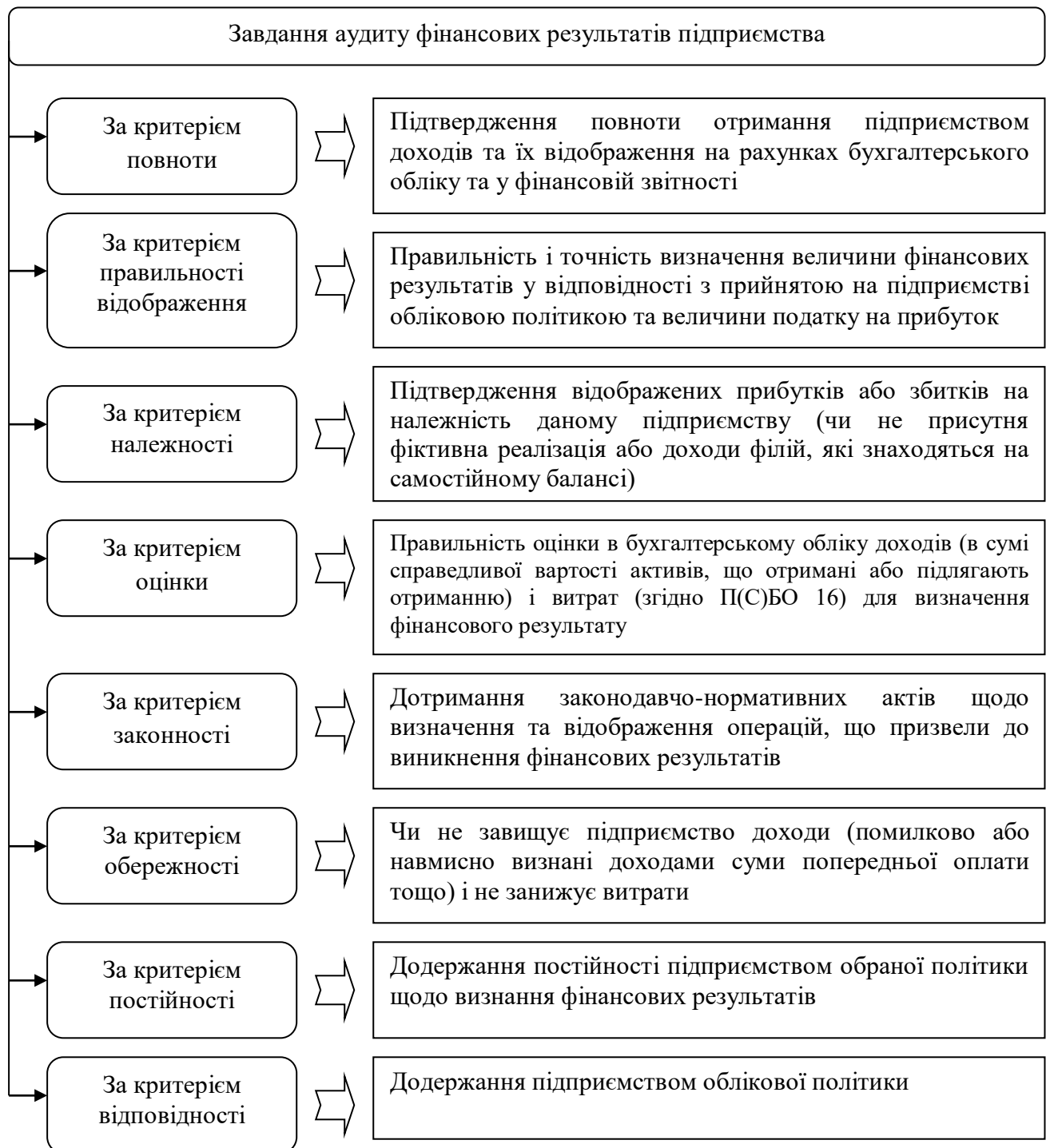

Рисунок 3.1 - Завдання аудиту фінансових результатів підприємства

Джерело: розроблено автором

Функціонування будь-якого суб'єкта господарювання значно залежить від нормативно-правової бази, що регулює правові та економічні відносини

підприємства з державою, з іншими підприємствами та організаціями, з трудовим колективом тощо. Тому одним із важливих питань аудиту фінансових результатів підприємства є огляд нормативно-правової бази (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1

Нормативно-правове рулювання аудиту фінансових результатів підприємства

Законодавчі, нормативно-правові акти	Вимоги законодавчих, нормативно-правових актів
Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»	Аудиторський звіт передбачає надання впевненості користувачам шляхом висловлення незалежної думки аудитора про відповідність в усіх суттєвих аспектах фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам
МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту»	Встановлює загальні цілі незалежного аудитора та пояснює характер і обсяг аудиту, призначеного для надання можливості незалежному аудитору досягнути цих цілей
МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту»	Розкриває зміст листа-угоди про згоду аудитора, встановлює обсяг аудиторської роботи, ступінь відповідальності аудитора і форму звітності
МСА 230 Аудиторська документація»	Висвітлює типові форми та зміст робочих документів, які складаються (отримуються) аудитором, питання зберігання робочих документів
МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності»	Розкриває процес планування аудиту, визначає основні елементи цього процесу та практичні питання запланованих робіт
МСА 500 «Аудиторські докази»	Пояснює, з чого складаються аудиторські докази під час аудиту фінансової звітності, та відповідальність аудитора за розробку й виконання аудиторських процедур для отримання прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі, що дадуть йому можливість сформулювати обґрунтовані висновки, на яких ґрунтуватиметься думка аудитора
МСА 510 «Перші завдання з аудиту - залишки на початок періоду»	Розглядає відповідальність аудитора щодо залишків на початок періоду під час виконання першого завдання з аудиту. Додатково до сум у фінансовій звітності залишки на початок періоду включають також чинники, які існували на початок періоду, такі як умовні та прийняті зобов'язання

Продовження таблиці 3.1

МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності»	Розглядає відповідальність аудитора за формування думки щодо фінансової звітності, форму і зміст звіту аудитора, що надається за результатами аудиту фінансової звітності
МСА 705 (переглянутий) «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора»	Розглядає: відповідальність аудитора за випуск належного звіту за обставин, якщо під час формування думки аудитор доходить висновку про необхідність модифікації думки аудитора щодо фінансової звітності. Визначає три типи модифікованих думок, а саме: думку із застереженням, негативну думку і відмову від висловлення думки

Джерело: узагальнено автором за [3; 6]

Під час проведення аудиту фінансових результатів підприємства аудитором необхідно чітко визначитись із джерелами інформації. Для зручності їх подальшого використання варто розмежувати джерела нормативно-правового характеру та внутрішні джерела інформації.

До джерел нормативно-правового характеру аудиту фінансових результатів підприємства слід віднести МСА [6]. МСА створюють передумови для проведення аудиту, визначають критерії перевірки фінансової звітності, у тому числі фінансових результатів суб'єктів господарювання, розкривають вимоги до оформлення його результатів.

Внутрішніми джерела інформації аудиту фінансових результатів підприємства є: наказ «Про облікову політику»; Статут і Засновницький договір; первинні документи і облікові реєстри з обліку доходів, витрат, фінансових результатів; акти і довідки попередніх перевірок, звіти незалежних аудиторів та інша документація, яка узагальнює результати аудиту; Головна книга; Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), Примітки до фінансової звітності тощо.

Аудиторська перевірка фінансових результатів підприємства проводиться на основі договору між аудитором (аудиторською фірмою) та замовником. До укладання договору підприємство-клієнт та аудитор (аудиторська фірма) обмінюються листами. Так, підприємство-клієнт направляє аудиторю (аудиторській фірмі) Лист-пропозицію, в якому пропонує аудиторю (аудиторській

фірмі) провести аудиторську перевірку фінансових результатів підприємства. Аудитор надсилає підприємству-клієнту Лист-угоду, який підтверджує згоду аудитора (аудиторської фірми) на проведення аудиту. У цьому листі аудитором (аудиторською формою) документально підтверджується згода аудитора на проведення перевірки, обсяг та основні завдання аудиту, відповідальність сторін (аудитора і клієнта), у тому числі і за планування аудиту, та форму надання Звіту (висновку) незалежного аудитора, терміни перевірки. Що стосується планування, то в Листі-угоді визначаються питання чи сфери діяльності аудитора, які під час складання плану і програми (розширеного плану) аудиту повинні бути узгоджені з підприємством-клієнтом.

Структурні елементи Листа-угоди відповідно до § 10 МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту» [6] наведені на рисунку 3.2.

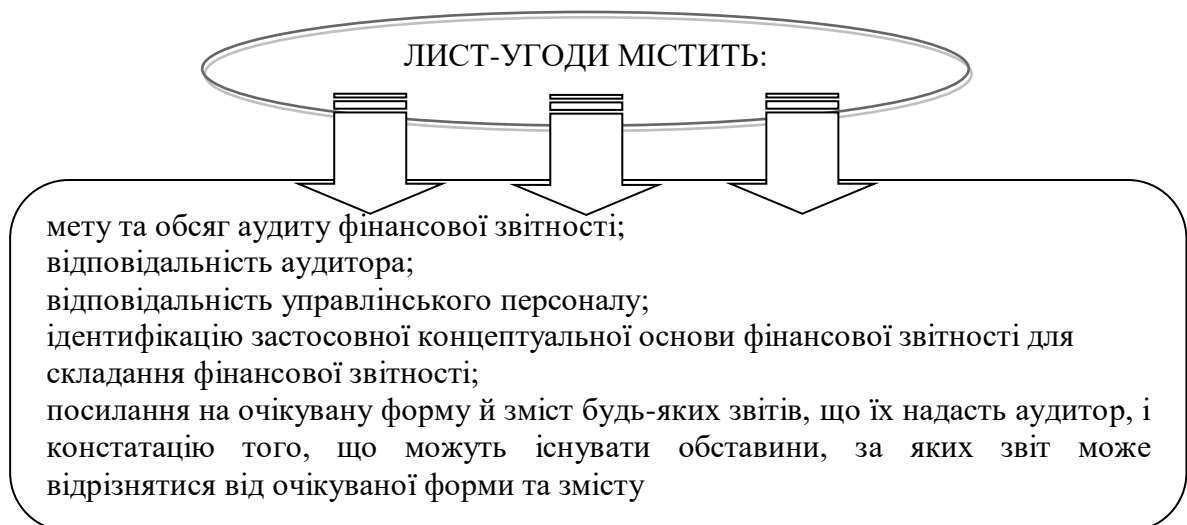

Рисунок 3.2 - Структурні елементи Листа-угоди

відповідно до § 10 МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту»

Джерело: узагальнено автором за [6]

Крім того, до складання і підписання договору аудитор повинен ознайомитися з підприємством-клієнтом, що передбачає особисте спілкування з його керівництвом, вивчення засновницьких документів, результатів попередньої аудиторської перевірки, загальний огляд фінансової звітності, визначення ступеня аудиторського ризику та оцінку можливості дотримання аудитором норм професійної етики та загальних принципів аудиту при виконанні перевірки. Таке

попереднє ознайомлення проводиться з метою визначення обсягів, термінів та вартості аудиторської перевірки.

Договір на проведення аудиту повинен містити таку інформацію: назва документа; номер; місце та дата укладання; повні назви виконавця (аудиторської фірми, аудитора) та клієнта (замовника); прізвища уповноважених посадових осіб, що підписали договір; предмет договору (аудиторська перевірка); період за який провадиться перевірка; мета та обсяг робіт; зобов'язання сторін; порядок здавання та приймання виконаних робіт; термін виконання; вартість указаних у договорі робіт та послуг; порядок розрахунків; відповідальність виконавця та клієнта; особливі умови (в разі потреби); реквізити сторін; додатки до договору (у разі потреби); підписи та печатки сторін договору.

Укладання договору на аудиторську перевірку, підписання його обома сторонами, не дають ніякої гарантії отримання підприємством-клієнтом безумовно-позитивної думки аудитора, тобто не виключається можливість негативного Звіту (висновку) незалежного аудитора або взагалі - відмови від надання думки.

Оплата підприємством-клієнтом виконаних аудиторською фірмою (аудитором), належним чином робіт, обумовлених у договорі, здійснюється незалежно від результату аудиту та виду Звіту (висновку) незалежного аудитора, складеного аудитором.

Договір набуває чинності з моменту підписання його і діє до зазначеної в ньому дати.

Після проведення попередніх переговорів з ПрАТ «Домінік» та укладення договору на проведення аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства, аудитор повинен розпочати процес планування майбутньої перевірки.

Основні вимоги до планування аудиторської перевірки визначено МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [6]. Етапи планування аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік» наведено на рисунку 3.3.

Проводячи підготовку планування аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік», аудитор повинен:

сформувані розуміння про бізнес клієнта, загальні напрямки та специфіку діяльності;

отримати уявлення про систему обліку і внутрішнього контролю, ступінь їх надійності;

оцінити загальний аудиторський ризик і встановити межу суттєвості помилок, які можуть бути виявлені в процесі аудиторської перевірки;

визначити кількість необхідних аудиторських процедур, період їх виконання та виконавців, можливість залучення експертів;

забезпечити координацію виконання планів, їх контроль, узгодженість, передбачити можливість внесення змін.

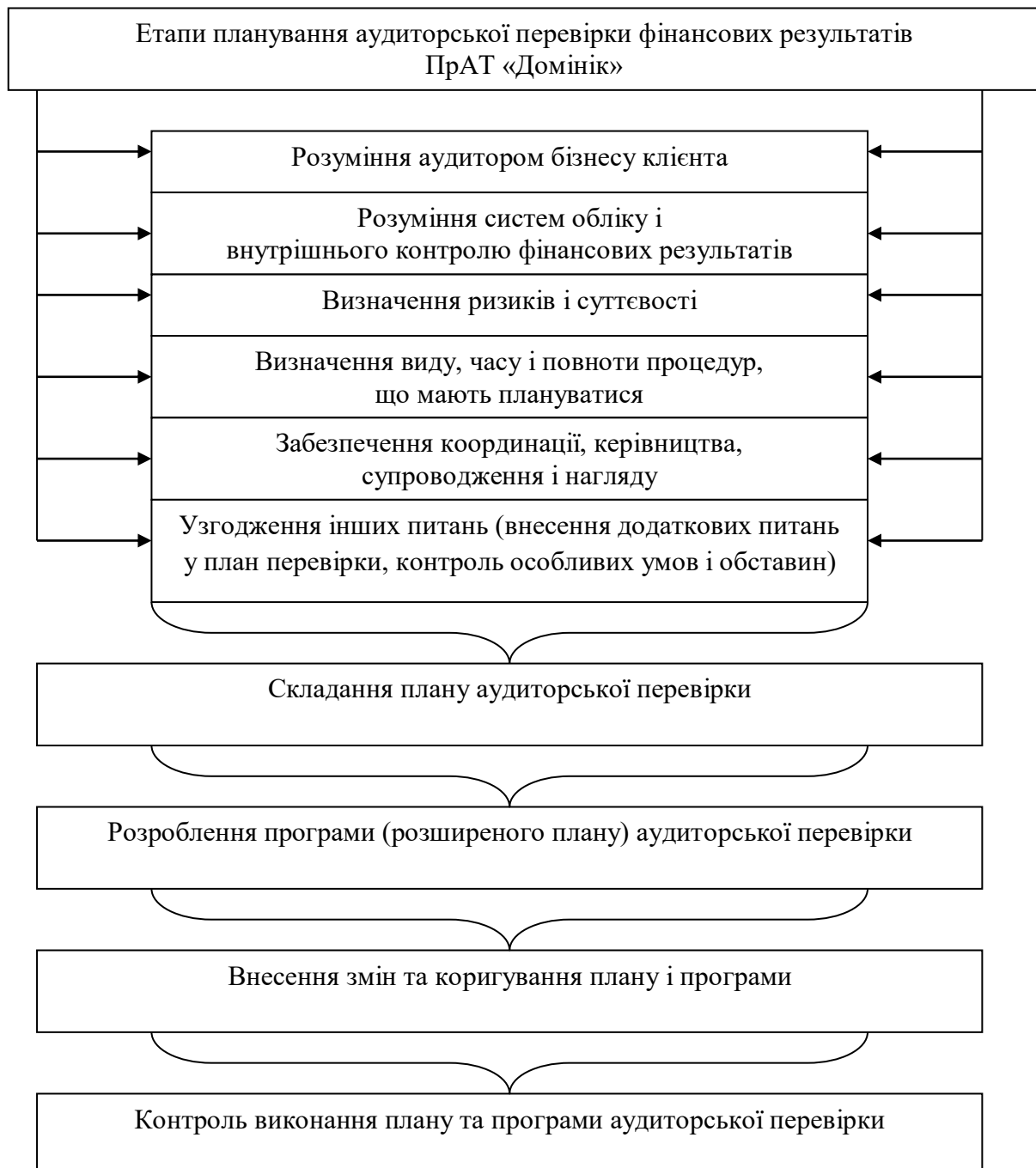

Рисунок 3.3 - Етапи планування аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Спочатку аудитор отримує інформацію щодо загальних питань діяльності ПрАТ «Домінік», його бізнесу. При цьому слід брати до уваги положення, викладені у МСА 315 (переглянутий) «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» [6].

Наступним кроком аудитора є збір необхідної інформації для розуміння й оцінювання систем обліку і внутрішнього контролю. Аудитор знайомиться із формою ведення бухгалтерського обліку, його методологією, упевнюється у дотриманні загальноприйнятих принципів обліку та облікової політики [54, с. 21]. Також він аналізує рівень кваліфікації облікового персоналу, встановлює правильність застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [17], знайомиться із порядком ведення облікових реєстрів та складанням фінансової звітності.

Для оцінювання надійності системи внутрішнього контролю аудитор вивчає її складові, а саме: контрольне середовище, специфічні заходи контролю, штат, матеріальні засоби забезпечення контролю і захисту, розподіл функціональних обов'язків, наявність внутрішнього аудиту і його мета та завдання, посадова особа, яка відповідає за організацію внутрішнього контролю та визначає ставлення і політику керівництва ПрАТ «Домінік» до внутрішнього контролю, їх обізнаність із контрольними заходами, що проводяться на досліджуваному товаристві, й усвідомлення важливості таких заходів. Тест системи внутрішнього контролю й бухгалтерського обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік» представлено у додатку Ц.

Однак, слід мати на увазі, що аудитору не обов'язково на стадії планування досконало ознайомлюватись з усіма процедурами контролю, адже це буде безпосередньо зроблено в ході здійснення аудиторської перевірки. На даному етапі його завдання - визначити ступінь довіри до системи внутрішнього

контролю і те, якою мірою він може використовувати результати роботи внутрішнього аудитора під час своєї перевірки.

У зв'язку із цим, наступним логічним елементом роботи з планування аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік» є визначення ризиків і суттєвості помилок. Аудитор оцінює загальну величину аудиторського ризику (АР) виходячи із його складових [6]:

власного ризику (ВР), пов'язаного як з діяльністю ПрАТ «Домінік» в цілому, так і з веденням бухгалтерського обліку, зокрема визначення наявності у ньому помилок і перекручень;

ризик контролю (РК), пов'язаного з можливістю та ефективністю попередження, виявлення та виправлення помилок системою внутрішнього контролю ПрАТ «Домінік»;

ризик не виявлення помилок (РВ) - полягає в тому, що аудитор може не виявити суттєвих помилок у фінансовій звітності ПрАТ «Домінік» і підтвердити її достовірність за наявності перекручень.

При цьому, величина аудиторського ризику не повинна перевищувати 5 % загального підсумку Балансу (Звіту про фінансовий стан) ПрАТ «Домінік». Інакше аудитор повинен відмовитись від проведення аудиторської перевірки.

Виходячи із отриманої інформації, аудитор визначає необхідну кількість аудиторських процедур, основні напрями перевірки, види робіт, методи контролю, необхідний термін для перевірки та виконавців.

Після цього аудитор складає план аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік». Крім того, в письмовому вигляді аудитору слід підготувати програму (розширений план) аудиторської перевірки, в якій види, зміст та час проведення запланованих аудиторських процедур повинні співпадати із показниками загального плану аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

Програма (розширений план) аудиту - це детальний перелік змісту аудиторських процедур [3]. Цей перелік є детальною інструкцією для асистентів аудитора та рядових учасників перевірки, який також є засобом контролю за якістю їх роботи. Програма оформлюється у вигляді таблиці на кожен об'єкт

перевірки окремо. На початку програми вказується: назва підприємства-клієнта; період перевірки; дата перевірки; об'єкт перевірки.

У програмі аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік» види, зміст та час проведення запланованих аудиторських процедур повинні співпрацювати з прийнятими до роботи показниками загального плану аудиторської перевірки. Програма також містить перелік об'єктів аудиту по його напрямках, а також час, який необхідно витратити на кожен напрямок аудиту або аудиторську процедуру. Аудитор затверджує програму, визначаючи суттєвість по процедурах аудиту, об'єкт аудиту з кожного питання окремо та масштаб перевірки.

На ПрАТ «Домінік» щорічно проводиться аудит фінансової звітності, у тому числі і Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ТОВ «АФ «Лисенко». Під час дослідження, розроблено програму (розширений план) аудиту фінансових результатів досліджуваного товариства (додаток III).

Під час проведення дослідження автором розкрито мету, завдання, нормативно-правове регулювання та етапи планування аудиту фінансових результатів діяльності ПрАТ «Домінік». Доведено, що планування аудиту фінансових результатів діяльності досліджуваного товариства представляє собою визначення загальної стратегії даного напрямку аудиту, розробку програми (розширеного плану) аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» з метою вибору відповідних аудиторських процедур для зменшення аудиторського ризику до прийняттого низького рівня. Виконання зазначених в програмі (розширеному плані) аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» процедур та завдань, отримання необхідних доказів дозволяє аудитору зробити детальний та якісний Звіт (висновок) незалежного аудитора про дотримання вимог чинного законодавства з обліку доходів, витрат та фінансових результатів; правильності їх документального оформлення та відображення у фінансовій звітності.

3.2 Методика аудиту фінансових результатів підприємства

Дослідження інформаційних джерел дало змогу визначити, що методики аудиту фінансових результатів, рекомендовані різними авторами, відрізняються рівнем деталізації. В якості загальної риси можна виділити те, що всі розглянуті методики є пов'язаними з процесом формування фінансових результатів, відображеним у Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Розпочинаючи перевірку фінансових результатів ПрАТ «Домінік» аудитор повинний у першу чергу ознайомитися з порядком обліку виробничих витрат, собівартості реалізації готової продукції та фінансових результатів.

Під час перевірки аудитор з'ясовує, які витрати виробництва включаються до виробничої собівартості, а які зараховуються до складу витрат періоду і безпосередньо списуються на фінансовий результат.

Особливої уваги аудитор приділяє обліку витрат за рахунком 90 «Собівартість реалізації». Відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» [13] до виробничої собівартості включаються: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, виробничі накладні витрати. Такі витрати, як адміністративні, збутові та інші операційні, згідно стандарту не включаються до складу виробничої собівартості продукції. Отже, рахунок 90 «Собівартість реалізації» призначений для відображення лише виробничої собівартості готової продукції, що була реалізована. Зіставлення чистих доходів від реалізації і собівартості реалізованої продукції дозволяє визначити валовий фінансовий результат (прибуток, збиток).

Відповідно до національних П(С)БО собівартість незавершеного виробництва, готової і реалізованої продукції, яка відображається відповідно на рахунках 23 «Виробництво», 26 «Готова продукція» і 90 «Собівартість реалізації», визначається як виробнича собівартість, у яку включаються витрати основних цехів і інших підрозділів, що відповідно забезпечують процес виробництва (склади виробничих запасів, відділ постачання тощо). Як зазначалося вище, значна частина загальногосподарських витрат не включається до складу виробничої собівартості продукції.

Аудитор перевіряє обороти за рахунком 70 «Доходи від реалізації», який призначений для відображення доходу від реалізації продукції, робіт, товарів і послуг, нарахованого чи отриманого підприємством у звітному періоді. Для визначення показника чистого доходу, по дебету цього рахунка буду відбиті податки, що підлягають сплаті з доходу (ПДВ, акцизний збір), і частина доходу, що належить іншим підприємствам (по договорах комісії, спільної діяльності і тощо).

Оскільки наприкінці звітного періоду рахунки доходів і витрат повинні закриватися шляхом списання різниці їх дебетового і кредитового оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати», то аудитор перевіряє правильність і своєчасність закриття цих рахунків, а також визначає, чи дорівнюють один одному дебетовий та кредитовий обороти за рахунками доходів і витрат після їх закриття на рахунок 79 «Фінансові результати».

Аудитор звертає увагу окремо на формування бухгалтерського та податкового прибутку, тому що їхнє визначення відбувається за різними нормативно-правовими актами.

Аудитор враховує, що витрати на гарантійний ремонт та обслуговування включаються за бухгалтерським обліком до складу витрат на збут без обмеження. За податковим обліком до валових витрат включається лише сума не вища за 10 % від сукупної вартості проданих товарів, термін гарантійного обслуговування яких ще не минув. Витрати на рекламу включаються до валових витрат тільки в розмірі 2 % від оподаткованого прибутку за попередній квартал, тоді як у бухгалтерському обліку ці витрати включаються до складу витрат на збут у повному обсязі. Згідно з податковим законодавством не включаються до складу валових витрат суми сплаченого штрафу, пені, неустойки, натомість в бухгалтерському обліку зазначені сплати відносяться на рахунок 948 «Визнані штрафи і неустойки».

Після перевірки господарських операцій з обліку виробничих витрат, формування собівартості продукції, фінансових результатів аудитор здійснює загальну оцінку фінансових результатів: виконання плану прибутку не тільки за загальною сумою, але й відносно окремих складових.

Важливим етапом аудиту є визначення впливу окремих факторів на величину фінансових результатів. Аудитор повинний враховувати, що на фінансовий результат впливає зміни обсягу реалізації продукції; собівартості реалізації продукції; ціна на продукцію; структура й асортимент реалізованої продукції. Вплив зміни обсягу реалізації продукції може бути визначений множенням планової суми прибутку на відсоток відхилення обсягу реалізації в оцінці по повній плановій собівартості. Вплив зміни величини собівартості визначають зіставленням фактичної і планової собівартості у перерахунку на фактичний обсяг випуску продукції. Аналогічно аудитор аналізує вплив зміни величини комерційних витрат на фінансові результати ПрАТ «Домінік». Шляхом відповідних підрахунків (зіставленням фактичного обсягу реалізації без акцизного збору в цінах плану і цінах, що фактично склалися на ринку) аудитор визначає вплив цінового фактора. Підрахунок зміни структури й асортименту реалізованої продукції розраховується двома способами: сальдовим методом, тобто вирахуванням із загальної суми відхилення прибутку від реалізації товарної продукції сум відхилень по всіх інших факторах, чи зіставленням планового прибутку, скоригованого на суму фактично реалізованої продукції, із плановим прибутком, скоригованого на відсоток виконання плану щодо обсягу реалізації.

Під час аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» аудитор виявляє можливі порушення при веденні обліку фінансових результатів на досліджуваному товаристві (рисунок 3.4).

Типові порушення, що можуть бути виявлені
під час аудиторської перевірки фінансових результатів

діяльності ПрАТ «Домінік»

незадовільне оформлення первинних документів (застосування нетипових чи недоречних форм, відсутність підписів, печаток, не заповнення всіх необхідних реквізитів) або взагалі - відсутність первинних документів;

віднесення на собівартість реалізованої продукції витрат операційної діяльності (витрат на відрядження понад норм, оплати викидів шкідливих речовин понад ліміт, витрат, пов'язаних з митними процедурами тощо);

відсутність достовірної оцінки витрат і доходів та неймовірність щодо економічної вигоди;

неправильне формування доходів та витрат за бартерними операціями;

неспіввіднесення витрат підприємства з доходами;

неправильне розмежування витрат за звітними періодами;

неправильне визначення собівартості реалізації за галузями, видами діяльності;

неможливість або неправильне визначення достовірної оцінки ступеня завершеності виконаних робіт;

неможливість достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг;

неправильний розподіл витрат між втратами від основної операційної діяльності, адміністративними витратами, витратами на збут;

неправильне віднесення витрат до інших операційних витрат;

неправильне оформлення або відсутність договорів, що стали підставою для відвантаження товарно-матеріальних цінностей і визнання доходу;

неналежність відображених доходів підприємству;

неправильна класифікація доходів за видами діяльності підприємства;

доходи визнані не в тому звітному періоді, у якому вони справді мали місце;

неправильна оцінка доходів;

неправильність визначення чистого доходу;

здійснення запису за доходами та витратами із використанням накладних та актів неіснуючих клієнтів або за фіктивними чи нетоварними операціями;

неправильно визначено фінансовий результат до оподаткування;

неправильно нарахований податок на прибуток;

неправильно застосовано та розраховано відстрочений податковий кредит та відстрочене податкове зобов'язання;

невідповідність даних аналітичного та синтетичного обліку тощо.

Рисунок 3.4 - Типові порушення, що можуть бути виявлені під час аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Кожне порушення, виявлене аудитором, обґрунтовують посиланнями на документи і бухгалтерські записи та підтверджують відомостями порушень, актами, розрахунками, завіреними копіями, поясненнями посадових осіб. За кожним випадком порушень дають документально обґрунтовані, чіткі й влучні відповіді на такі питання: ким і що порушено (сутність, зміст порушення чи зловживання); як порушено (способи, шляхи відхилення від встановлених правил

чи законів); чим викликане порушення (причини, умови, мета) та які наслідки їх (розміри нанесеного збитку).

Отже, у ході аудиторської перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік» аудитор слід керуватися законодавчо-нормативними документами та МСА [6], які регулюють питання проведення аудиторської перевірки фінансових результатів. При цьому, аудиторські докази мають бути достатніми та необхідними, потрібно чітко спланувати проведення аудиторської перевірки, визначити джерела отримання інформації та вибрати найбільш прийнятні методи і методичні прийоми, за допомогою яких буде проведено аудиторську перевірку.

За результатами аудиторської перевірки було встановлено дотримання вимог чинного законодавства щодо обліку витрат, доходів та фінансових результатів ПрАТ «Домінік», достовірність їх відображення в обліку та фінансовій звітності.

3.3 Узагальнення результатів аудиту фінансових результатів підприємства

Враховуючи, що основне завдання аудиту полягає у підтвердженні достовірності фінансової звітності та її окремих компонентів, важливого значення набуває організація порядку формування підстав для висловлення аудитором думки про фінансову звітність досліджуваного товариства у Звіті (висновку) незалежного аудитора. Такою підставою є документальне оформлення процесу проведення аудиту та узагальнення його результатів.

Процес документування аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» наведено на рисунку 3.5.

Аудитор, який здійснює аудит фінансових результатів досліджуваного товариства, протягом усієї перевірки формує аудиторську документацію.

У МСА 230 «Аудиторська документація» [6], визначено, що аудиторська документація - записи виконаних аудиторських процедур, відповідних отриманих аудиторських доказів та висновків, яких дійшов аудитор (іноді також вживають такі терміни, як «робочі документи» або «робоча документація»).

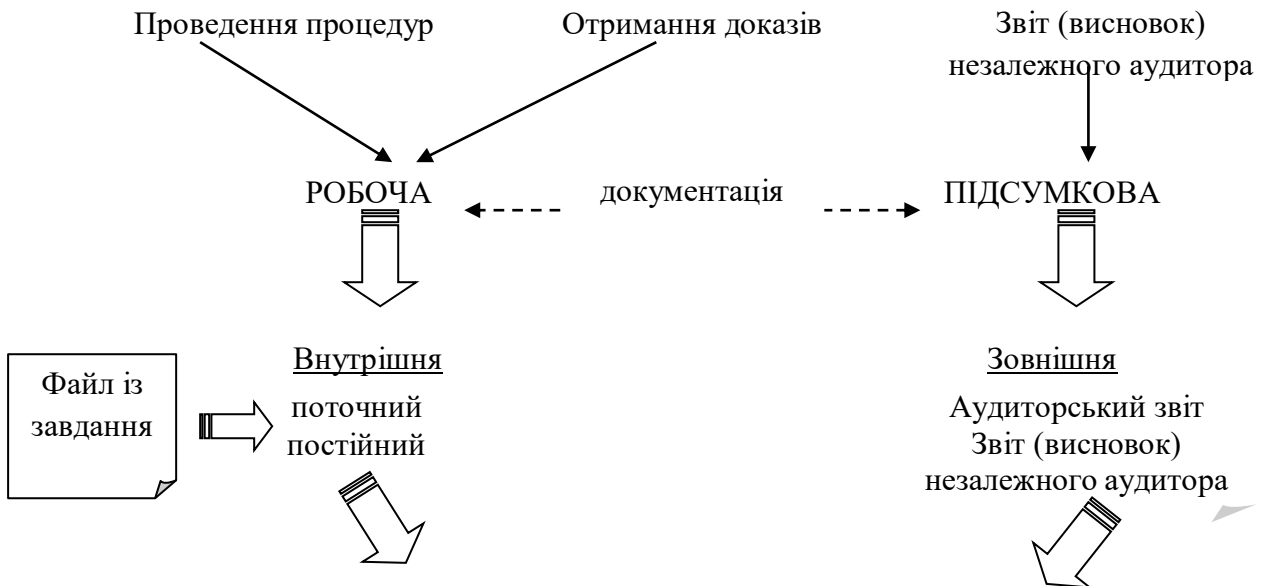

Рисунок 3

З а к л ю ч н и й ф а й л

ль т а т і в

ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Аудиторська документація, яка відповідає вимогам МСА 230 «Аудиторська документація» [6] надає: докази наявності у аудитора основи для висновку про досягнення загальних цілей аудитора; докази того, що аудит планувався та виконувався відповідно до МСА і застосовних законодавчих і нормативних вимог.

Аудиторська документація потрібна ще для багатьох додаткових цілей, включаючи такі:

допомагати аудитору планувати та виконувати аудит; надавати можливість аудитору звітувати про свою роботу;

зберігати запис питань, що мають постійну значущість для майбутніх аудитів;

надавати можливість проводити огляди та інспектування контролю якості або національних вимог, які є принаймні не менш суворими;

уможливлювати проведення зовнішніх інспектувань відповідно до застосовних законодавчих, нормативних або інших вимог [6].

У випадку, якщо за виняткових обставин аудитор виконує нові чи додаткові аудиторські процедури або доходить нових висновків після дати аудиторського

звіту, він повинен задокументувати: обставини, що виникли; виконані нові або додаткові аудиторські процедури, отримані аудиторські докази та висновки, яких дійшли, а також їхній вплив на аудиторський звіт; коли і ким внесені остаточні зміни до аудиторської документації та коли й хто виконував їх огляд.

Форма подання робочих документів здебільшого визначається їх призначенням, способом і джерелами отримання або складання, характером інформації, яку вони містять.

Призначення робочих документів аудитора наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Призначення робочих документів аудитора

Призначення робочих документів	Характеристика завдань
Організація роботи аудиторської групи	допомога в організації аудиту (аудиторської перевірки); засіб оцінки старшим аудитором ступеню та рівня виконання завдань безпосередніми виконавцями (аудиторами чи асистентами).
Підтвердження факту здійснення перевірки	розкриття методики проведення перевірки; обґрунтування висновків аудитора стосовно стану бухгалтерського обліку та господарського контролю на підприємстві; засвідчення факту виконання перевірки та окремих дій у ході перевірки; підтвердження аудиторської думки стосовно фінансової звітності чи її окремих компонентів.
Можливість оцінки якості виконаних робіт	забезпечення можливості зовнішнього та внутрішнього контролю якості аудиторських послуг; підтвердження належного рівня якості аудиторських послуг.

Джерело: узагальнено автором за [6]

При оформленні робочої документації аудитора слід дотримуватися таких вимог: на першій сторінці кожного робочого документа вказуються назва аудиторської фірми, назва підприємства, період перевірки та дата перевірки документації клієнта; кожному робочому документу дається назва; для прискорення пошуку необхідної робочої документації кожному документові присвоюється код (шифр); на кожному документі проставляється прізвище аудитора, який фактично його підготував.

Необхідно забезпечити достатній рівень розкриття та деталізації процедур аудиту в робочих документах із тим, щоб: забезпечити можливість контролю будь-яким аудитором процесу проведення аудиторської перевірки поточного

року; підтверджувати відповідність проведеної перевірки прийнятим аудиторським нормативам; забезпечувати ефективну допомогу будь-яким аудиторам у плануванні та проведенні наступних перевірок; служити аудитору довідковим матеріалом, щоб у разі необхідності він міг надати будь-кому пояснення щодо змісту проведеної перевірки.

Після закінчення аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» робочі документи залишаються в аудитора. На підставі робочих документів аудитор може скласти різні довідки, таблиці, розрахунки. Але його право власності на ці матеріали обмежується етичними нормами та зобов'язанням конфіденційності перед клієнтом. Робочі документи аудитора не можуть використовуватись як частина фінансової документації клієнта або як її заміна. Робочі документи не можна вимагати або вилучати в аудитора, за винятком випадку, коли правоохоронними органами заведено кримінальну справу на аудиторську фірму.

Аудитор повинен організувати надійне зберігання робочих документів, щоб забезпечити конфіденційність. Термін зберігання документації визначається як практикою аудиторської діяльності, так і строком позовної давності у разі, якщо клієнт порушить справу проти аудитора. Мінімальний термін зберігання документації має бути не меншим ніж три роки з моменту надання Звіту (висновку) незалежного аудитора клієнтові.

Оскільки типові форми робочих документів аудитора законодавчо не розроблені, а також враховуючи, що такі документи є юридичним підтвердженням фактів здійснення окремих аудиторських дій, автором розроблено та запропоновано форми робочих документів аудитора для проведення аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» (таблиця Щ.1-Щ.7 додаток Щ).

Підсумкова документація аудитора складається із Звіту (висновку) незалежного аудитора) та документації, яка передається ПрАТ «Домінік». У Звіті (висновку) незалежного аудитора наводиться думка аудитора щодо проведення аудиту фінансової звітності досліджуваного товариства в частині фінансових результатів. Думка аудитора може бути немодифікована і модифікована. Згідно МСА 700 (переглянутий) «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності» немодифікована думка - це думка, висловлена аудитором,

якщо аудитор дійшов висновку про те, що фінансова звітність складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування. Якщо ж таку думку висловити неможливо, то вона змінюється, тобто - модифікується. Основні елементи модифікованого Звіту незалежного аудитора, його види та форма наведені у МСА 705 (переглянутий) «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора» [6].

Типи модифікації аудиторської думки наведені на рисунку 3.6.

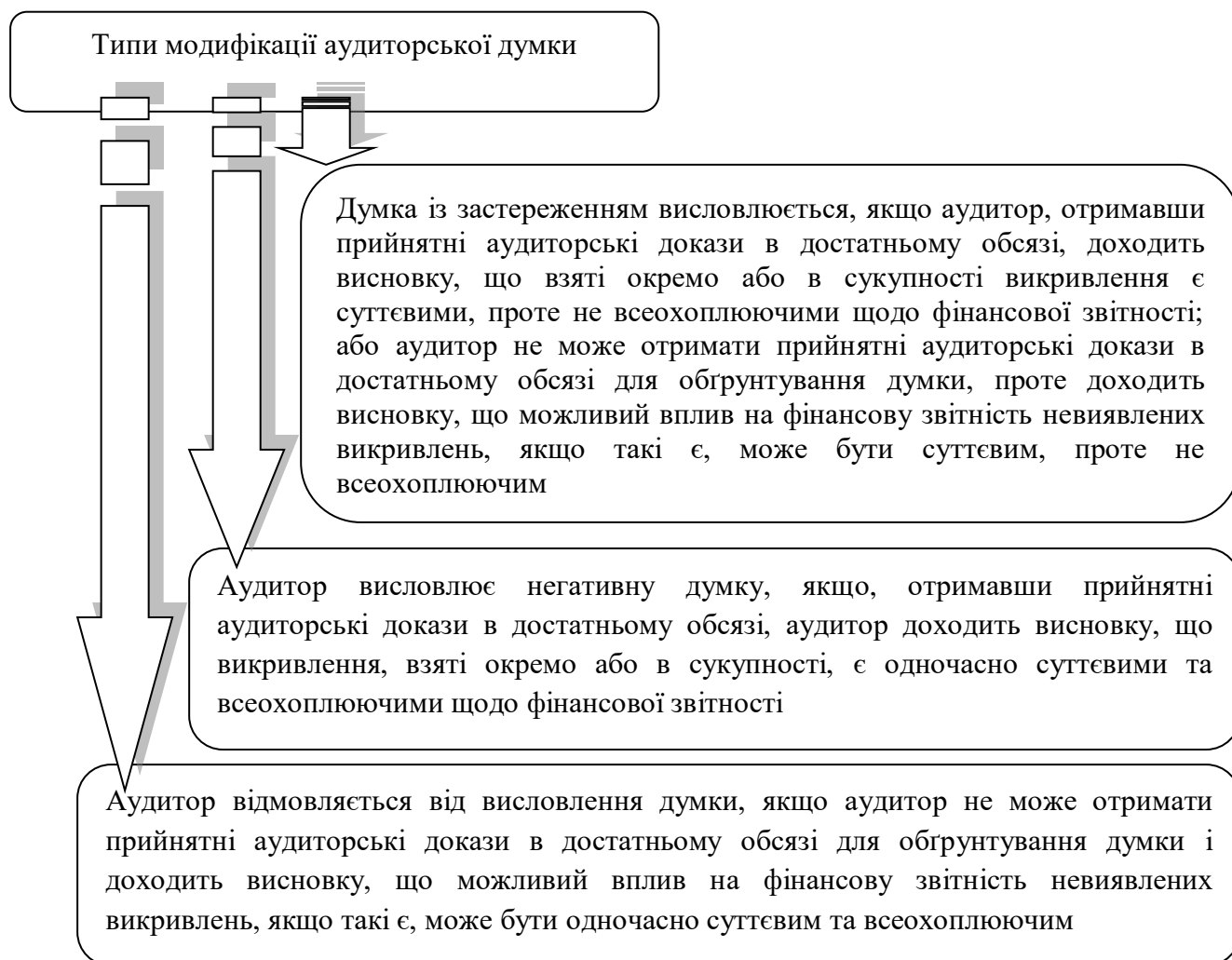

Рисунок 3.6. - Визначення типу модифікації аудиторської думки відповідно до МСА 700 (переглянутий) «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності», МСА 705 (переглянутий) «Модифікації думки у звіті незалежного аудитора»

Джерело: узагальнено автором за [6]

Під час проведення аудиту фінансової звітності ПрАТ «Домінік» аудитором висловлено думку із застереженням щодо складання фінансової звітності (у розділі фінансових результатів) досліджуваного товариства (додаток Ю).

Таким чином, з метою підвищення ефективності аудиту та якості його результатів, необхідно застосовувати для перевірки фінансових результатів ПрАТ «Домінік», правильності визначення фінансових результатів та їх розподілу запропоновано форми робочих документів. Основним призначенням робочих документів є допомога в організації роботи аудитора, підтвердження факту здійснення перевірки та отримання можливості оцінки якості виконаних робіт. Документування процесу аудиту в свою чергу, крім скорочення часу на розробку та оформлення робочих документів, сприяє підвищенню ефективності аудиту, прискоренню процесу перевірки, оцінки та обробки як робочих так і підсумкових документів аудиту. Кінцевим результатом аудиту фінансових результатів досліджуваного товариства є незалежна думка аудитора, що висловлюється на основі отриманих аудиторських доказів в вигляді Звіту (висновку) незалежного аудитора.

3.4 Напрями удосконалення внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства

Сучасні умови господарювання посилюють вимоги власників, інвесторів, керівників підприємств до якості планування, обліку і управління ресурсами підприємства. Зростаючі інформаційні потреби зумовлюють необхідність організації якісного інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, що ґрунтується на достовірній і системній оцінці внутрішньогосподарських процесів. Таке оцінювання може бути здійснено відділом внутрішнього аудиту, який дозволяє виявити причини виникнення помилок та недоліків в обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік» і звітній документації підприємства та усунути їх, а також попередити виникнення.

Дослідження практики підприємств кондитерської галузі свідчить, що на жодному з них відділу внутрішнього аудиту (посади внутрішнього аудитора), а його функції розподіляються між управлінським персоналом та бухгалтерською

службою. Лише в окремих акціонерних товариствах ряд функцій відділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора), у тому числі і на ПрАТ «Домінік», виконує ревізійна комісія.

До основних причин відсутності відділу внутрішнього аудиту (посади внутрішнього аудитора) на досліджуваному товаристві є: небажання власника; щорічне підтвердження фінансової звітності зовнішнім аудитором; байдужість і незацікавленість управлінського персоналу; дефіцит власного оборотного капіталу; відсутність компетентних кадрів у галузі внутрішнього аудиту.

Згідно з МСА 610 (переглянутий) «Використання роботи внутрішніх аудиторів» відділ внутрішнього аудиту - відділ суб'єкта господарювання, що передбачає надання впевненості та консультування, призначені для оцінювання й поліпшення ефективності процесу управління суб'єктом господарювання, а також процесів управління ризиками і внутрішнього контролю [6].

Цілі і обсяг діяльності відділу внутрішнього аудиту ПрАТ «Домінік» наведені на рисунку 3.7.

Оскільки відділ внутрішнього аудиту утримується за рахунок коштів досліджуваного товариства, такий контрольний орган повинен довести необхідність свого функціонування, для чого він покликаний сприяти підвищенню ефективності діяльності ПрАТ «Домінік», забезпеченню його рентабельності й зміцненню фінансового стану.

При створенні відділу внутрішнього аудиту керівництво досліджуваного товариства визначає ступінь його незалежності, що в подальшому вплине на ефективність роботи внутрішніх аудиторів.

Стандарти внутрішнього аудиту роз'яснюють поняття «незалежність внутрішнього аудитора» як можливість вільно й об'єктивно виконувати покладені на нього обов'язки і неупереджено висловлювати свою думку. Для досягнення незалежності відділу внутрішнього аудиту потрібно надати йому відповідного статусу в організаційній структурі ПрАТ «Домінік».

Найважливішим документом, який визначає порядок створення, правовий статус, обов'язки, організацію роботи відділу внутрішнього аудиту на досліджуваному товаристві є положення «Про відділ внутрішнього аудиту»

Діяльність, пов'язана з управлінням

Відділ внутрішнього аудиту може оцінювати процес управління під час досягнення цілей щодо етики та системи цінностей, управління результатами діяльності та підзвітності, повідомлення інформації про ризики і контроль відповідним рівням організації, а також ефективність обміну інформацією між тими, кого наділено найвищими повноваженнями, зовнішніми і внутрішніми аудиторами

Цілі й обсяг діяльності відділу внутрішнього аудиту в основному охоплюють діяльність з надання впевненості та консультацій, призначену для оцінки та поліпшення ефективності процесів управління суб'єктом господарювання, управління ризиками і внутрішнього контролю

Діяльність, пов'язана з управлінням ризиками

Відділ внутрішнього аудиту може оцінювати суб'єкт господарювання через ідентифікацію та оцінку значної доступності ризикам, сприяючи поліпшенню управління ризиками і внутрішнього контролю (включаючи ефективність процесу фінансової звітності). Відділ внутрішнього аудиту може виконувати процедури, щоб допомогти суб'єкту господарювання виявити шахрайство

Діяльність, пов'язана з внутрішнім контролем

- Оцінка внутрішнього контролю.
- Перевірка фінансової та операційної інформації.
- Огляд операційної діяльності.
- Огляд дотримання законодавчих і нормативних актів

Хоча цілі відділу внутрішнього аудиту і зовнішнього аудитора різні, відділ може виконувати аудиторські процедури, подібні до процедур, виконуваних зовнішнім аудитором під час аудиту фінансової звітності.

Якщо це так, зовнішній аудитор може використовувати відділ для цілей аудиту в один чи кілька наведених далі способів:

- для отримання інформації, яка є доречною для оцінок зовнішнім аудитором ризиків суттєвого викривлення внаслідок помилок або шахрайства; або
- зовнішній аудитор після прийнятної оцінки може, якщо це не забороняє чи не обмежує деякою мірою законодавчий або нормативний акт, прийняти рішення використовувати роботу, виконану відділом внутрішнього аудиту протягом періоду для часткової заміни аудиторських доказів, які має отримати безпосередньо зовнішній аудитор

Цей документ дозволить забезпечити особливий організаційний статус, незалежність і відокремленість підрозділу, що, у свою чергу, гарантує справедливість та неупередженість суджень його співробітників. Під час дослідження, нами було розроблено Положення про відділ внутрішнього аудиту» досліджуваного товариства (додаток Я).

Ефективність функціонування відділу внутрішнього аудиту на ПрАТ «Домінік» залежить від його методичного забезпечення. Проведення внутрішнього аудиту в законодавчому полі України регламентується стандартами трьох рівнів: міжнародні, національні та внутрішні стандарти підприємств (стандарти діяльності відділу внутрішнього аудиту та стандарти практичного застосування).

В Україні, починаючи з 2017 р. при проведенні внутрішнього аудиту використовуються Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (стандарти) [7], а застосування Міжнародних стандартів внутрішнього аудиту, аналогічно стандартів зовнішнього аудиту, не регламентується. Але підприємствам не забороняється при організації внутрішнього аудиту використовувати МСА [6].

У стандартах діяльності відділу внутрішнього аудиту досліджуваного товариства наводяться етапи здійснення внутрішнього аудиту, а саме: вибір об'єкта для перевірки; планування внутрішнього аудиту; підготовка нормативної бази, програми і документів, що підтверджують повноваження внутрішніх аудиторів; спостереження, збір, аналіз, обробка та документування інформації з вибором і застосуванням конкретних методів і прийомів; оцінка адекватності системи управління та контролю; верифікація (оцінка роботи системи); підсумкові висновки та рекомендації, підготовка звіту, розробка заходів та опрацювання рішень; організація подальшого контролю за виконанням розроблених заходів і прийнятих рішень.

Стандарти практичного застосування розроблятися для окремих об'єктів внутрішнього аудиту, а саме стандарти внутрішнього аудиту: основних засобів; запасів; коштів, розрахунків та інших активів; власного капіталу та забезпечення зобов'язань; зобов'язань; доходів, витрат і фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

У своїй діяльності внутрішні аудитори мають дотримуватися певних принципів, визначених Кодексом етики Інституту внутрішніх аудиторів (таблиця 3.3).

Принципи роботи аудитора відповідно до Кодексу етики внутрішніх аудиторів

Принцип	Характеристика принципу
Чесність	Чесність внутрішніх аудиторів є основою, на якій ґрунтується довіра до судження аудитора
Об'єктивність	Внутрішні аудитори роблять зважену оцінку всіх релевантних обставин та у своїх судженнях неохочі до неналежного впливу своїх власних інтересів чи інтересів інших осіб
Конфіденційність	Внутрішні аудитори визнають право власності на інформацію, яку вони отримують у процесі виконання завдання, та її цінність і не розкривають інформацію без відповідних на те повноважень
Професійна компетентність	Внутрішні аудитори застосовують знання, навички та досвід, необхідні для надання послуг внутрішнього аудиту

Джерело: узагальнено автором за [1]

За результатами аналізу наукових праць вчених [21; 32; 53; 56; 58; 67-68; 73; 79] автором визначено завдання відділу внутрішнього аудиту досліджуваного товариства (додаток АА).

З урахуванням вищезазначених завдань відділу внутрішнього аудиту ПрАТ «Домінік» слід сформулювати такі його функції:

1. Функція контролю. Визначає адекватність політики досліджуваного товариства встановленим параметрам та оцінку ефективності обліку.

2. Координаційна функція. Здійснює планування роботи внутрішнього аудитора з огляду на потреби акціонерів, інвесторів, правління досліджуваного товариства та раціонального використання можливостей підрозділу.

3. Аналітична функція. Забезпечує виконання експертного оцінювання й аналізу ефективності важливих аспектів фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік».

4. Інформаційна функція. Забезпечує керівництво досліджуваного товариства інформацією про результати перевірок, виявлені факти порушень вимог законодавства або внутрішніх правил.

5. Консультативна функція. Надає поточні консультації працівникам відділів ПрАТ «Домінік».

6. Захисна функція. Передбачає застосування заходів, спрямованих на збереження активів досліджуваного товариства від потенційних крадіжок, фактів шахрайства, неефективного управління бізнесом.

Процес організації відділу внутрішнього аудиту на ПрАТ «Домінік» передбачає сім етапів (таблиця 3.4).

Таблиця 3.4

Етапи організації відділу внутрішнього аудиту на ПрАТ «Домінік»

Сутність етапу	Організаційні заходи
I етап	
виявити, чітко визначити коло питань для вирішення яких створюється підрозділ внутрішнього аудиту, сформувавши їй цілі відповідно до політики підприємства	наказ (розпорядження, постанова) керівника досліджуваного товариства про створення підрозділу внутрішнього аудиту
II етап	
визначити основні функції підрозділу внутрішнього аудиту для досягнення поставлених цілей	розроблення положень з організації підрозділу внутрішнього аудиту
III етап	
однотипні функції об'єднати у групи та сформувавши відповідні структурні одиниці підрозділу внутрішнього аудиту	затвердження положень про підрозділ керівником досліджуваного товариства
IV етап	
розробити схеми взаємовідносин, визначити обов'язки, права та відповідальність для кожної структурної одиниці підрозділу внутрішнього аудиту, документально закріпити їх у посадових інструкціях	розроблення й затвердження посадових інструкцій (службових обов'язків) працівників підрозділу внутрішнього аудиту (характеристика професійних та етичних вимог)
V етап	
об'єднати вказані структурні одиниці у єдине ціле – підрозділ внутрішнього аудиту, визначити його організаційний статус, розробити та документально затвердити Положення про підрозділ внутрішнього аудиту	створення планів і робочих документів підрозділу внутрішнього аудиту досліджуваного товариства
VI етап	
об'єднати підрозділ внутрішнього аудиту з іншими структурними підрозділами управління досліджуваного товариства	збір та створення власної інформаційної бази роботи підрозділу: норм, правил, технологічних карт, стандартів перевірки
VII етап	
розробити внутрішньофірмові стандарти внутрішнього аудиту	підбір та призначення конкретної особи або осіб для роботи у підрозділ внутрішнього аудиту: керівника відділу, аудиторів, асистентів аудитора, ревізорів, контролерів, юристів, програмістів

Джерело: запропоновано автором

З метою побудови на ПрАТ «Домінік» дієвої системи внутрішнього аудиту його варто розподілити на три стадії: попередній, поточний та наступний.

Попередня стадія внутрішнього аудиту передбачає розгляд первинних документів під час візування договорів, наказів, кошторисів, тобто виконує скоріше профілактичну функцію. Поточна стадія внутрішнього аудиту здійснюється під час реєстрації господарських операцій та інвентаризації. Наступна стадія здійснюється з метою узагальнення й аналізу облікової та звітної інформації. Таким чином, внутрішній аудит є системним, строго документованим, безперервним і універсальним (суцільним) заходом.

Методичними прийомами внутрішнього аудиту є сукупність способів вивчення законності, доцільності й ефективності господарських операцій для оцінювання діяльності досліджуваного товариства. Тобто їхня різноманітність зумовлюється не тільки об'єктами аудиту, а й професійним рівнем і практичним досвідом працівників підрозділу внутрішнього аудиту.

Методичні прийоми і способи внутрішнього аудиту в залежності від об'єктів внутрішнього аудиту наведені у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Методичні прийоми і способи внутрішнього аудиту

Об'єкт внутрішнього аудиту	Методичні прийоми і способи аудиту
Майнові ресурси (основні засоби, МШП, сировина, матеріали тощо)	Суцільні перевірки
Касові, банківські операції (звіти касира, виписки банку)	Вибіркові перевірки під час аудиторського тестування
Розрахунки з дебіторами, кредиторами	Експертні перевірки
Власний капітал (зареєстрований, резервний, додатковий тощо)	Економіко-математичне моделювання
Витрати	Методи порівняльного аналізу
Фінансові результати	Прогнозування результатів. Оформлення результатів

Джерело: узагальнено автором за [32, с. 30]

Етап узагальнення та формування звіту аудиту передбачає підготовку та схвалення і розсилання Звіту внутрішнього аудитора. Відповідальним за його підготовку і за його зміст є керівник групи з внутрішнього аудиту. Вважаємо, що зазначений документ повинен містити повний, точний, стислий і чіткий опис

проведеного аудиту. Запропоновані автором пункти, що повинні відображатися у Звіті внутрішнього аудиту наведені у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Елементи Звіту внутрішнього аудиту

Обов'язкові пункти	Можливі пункти
Цілі аудиту	План аудиту
Ідентифікація організаційних і функціональних підрозділів або процесів, аудит яких здійснено, а також термін проведення аудиту	Підсумок процесу аудиту, у тому числі невизначеність і (або) будь-які перешкоди, що мали місце, які могли б послабити достовірність висновків аудиту
Ідентифікація керівника групи з аудиту та її членів	Перелік представників об'єкта аудиту
Дата і місце проведення аудиту	Підтвердження того, що цілі аудиту були реалізовані в межах сфери аудиту відповідно до плану аудиту
Критерії аудиту	Будь-які елементи, які не були охоплені, хоча й вони передбачені сферою аудиту
Дані аудиту	Будь-які неузгоджені розбіжності між групою з аудиту і об'єктом аудиту
Висновки аудиту	Погоджені плани щодо подальших дій
	Підтвердження конфіденційності змісту
	Рекомендації щодо поліпшення, якщо це передбачено цілями аудиту
	Перелік адресатів для розсилання Звіту про аудит

Джерело: узагальнено автором за [32, с. 30]

Звіт внутрішнього аудиту готується протягом погодженого терміну (як правило не більше одного тижня) одразу після завершення аудиту на місцях. Звіт внутрішнього аудиту підлягає датуванню, аналізуванню.

У разі наявності зауважень з боку керівника відділу аудиту Звіт внутрішнього аудиту доопрацьовується керівником групи з аудиту. Схвалений Звіт внутрішнього аудиту розсилається одержувачам, зазначеним замовником аудиту.

Звіт внутрішнього аудиту може бути взятий до уваги зовнішнім аудитором під час складання Звіту незалежного аудитора в частині аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

Таким чином, сучасні умови господарювання посилюють вимоги власників, інвесторів, керівників підприємств до якості планування, обліку і управління

ресурсами підприємства. Це може бути здійснено в результаті створення відділу внутрішнього аудиту.

Запровадження системи внутрішнього аудиту на ПрАТ «Домінік» посилить контроль щодо дотримання вимог чинного законодавства, правильності документального оформлення та відображення в обліку і звітності господарських операцій, пов'язаних з обліком фінансових результатів.

Розглянуто цілі і обсяг діяльності, завдання, функції, етапи організації відділу внутрішнього аудиту, методичні прийоми і способи внутрішнього аудиту та принципи роботи внутрішніх аудиторів ПрАТ «Домінік». Розроблено та запропоновано Положення про відділ внутрішнього аудиту.

РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

4.1 Аналіз рівня, структури та динаміки фінансових результатів діяльності підприємства

Діяльність підприємств кондитерської галузі у сфері фінансових результатів спрямована на забезпечення отримання прибутку та його оптимальний розподіл і використання, а за наявності збитків - на встановлення їх причин та джерел покриття.

Досягнення позитивного, збалансованого фінансового результату забезпечується цілеспрямованим управлінням процесом формування прибутку на основі комплексного урахування всіх зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на виробництво та реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг).

Для того, щоб дослідити склад, структуру доходів та витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. розрахуємо абсолютні та відносні показники, наведені в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Динаміка складу, структури доходів та витрат ПрАТ «Домінік» за 2018 – 2020 рр.

(сума – тис. грн; питома вага - %)

Показник	2018 р.		2019 р.		2020 р.		Відхилення (+;-)			
	сума	ПВ	сума	ПВ	сума	ПВ	2019 р./ 2018 р. у:		2020 р./ 2019 р. у:	
							сумі	структурі	сумі	структурі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Всього доходів	577513	100	524327	100	477168	100	-53186	х	-47159	х
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	565951	98,00	502668	95,87	436532	91,49	-63283	-2,13	-66136	-4,38
Інші операційні доходи	9159	1,58	13863	2,64	33987	7,12	4704	1,06	29283	4,48
Інші фінансові доходи	2403	0,42	7796	1,49	6649	1,39	5393	1,07	-1147	-0,10

Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Всього витрат	555041	100	503112	100	446665	100	-51929	x	-56447	x
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	454368	81,86	409777	81,45	356247	79,76	-44591	-0,41	-53530	-1,69
Адміністративні витрати	28361	5,11	29362	5,84	27498	6,16	1001	0,73	-1864	0,32
Витрати на збут	46268	8,34	45285	9,00	42213	9,45	-983	0,66	-3072	0,45
Інші операційні витрати	20624	3,72	12249	2,43	12647	2,83	-8375	-1,29	398	0,40
Фінансові витрати	55	0,01	515	0,10	381	0,08	460	0,09	-134	-0,02
Інші витрати	207	0,03	732	0,15	132	0,03	525	-0,78	-600	-0,12
Витрати з податку на прибуток	5158	0,93	5192	1,03	7547	1,69	34	0,10	2355	0,66
Чистий фінансовий результат: прибуток	22472	x	21215	x	30503	x	-1257	x	9288	x

Згідно даних таблиці 4.1, розмір доходів у 2019 р. порівняно з 2018 р. знизився на 63283 тис. грн. за рахунок чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а у 2020 р. проти 2019 р. на 47159 тис. грн. за рахунок чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та інших фінансових доходів.

Найбільшу питому вагу у сукупних доходах ПрАТ «Домінік» у 2018-2020 рр. складав чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Так, у 2018 р. його питома вага становила 98,0 п.п, у 2019 р. - 95,87 п.п., у 2020 р. - 91,49 п.п. Зниження суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) призвело до зменшення його частки в загальному обсязі доходів досліджуваного товариства.

Наочно динаміку розміру доходів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. представлено на рисунку 4.1.

Інші операційні доходи мають тенденцію до збільшення, а інші фінансові доходи змінювалися нерівномірно.

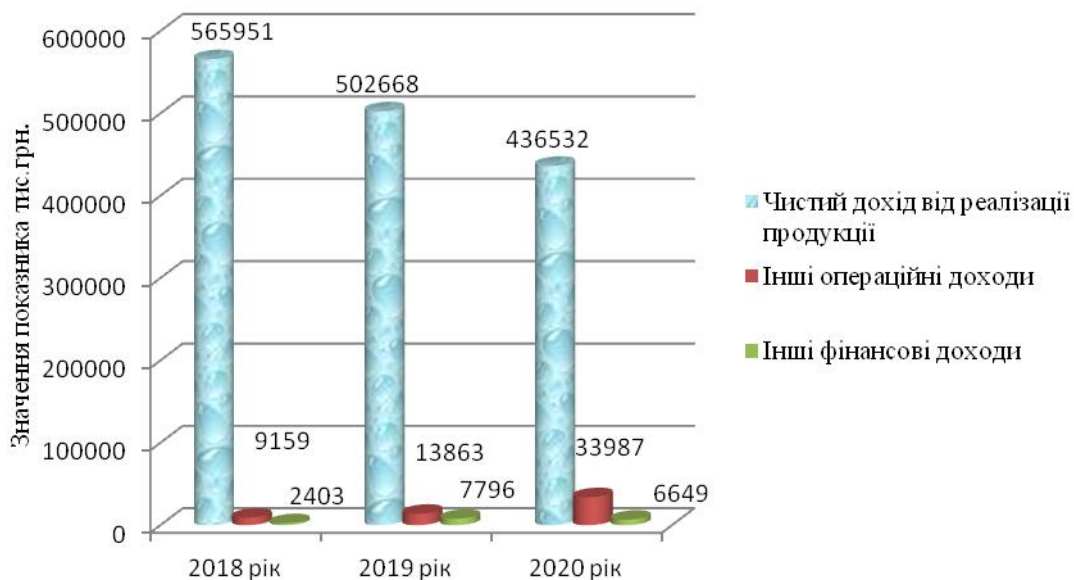

Рисунок 4.1 - Динаміка розміру доходів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Так, в 2019 р. проти 2018 р. спостерігаємо зростання суми інших фінансових доходів на 5393 тис. грн., а в 2020 р. порівняно з 2019 р. їх розмір зменшився на 1147 тис. грн.

Для узагальненого аналізу витрат побудуємо рисунок 4.2, на якому зображена структура доходів ПрАТ за досліджуваний період.

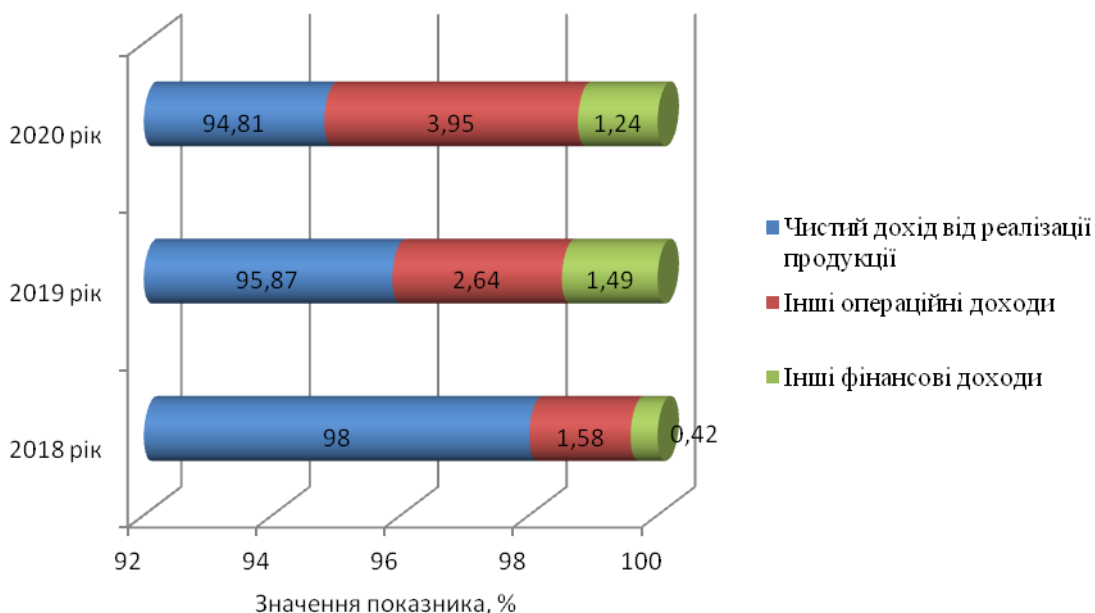

Рисунок 4.2 - Структурна динаміка доходів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Як бачимо з рис. 4.1 та 4.2 чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у структурі сукупних доходів досліджуваного товариства займає найбільшу частку.

Протягом 2018-2020 рр. відбулося зменшення суми витрат ПрАТ «Домінік» з 555041 тис. грн. до 446665 тис. грн. У 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зниження відбулося за рахунок собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), витрат на збут та інших операційних витрат. У 2020 р. проти 2019 р. зменшення було пов'язано зі зменшенням розміру собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративних витрат, витрат на збут, фінансових витрат та інших витрат.

Витрати з податку на прибуток мають тенденцію до збільшення.

Динаміку розміру витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. наведено на рисунку 4.3.

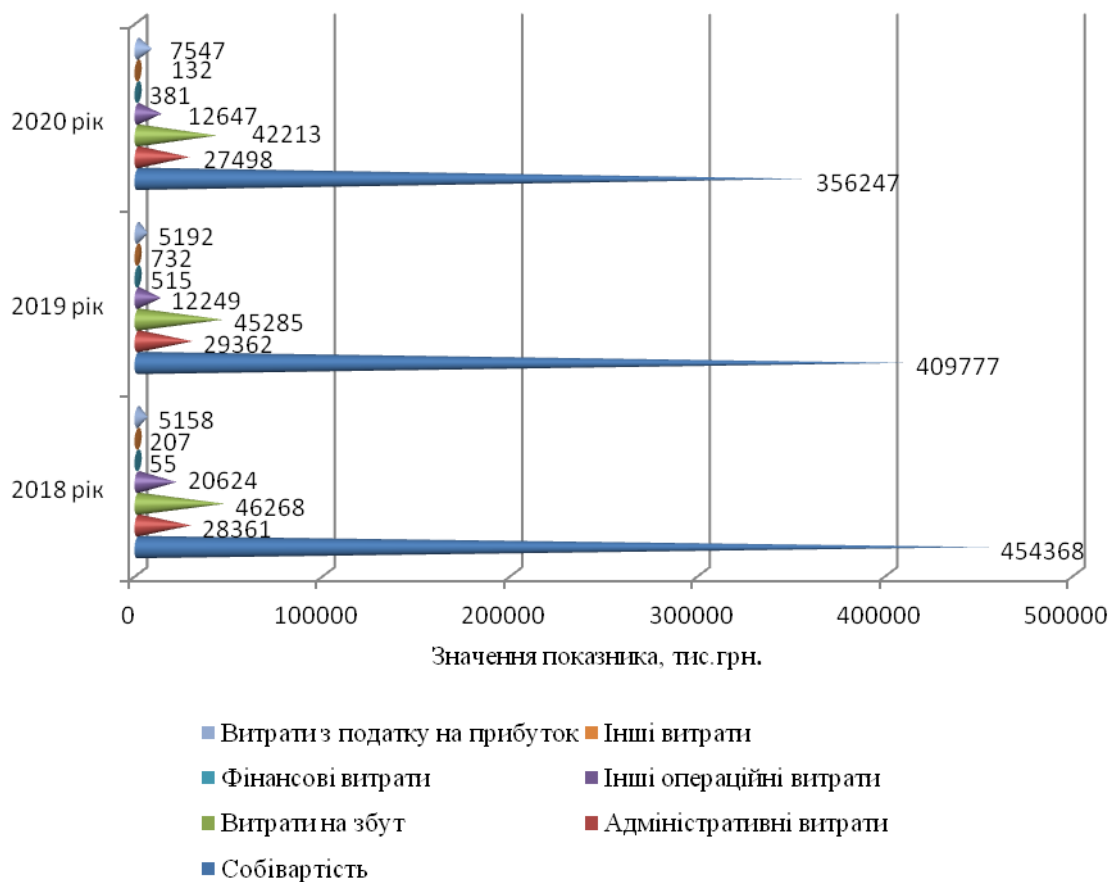

Рисунок 4.3 - Динаміка розміру витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Як бачимо з рисунку 4.3 найбільшу суму у складі сукупних витрат за 2018-2020 рр. займала собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Так, у 2018 р. вона становила 454368 тис. грн, 2019 р. - 409777 тис. грн, 2020 р. - 356247 тис. грн.

Наочно динаміку структури витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 роки наведено на рис. 4.4.

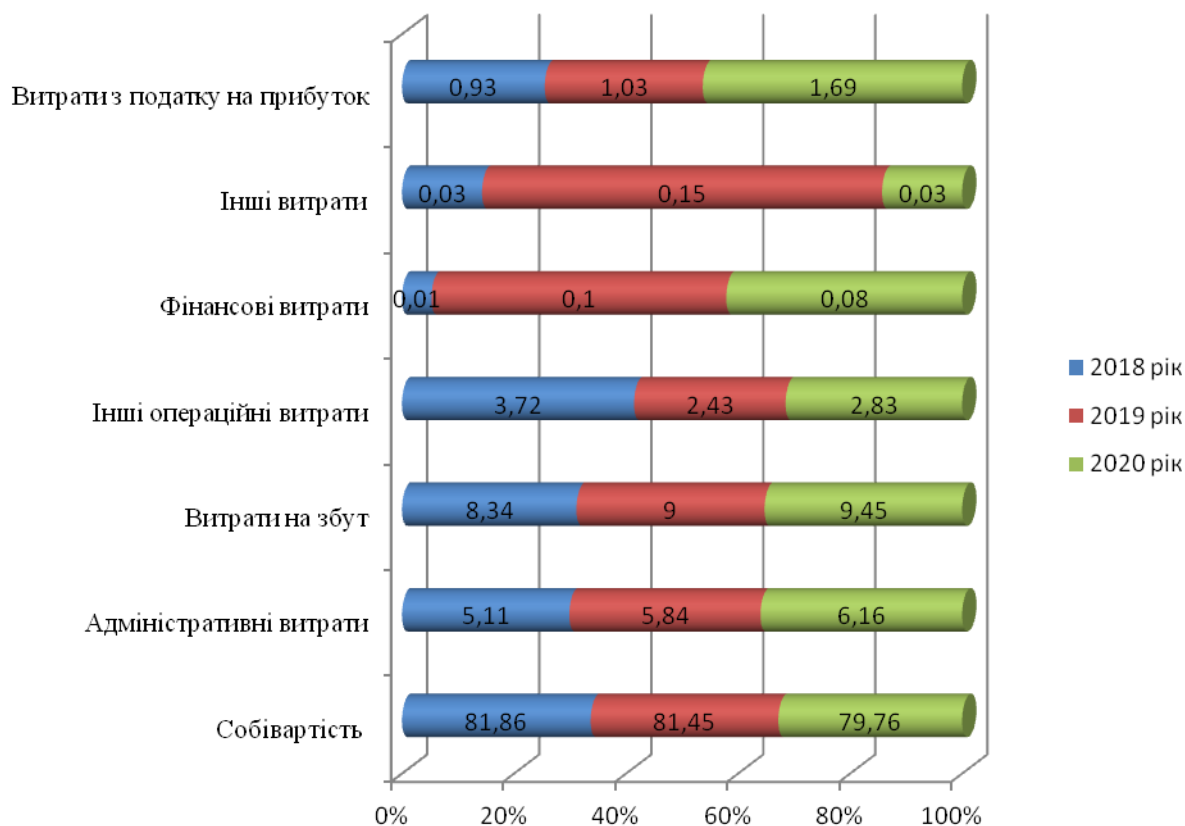

Рисунок 4.4 - Структурна динаміка витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Розглянувши рисунок 4.4, можна стверджувати, що найбільшу питому вагу у складі сукупних витрат ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. займала собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Так, у 2018 р. її частка становила 81,86 %, 2019 р. - 81,45 %, 2020 р. - 79,76%. Другими по розміру та питомої вазі є витрати на збут. Їх частка у загальних витратах зросла з 8,34 % до 9,45 %. Найменшими залишаються інші витрати. Їх питома вага в загальному обсязі витрат складає 0,03 %. Протягом досліджуваного періоду спостерігаємо зростання частки адміністративних витрат та фінансових витрат. Так, питома вага адміністративних витрат зросла з 5,11 % до 6,16 %, фінансових витрат з 0,01 % до

0,08 %. Частка витрат з податку на прибуток зросла за період дослідження з 0,93 % до 1,69 %.

ПрАТ «Домінік» у 2018 р. отримало чистий прибуток у розмірі 22472 тис. грн, 2019 р. - 21215 тис. грн, 2020 р. - 30503 тис. грн. (рис. 4.5).

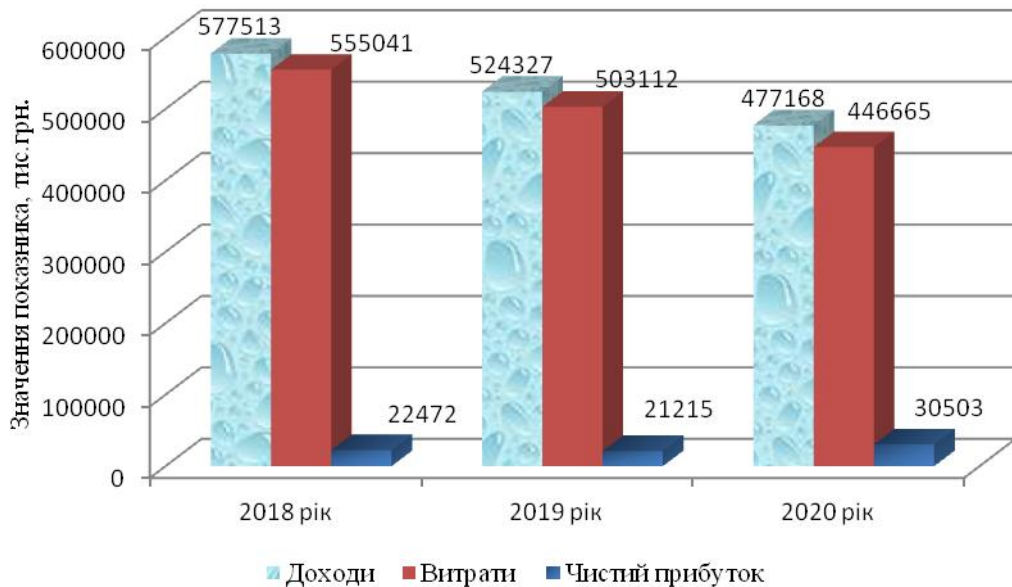

Рисунок 4.5 - Динаміка розміру доходів, витрат та чистого прибутку ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Таким чином, головним джерелом формування чистого прибутку ПрАТ «Домінік» протягом досліджуваного періоду є прибуток від продажу (операційної діяльності), що є свідченням його нормальної виробничої діяльності.

4.2 Оцінка формування, розподілу та використання чистого прибутку підприємства

Прибуток - це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Тому прибуток відбиває її результати і зазнає впливу багатьох чинників. На формування прибутку як фінансового показника діяльності підприємства, що відбивається в бухгалтерському обліку, в офіційній звітності, впливає встановлений порядок визначення фінансових результатів діяльності; галузь господарства; установлені законодавством форми обліку фінансових результатів.

На основі даних Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)

ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. розглянемо та надамо оцінку впливу факторів на зміну чистого прибутку методом балансової ув'язки (таблиця 4.2 та 4.3).

Таблиця 4.2

Розрахунок впливу факторів на чистий прибуток ПрАТ «Домінік» за 2019 р.

(тис. грн)

Показник	2018 р.	2019 р.	Відхилення (+;-)	Знак впливу (+;-)
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	565951	502668	-63283	-63283
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	454368	409777	-44591	+44591
Інші операційні доходи	9159	13863	4704	4704
Інші фінансові доходи	2403	7796	5393	5393
Адміністративні витрати	28361	29362	1001	-1001
Витрати на збут	46268	45285	-983	+983
Інші операційні витрати	20624	12249	-8375	+8375
Фінансові витрати	55	515	460	-460
Інші витрати	207	732	525	-525
Витрати з податку на прибуток	5158	5192	34	-34
Чистий фінансовий результат: прибуток	22472	21215	x	-1257

Інформація таблиці 4.2 свідчить, що на зменшення чистого прибутку в 2019 р. порівняно з 2018 р. на 1257 тис. грн. вплинуло зниження чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 63283 тис. грн, збільшення адміністративних витрат на 1001 тис. грн, витрат з податку на прибуток на 34 тис. грн. Навпаки, зменшення собівартості реалізованої продукції на 44591 тис. грн, витрат на збут на 983 тис. грн, інших операційних витрат на 8375 тис. грн позитивно впливає на розмір чистого прибутку ПрАТ «Домінік».

Розрахунок впливу факторів на чистий прибуток ПрАТ «Домінік» за 2020 р.

(тис. грн)

Показник	2019 р.	2020 р.	Відхилення (+;-)	Знак впливу (+;-)
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	502668	436532	-66136	-66136
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	409777	356247	-53530	53530
Інші операційні доходи	13863	33987	29283	29283
Інші фінансові доходи	7796	6649	-1147	-1147
Адміністративні витрати	29362	27498	-1864	1864

Продовження таблиці 4.3

1	2	3	4	5
Витрати на збут	45285	42213	-3072	3072
Інші операційні витрати	12249	12647	398	-398
Фінансові витрати	515	381	-134	134
Інші витрати	732	132	-600	600
Витрати з податку на прибуток	5192	7547	2355	-2355
Чистий фінансовий результат: прибуток	21215	30503	x	9288

Згідно даних таблиці 4.3 зростання чистого прибутку в 2020 р. на 9288 тис. грн. порівняно з 2019 р. відбулось за рахунок зменшення чистої виручки від реалізації від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 66136 тис. грн, інших фінансових доходів на 1147 тис. грн. та збільшення витрат з податку на прибуток на 2355 тис. грн. та інших операційних витрат на 398 тис. грн. Зменшення собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на 53530 тис. грн, адміністративних витрат на 1864 тис. грн, витрат на збут на 3072 тис. грн, фінансових витрат на 134 тис. грн, інших витрат на 600 тис. грн та збільшення інших операційних доходів на 29283 тис. грн. обумовило зростання розміру чистого прибутку.

Отже, як бачимо, суттєво зростання обсягів виробництва та собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) в першу чергу впливає на збільшення чистого прибутку.

Під розподілом прибутку розуміють спрямування прибутку до бюджету у вигляді податків і визначення чистого прибутку, який залишається у розпорядженні ПрАТ «Домінік».

Порядок розподілу і використання чистого прибутку фіксується в статуті досліджуваного товариства підприємства. Загальна схема розподілу прибутку представлена на рисунку 4.6.

Аналіз розподілу прибутку ПрАТ «Домінік» почнемо з розрахунку коефіцієнтів ефективності розподілу прибутку. Для узагальнюючої оцінки ефективності розподілу прибутку використовуються наступні основні показники.

Коефіцієнт оподаткування прибутку (K_o) розраховується за формулою 4.1:

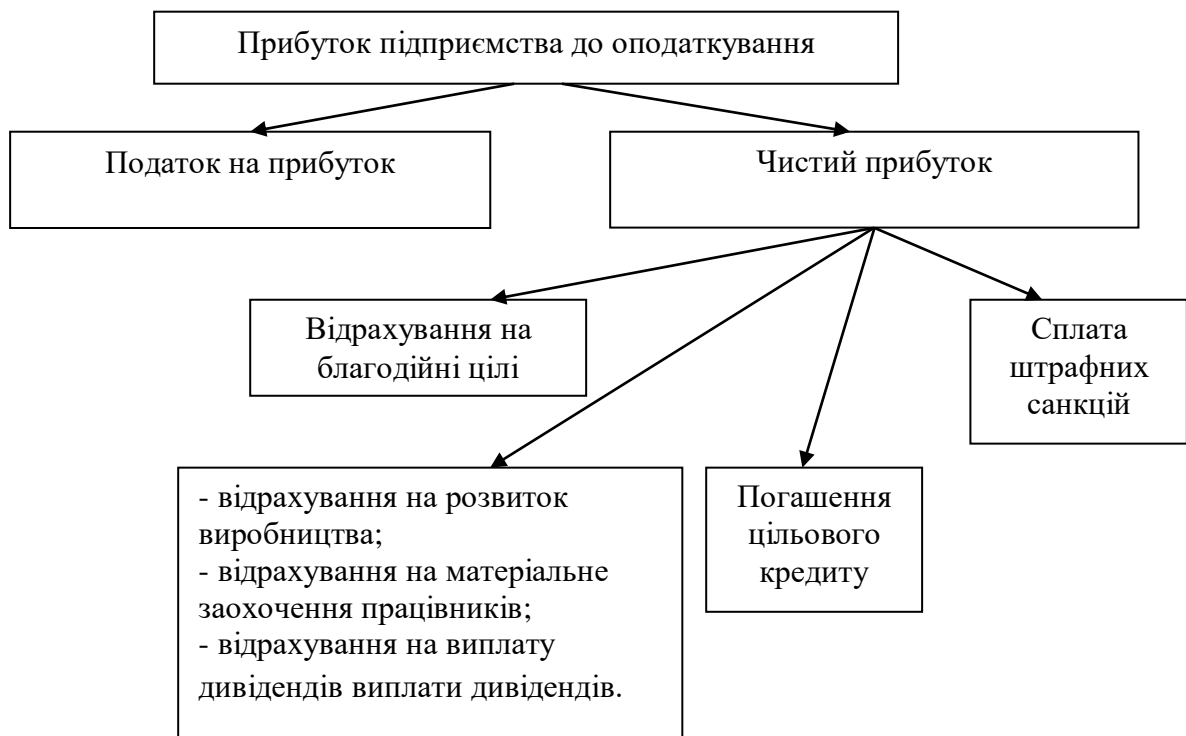

Рисунок 4.6 - Загальна схема розподілу і використання прибутку на ПрАТ «Домінік»

$$K_o = \frac{Пп}{Вп} , \quad (4.1)$$

де $Пп$ - сума податків, зборів і інших обов'язкових платежів, що виплатили за рахунок прибутку в аналізованому періоді, тис. грн.;

ВП - сума валового прибутку підприємства в аналізованому періоді, тис. грн.

Розрахунок коефіцієнта чистого прибутку (Кчп) здійснюється за формулою 4.2:

$$K_{\text{чп}} = \frac{\text{Чп}}{\text{Вп}}, \quad (4.2)$$

де Чп - сума чистого прибутку підприємства в аналізованому періоді, грн.

Коефіцієнта капіталізації (Ккп) розраховується за формулою 4.3:

$$K_{\text{кп}} = \frac{\text{Чпк}}{\text{Пдп}}, \quad (4.3)$$

де Чпк - сума капіталізованого чистого прибутку, тис. грн.;

Пдп - прибуток до оподаткування, тис. грн.

. При розрахунку коефіцієнта споживання прибутку використовується формула 4.4:

$$K_{\text{сп}} = \frac{\text{Чпс}}{\text{Чп}}, \quad (4.4)$$

де Чпс - сума чистого прибутку, використаного на споживання, грн.

Для оцінки ефективності використання капіталізованої частини прибутку ПрАТ «Домінік» застосовуються наступні основні показники:

Коефіцієнт інвестування прибутку (Кін) показує, яка частина капіталізованого прибутку була використана на інвестування приросту активів у досліджуваному періоді.

Розрахунок цього показника здійснюється за формулою 4.5:

$$K_{\text{ін}} = \frac{\text{Чпі}}{\text{Чпк}} \quad (4.5)$$

де Чпі - сума капіталізованого чистого прибутку, що використаний на інвестування приросту активів у досліджуваному періоді, тис. грн.

Коефіцієнт резервування прибутку (Крзп) характеризує, яка частина

капіталізованого прибутку прямує в резервний і інші страхові фонди підприємства. Для розрахунку цього показника використовується формула 4.6:

$$K_{рзп} = ЧПрз / ЧП, \quad (4.6)$$

де ЧПрз - сума капіталізованого чистого прибутку, що спрямована в резервний і інші страхові фонди підприємства, тис.грн.

Для оцінки ефективності використання прибутку, спрямованого на споживання, застосовують коефіцієнт виплати прибутку власникам (коефіцієнт дивідендних виплат), який розраховується за формулою 4.7:

$$K_{вд} = \frac{ЧПд}{Чп}, \quad (4.7)$$

де ЧПд - сума чистого прибутку, що виплачений власникам підприємства, тис.грн.

Розрахунок вищенаведених показників представлено у таблиці 4.4.

Таблиця 4.4

Коефіцієнти ефективності розподілу прибутку

ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення (+,-)	
				2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.
Сума податків, зборів і інших обов'язкових платежів з прибутку	5158	5192	7547	34	2355
Валовий прибуток	111583	92891	80285	-18692	-12606
Чистий фінансовий результат: прибуток	22472	21215	30503	-1257	9288
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	27630	26407	38050	-1223	11643
Капіталізований чистий прибуток	22472	21215	30503	-1257	9288
Чистий прибуток, використаний на споживання	4494	4243	6101	-251	1858
Чистий прибуток, інвестований на приріст активів	11236	10608	15252	-628	4644
Чистий прибуток, спрямований на дивідендні виплати	4494	4243	6101	-251	1858
Коефіцієнт капіталізації прибутку	0,813	0,803	0,802	-0,010	-0,001

Продовження таблиці 4.4

Коефіцієнт чистого прибутку	0,201	0,228	0,380	0,027	0,152
Коефіцієнт споживання прибутку	0,20	0,20	0,20	0	0
Коефіцієнт інвестування прибутку	0,50	0,50	0,50	0	0
Коефіцієнт дивідендних виплат	0,20	0,20	0,20	0	0
Коефіцієнт оподаткування	0,046	0,056	0,094	0,010	0,038

Розглянувши інформацію таблиці 4.4, можна стверджувати, що у 2020 р. ПрАТ «Домінік» 50 % від чистого прибутку спрямовує на фінансування приросту активів, 20 % на споживання, 20 % на виплату дивідендів. За даними планово-економічно відділу досліджуваного товариства 10 % чистого прибутку направляється для розміщення на депозиті. Збільшення коефіцієнту оподаткування пов'язано зі зростанням суми податків.

Планування розподілу чистого прибутку на ПрАТ «Домінік» здійснюється поетапно:

1. Визначається потреба в прибутку за напрямками його використання. Розрахунок здійснюється за окремими елементами його складових:

- фінансування розвитку матеріально-технічної бази;
- фінансування приросту власних оборотних коштів;
- фінансовий резерв (фонд ризику чи фонд регулювання цін);
- погашення довгострокових і середньострокових кредитів банків;
- погашення інших видів кредитних зобов'язань і виплата процентів з них;
- придбання кредитних зобов'язань, акцій інших підприємств;
- фінансування діяльності об'єднань, асоціацій, концернів, інших горизонтальних структур, членом яких є досліджуване товариство;
- здійснення соціального розвитку і заохоченням трудового колективу;
- виплата дивідендів власників;
- сплата податків, інших обов'язкових платежів і внесків, передбачених чинним законодавством.

2. Формується цільова структура розподілу прибутку. При проведенні цієї роботи враховується ряд факторів:

- стадія життєвого циклу та стратегічні цілі розвитку ПрАТ «Домінік»;

темпи зростання обігу продукції, передбачені стратегічними планами розвитку досліджуваного товариства;

наявна структура капіталу та ступінь її оптимальності;

необхідність здійснення реального інвестування з метою раціональної диверсифікації, впровадження нових технологій, розширення, оновлення, модернізація основних фондів;

обсяги соціальної сфери, потреба в її поточному фінансуванні та подальшому розвитку;

економічні інтереси власників на короткостроковий та довгостроковий періоди.

3. Визначається пріоритетність в використанні прибутку;

4. Збалансування потреби в прибутку по напрямках його використання з можливостями отримання прибутку при здійсненні фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік».

Таким чином, на ПрАТ «Домінік» визначаються пріоритетні напрямки використання прибутку (капіталізації коштів, що спричинить до подальшого розвитку та покращення фінансових результатів від діяльності досліджуваного товариства); забезпечуються умови діяльності ПрАТ «Домінік» за яких прибуток, який підлягає розподілу не буде використовуватися для сплати штрафних санкцій; складається детальний план використання та розподілу прибутку з визначеними датами та конкретним кошторисом; проводиться чіткий контроль за виконанням поставлених завдань у плані використання та розподілу прибутку.

4.3 Аналіз показників рентабельності підприємства

Для більш повної оцінки прибутковості фінансово-господарської діяльності підприємств у вітчизняній практиці паралельно з аналізом фінансових результатів проводять аналіз рентабельності діяльності підприємства. Показники рентабельності повніше ніж прибуток характеризують кінцеві результати діяльності підприємства, оскільки їх величина показує співвідношення прибутку з наявними або використаними ресурсами.

У таблиці 4.5 наведено показники для розрахунку рентабельності ПрАТ

«Домінік» за 2018-2020 рр., які розраховані за даними Балансу (звіту про фінансовий стан) та Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

Таблиця 4.5

Показники для розрахунку рентабельності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

(тис. грн)

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення (+;-) 2019 р./2018 р.		Відхилення (+;-) 2020 р./2019 р.	
				абсолют- не	відносне, %	абсолют- не	відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	565951	502668	436532	-63283	-11,18	-66136	-13,16
Чистий фінансовий результат: прибуток, тис. грн.	22472	21215	30503	-1257	-5,59	9288	43,78
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	150974	136640	149172	-14334	-9,49	12532	9,17
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	235662	266366	286198	30704	19832	13,03	7,45
Середньорічна вартість сукупного капіталу, тис. грн.	389439	405856	437558	16417	4,22	31702	7,81
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	349048	370873	396713	21825	25840	6,26	6,97
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	39199	34983	40845	-4216	-10,76	5862	16,76
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	454368	409777	356247	-44591	-9,81	-53530	-13,06

Показники рентабельності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. наведено у таблиці 4.6.

Показники рентабельності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр.

(%)

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення (+,-) 2019 р. / 2018 р., п.п.	Відхилення (+,-) 2020 р. / 2019 р., п.п.
Рентабельність сукупного капіталу	5,77	5,23	6,97	-0,54	1,74
Рентабельність власного капіталу	6,44	5,72	7,69	-0,72	1,97
Рентабельність позикового капіталу	57,33	60,64	74,68	3,31	14,04
Рентабельність іммобілізованих активів	14,88	15,53	20,45	0,65	4,92
Рентабельність оборотних активів	9,54	7,96	10,66	-1,58	2,70
Рентабельність витрат	4,95	5,18	8,56	0,23	3,38
Операційна рентабельність реалізації	4,50	3,95	7,31	-0,55	3,36
Валова рентабельність реалізації	19,72	18,48	18,39	-1,24	-0,09
Чиста рентабельність реалізації	3,97	4,22	6,99	0,25	2,77

Згідно даних таблиці 4.6 рентабельність сукупного, власного, оборотних активів у 2019 р. порівняно з 2018 р. знизилась за рахунок зменшення розміру чистого прибутку. Рентабельність основних засобів та позикового капіталу зросла, що було пов'язано з перевищенням темпів зниження середньорічної вартості основних засобів та позикового капіталу над темпами зниження чистого прибутку.

Показники рентабельності витрат та чистої рентабельності у 2019 р. проти 2018 р. зросли, що обумовлено перевищенням темпів зниження собівартості та чистого доходу над темпами зниження чистого прибутку.

Валова рентабельність за досліджуваній період знизилась у 2019 р. на 1,24 п.п.. Причина зменшення - перевищення темпів зниження чистого доходу над темпами зниження валового прибутку.

Операційна рентабельність знизилась на 0,55 п.п., що також пов'язано з тим, що темпи зниження чистого доходу вище темпів зниження операційного фінансового результату.

У 2020 р. порівняно з 2019 р. ситуація змінилася за рахунок збільшення суми чистого прибутку. Спостерігаємо зростання рентабельності сукупного, власного та позикового капіталу, основних засобів та оборотного капіталу, витрат, продажу.

Валова рентабельність знизилась за рахунок перевищення темпів зниження чистого доходу над темпами зниження валового прибутку. Операційна рентабельність зросла на 3.36 п.п. у зв'язку зі збільшенням операційного прибутку. Динаміку показників рентабельності сукупного, власного, оборотного капіталу та основних засобів ПрАТ «Домінік» наочно наведено на рисунку 4.7.

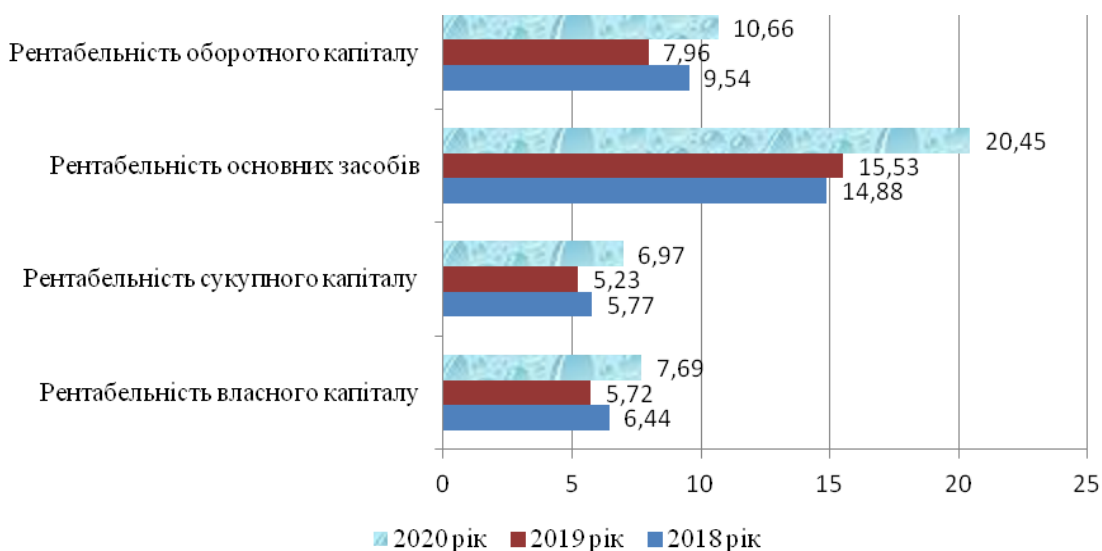

Рисунок 4.7 - Динаміка показників рентабельності сукупного, власного, оборотного капіталу та основних засобів ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 роки, %

На рисунку 4.8 наведемо динаміку показників рентабельності витрат, операційної, валової та чистої рентабельності продаж.

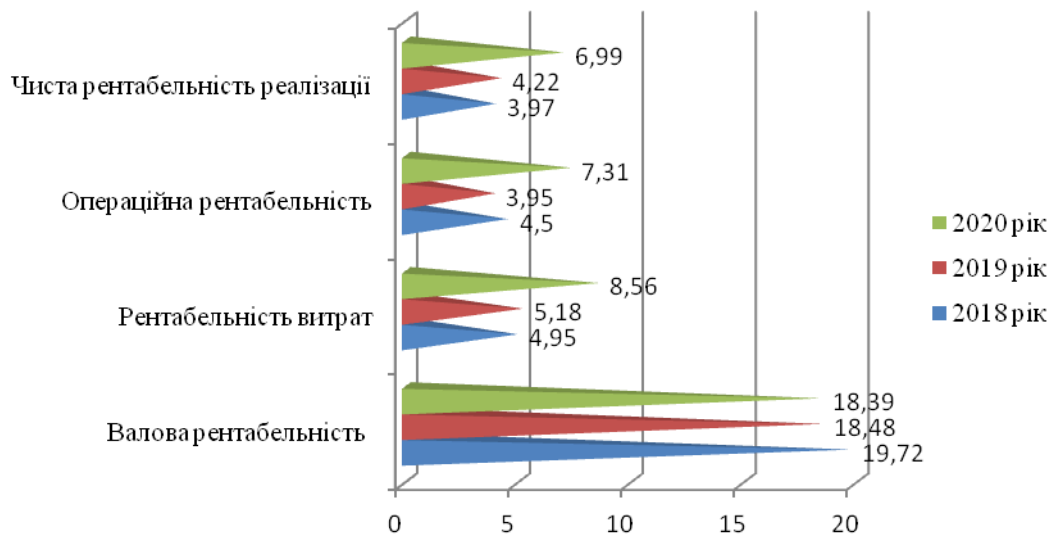

Рисунок 4.8 - Динаміка показників рентабельності витрат, операційної, валової та чистої рентабельності продаж ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр, %

Для прогнозування можливих змін у фінансовому стані господарюючих суб'єктів, оцінки перспектив економічного росту та оцінки впливу факторів на рівень рентабельності широке застосування отримали моделі Дюпона - стандартного мультиплікатора, які розроблені фірмою Du Pont. Перша з них, дозволяє визначити вплив зміни рентабельності продажу й оборотності капіталу (майна, активів) на рівень рентабельності сукупних активів.

Тому, визначимо вплив зміни рентабельності продажу й оборотності капіталу (майна, активів) на рівень рентабельності сукупних активів. Взаємозв'язок між зазначеними показниками виражається формулою 4.8:

$$P_{\bar{K}} = \frac{ЧП}{ЧВ} \times \frac{ЧВ}{\bar{K}} = P_{\Pi} \times O_{\bar{K}} \quad (4.8)$$

де \bar{K} - середньорічний обсяг капіталу, тис. грн.;

ЧП - чистий прибуток підприємства, тис. грн.;

ЧВ - чиста виручка підприємства, тис. грн.;

$P_{\bar{K}}$ - рентабельність капіталу, %;

P_{Π} - рентабельність продажу, %;

$O_{\bar{K}}$ - оборотність капіталу, раз.

При розрахунку впливу факторів (як зовнішні, так і внутрішні користувачі інформації) можуть застосовувати прийом скоригованих показників, які розраховані далі.

Розрахуємо вплив чистої рентабельності продажу та оборотності активів на рентабельність капіталу на основі факторної моделі. Основні показники відобразимо у таблиці 4.7.

Таблиця 4.7

Вплив чистої рентабельності продажу та оборотності активів на рентабельність капіталу ПрАТ «Домінік» за 2019-2020 роки

Показник	2019 рік	2020 рік	Скоригований показник	Зміни (+,-)		
				всього	у т. ч. за рахунок	
					рентабельності продажу	оборотності капіталу
Чистий фінансовий результат: прибуток, тис. грн.	21215	30503	x	9288	x	x
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	502668	436532	x	-66136	x	x
Рентабельність продажу, %	4,22	6,99	x	2,77	x	x
Середньорічний розмір капіталу, тис. грн.	405856	437558	x	31702	x	x
Коефіцієнт оборотності капіталу, раз	1,24	0,99	x	-0,25	x	x
Рентабельність капіталу, %	5,23	6,97	8,67	1,74	3,44	-1,70

Дані таблиці 4.7 свідчать про те, що у 2020 р. проти 2019 р. рентабельність капіталу ПрАТ «Домінік» збільшилася на 1,74 п.п. Це відбулося за рахунок зростання чистої рентабельності продажу на 2,77 п.п., рентабельність капіталу підвищилась на 2,06 п.п., а за рахунок зменшення коефіцієнта оборотності капіталу на 0,25 раз рентабельність капіталу знизилась на 1,70 п.п.

Розрахуємо вплив фондівдачі та рентабельності чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на рентабельність основних засобів ПрАТ «Домінік» за допомогою факторної моделі (формула 4.9).

$$P_{\overline{OЗ}} = \frac{ЧВ}{OЗ} \times \frac{ЧП}{ЧВ} = \Phi_B \times P_{ЧВ} \quad (4.9)$$

де $P_{\overline{OЗ}}$ - рентабельність середньорічної вартості основних засобів, %;

Φ_B - фондovіддача, грн.;

$P_{ЧВ}$ - рентабельність чистої виручки, %.

Розрахунки оформимо в таблиці 4.8.

Таблиця 4.8

Вплив фондovіддачі та рентабельності чистого доходу від реалізації продукції
(товарів, робіт, послуг) на рентабельність основних засобів

ПрАТ «Домінік» за 2019-2020 рр.

Показник	2019 рік	2020 рік	Скоригований показник	Зміни (+,-)		
				всього	у т. ч. за рахунок	
					фондовіддачі	рентабельності виручки
Чистий фінансовий результат: прибуток, тис. грн.	21215	30503	x	9288	x	x
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	502668	436532	x	-66136	x	x
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	136640	149172	x	12532	x	x
Рентабельність виручки, %	4,22	6,99	x	2,77	x	x
Рентабельність основних засобів, %	15,53	20,45	12,36	4,92	-3,17	8,09
Фондовіддача, грн.	3,68	2,93	x	-0,75	x	x

Дані з таблиці 4.8 дають змогу відмітити, що у 2020 р. порівняно з 2019 р., рентабельність основних засобів ПрАТ «Домінік» зросла на 4,92 п.п. Це відбулося за рахунок зменшення фондovіддачі на 0,75 грн. та рентабельність основних засобів на 3,17 п.п., а за рахунок зростання рентабельності чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 2,77 п.п., рентабельність основних засобів підвищилась на 8,09 п.п.

Розрахуємо вплив факторів на зміну обсягу рентабельності власного капіталу ПрАТ «Домінік» за 2019-2020 рр. на основі факторної моделі (формула 4.10).

$$P_{BK} = P_{чв} \times O_A \times K_{\text{зл.}} = \frac{ЧП}{ЧВ} \times \frac{ЧВ}{A} \times \frac{\bar{A}}{BK}, \quad (4.10)$$

де \bar{BK} - середньорічний розмір власного капіталу, тис. грн.;

\bar{A} - середньорічна вартість активів, тис. грн.;

$ЧП$ - чистий прибуток підприємства, тис. грн.;

$ЧВ$ - чиста виручка підприємства, тис. грн.;

P_{BK} - рентабельність власного капіталу, %;

P_{Π} - рентабельність продажу, %;

O_A - оборотність активів, раз;

$K_{\text{фзл}}$ - коефіцієнт фінансової залежності.

Результати розрахунків подано у таблиці 4.9.

Таблиця 4.9

Розрахунок впливу чистої рентабельності продажу, оборотності активів та коефіцієнта фінансової залежності на рентабельність власного капіталу

ПрАТ «Домінік» за 2019-2020 рр.

Показник	2019 рік	2020 рік	СК ₁	СК ₂	Зміни (+,-)			
					всього	у т. ч. за рахунок		
						$P_{чв}$	K_A	$K_{фз}$
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий фінансовий результат: прибуток, тис. грн.	21215	30503	x	x	9288	x	x	x
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	502668	436532	x	x	-66136	x	x	x
Середньорічний розмір власного капіталу, тис. грн.	370873	396713	x	x	25840	x	x	x
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	405856	437558	x	x	31702	x	x	x
Рентабельність чистої	4,22	6,99	x	x	2,77	x	x	x

виручки, %								
Коефіцієнт оборотності активів, раз	1,24	0,99	x	x	-0,25	x	x	x
Коефіцієнт фінансової залежності	1,09	1,10	x	x	0,01	x	x	x
Рентабельність власного капіталу, %	5,72	7,69	9,45	7,54	1,97	3,73	-1,91	0,15

Розрахунки таблиці 4.8 свідчать про те, що у 2020 р. проти 2019 р. рентабельність власного капіталу підвищилась на 1,97 п.п. Це за рахунок:

зростання рентабельності чистої виручки на 2,77 п.п. та рентабельність власного капіталу на 3,73 п.п.;

зменшення коефіцієнта оборотності активів рентабельність власного капіталу знизилась на 1,91 п.п.;

підвищення коефіцієнта фінансової залежності на 0,01 рентабельність власного капіталу збільшилася на 0,15 п.п.

Загалом можна відмітити, що у 2020 р. проти 2019 р. більшість показників рентабельності скоротилися за рахунок зменшення розміру чистого прибутку, але у 2020 р. спостерігаємо значне покращення показників рентабельності, що пов'язано зі збільшенням суми чистого прибутку.

Отже, для підвищення показників ефективності діяльності досліджуваного товариства слід зосереджувати увагу не стільки на пошуку додаткових показників ефективності їх використання, скільки на вирішенні проблеми ознайомлення фінансистів ПрАТ «Домінік» з методами економічного аналізу, які дозволять їм раціонально використовувати власні матеріально-технічні, трудові та фінансові ресурси.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження теоретичних, методичних та організаційних аспектів обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів підприємства дозволило сформулювати висновки, які висвітлюють шляхи досягнення мети та вирішення основних завдань, поставлених у науковому дослідженні.

1. У кваліфікаційній роботі було визначено основні характеристики та тенденції розвитку кондитерського ринку України. З'ясовано, що основну частку на вітчизняному кондитерському ринку займає ДП «Кондитерська корпорація «Рошен» (43,74 %), а ПрАТ «Домінік» - 3,1 %. Досліджено періодизацію розвитку досліджуваного товариства. З'ясовано, що незважаючи на кризові явища та пандемію, активна модернізація та встановлення сучасного обладнання на ПрАТ «Домінік» дозволяють випускати продукцію, відповідну світовим стандартам. Для збереження і збільшення своєї частки на ринку ПрАТ «Домінік» необхідно оновлювати асортимент продукції, проводити правильну маркетингову та рекламну політику та шукати нові ринки збуту в основному за рахунок експорту. Проаналізовано структуру управління та виробничу структуру досліджуваного товариства.

2. Розкрито мету та завдання організації обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік», охарактеризовано етапи облікового процесу досліджуваного товариства. ПрАТ «Домінік» діє на основі Статуту й законодавства України, веде бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, своєчасно складає фінансову, статистичну і податкову звітність, враховуючи національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Основним внутрішньогосподарським нормативно-правовим документом у сфері методики та організації бухгалтерського обліку є наказ «Про облікову політику». Внутрішній контроль за фінансово-господарською діяльністю ПрАТ «Домінік» здійснює ревізійна комісія, яка функціонує на основі прийнятого спеціального положення.

Для підвищення ефективності дотримання працівниками ПрАТ «Домінік» своїх посадових обов'язків, контролю за відповідністю даних аналітичного обліку даним синтетичного обліку, правильності заповнення та підрахунку підсумків у

первинних та зведених документах, регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності рекомендовано керівництву досліджуваного товариства створити відділ внутрішнього аудиту, посадові обов'язки внутрішніх аудиторів будуть включати й перевірку організації та методики обліку фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

3. Представлено аналіз основних економічних показників, що відображають стан майна, джерел його формування, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності ПрАТ «Домінік» за 2018-2020 рр. Результати такого аналізу свідчать про те, що фінансовий стан досліджуваного товариства залишається стійким, зберігається значний запас фінансової міцності та високий рівень ліквідності. Разом із тим, відбувається зниження рівня ділової активності. До найбільш вагомих фінансових проблем діяльності ПрАТ «Домінік» є скорочення обсягу діяльності.

4. Дослідження сутності та змісту поняття «фінансові результати» на підставі узагальнення окремих підходів і поглядів науковців щодо його визначення дозволило сформулювати власне бачення цієї дефініції як якісної характеристики фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин. Новизна запропонованого визначення поняття «фінансові результати» полягає: по-перше, у поєднанні різноманітних визначень фінансового результату з погляду окремих складових обліку і основних підходів щодо розгляду такої дефініції; по-друге, у врахуванні зміни активних частин формування фінансового результату (доходу та витрат) та поєднанні із структурними елементами доходу, витрат і власного капіталу, які задіяні у формуванні та розпорядженні фінансовими результатами, що загалом охоплює усі напрямки діяльності підприємства (операційної, фінансової, інвестиційної); по-

третє, у визначенні найсуттєвіших складових, які впливають на формування фінансового результату.

Обґрунтовано доцільність розширення класифікації фінансових результатів за рахунок доповнення ознакою «за рівнем системи управління». Використання запропонованих класифікаційних ознак забезпечить рівень аналітичності облікової інформації для внутрішніх і зовнішніх користувачів з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Розглянуто процес формування фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами обліку, підприємства необхідно розглядати як частину загальної системи господарювання, що пов'язана із прийняттям рішень щодо забезпечення необхідного їх розміру на рівні суб'єкта господарювання для досягнення тактичних та стратегічних цілей.

5. Конкретизовано мету, завдання обліку фінансових результатів на ПрАТ «Домінік», визначено основні джерела інформації із законодавчого регулювання обліку фінансових результатів. Законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють облік фінансових результатів мають багаторівневу систему, а саме: перший рівень - законодавчий, визначає сутність бухгалтерського обліку, завдання, основні поняття, напрями регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку й подання фінансової звітності; другий рівень - нормативний, встановлює базові правила формування повної та достовірної інформації про фінансові результати та подання інформації у фінансовій звітності; третій рівень - методичний, нормативно-правові акти носять рекомендаційний характер, у них викладено методичні вказівки, роз'яснення з питань обліку фінансових результатів; четвертий рівень - організаційний, документи у вигляді внутрішніх форм та інструкцій визначають правила раціональної організації обліку із застосуванням прогресивних форм і методів ведення обліку, відображують специфіку діяльності підприємства.

На ПрАТ «Домінік» для обліку фінансових результатів за національними стандартами бухгалтерського обліку використовують рахунок 79 «Фінансові результати», за міжнародними стандартами - Зведений рахунок фінансових

результатів. Наведено кореспонденцію рахунків з обліку фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

6. За результатами порівняльного аналізу вимог МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» до формування Звіту про фінансові результати, зазначаємо, що вимоги до складання Звіту про фінансові результати, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», забезпечили наближення цього Звіту до складу Звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Незважаючи на те, що МСБО 1 «Подання фінансової звітності» допускає альтернативи в поданні інформації про інший сукупний дохід, розробники вітчизняної звітності запропонували безальтернативний гібрид подання фінансових результатів - єдиний звіт із двох окремих розділів (один призначений для відображення фінансових результатів, інший - для формування іншого сукупного доходу).

Міжнародні стандарти не передбачають регламентованих вимог до форми Звіту про фінансові результати, назв його статей та їх розташування, тому жорстка регламентація Звіту про фінансові результати за національними стандартами та великий ступінь деталізації його статей не суперечать міжнародним стандартам. Хоча є й невідповідності, зокрема, підхід до подання іншого сукупного доходу, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», не дає змогу виконати вимогу МСБО 1 «Подання фінансової звітності» щодо окремого подання статей іншого сукупного доходу, які в подальшому будуть рекласифіковані в прибуток або збиток за умови виконання певних умов, та статей, які не підлягатимуть перекласифікації. Така ж невідповідність стосується й відображення податку на прибуток з іншого сукупного доходу, який також підлягає окремому наведенню за тією самою ознакою.

7. З метою дослідження ефективності формування та реалізації облікової політики підприємства в частині обліку доходів, витрат та фінансових результатів розроблено три взаємопов'язані елементи облікової політики - організаційно-технічна, методична та заключна складові. У свою чергу, розмежовано елементи облікової політики, що регулюють облікове відображення доходів, витрат та

фінансових результатів.

Для удосконалення обліку фінансових результатів запропоновано у Робочій план рахунків досліджуваного товариства включити: субрахунки четвертого порядку (в розрізі звичайної діяльності) та п'ятого порядку (в розрізі видів діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної)) до рахунку 44 «Прибуток нерозподілений (непокриті збитки)»; систему аналітичних рахунків до субрахунків 701 «Дохід від реалізації готової продукції», 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», 704 «Вирахування з доходу», 791 «Результат операційної діяльності», 792 «Результат фінансових операцій», 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»; субрахунок 795 «Фінансовий результат звітного періоду»; кореспонденцію рахунків з обліку податку на прибуток, відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань; реєстр аналітичного обліку податку на прибуток, який сприяє певній систематизації даних та є необхідним для достовірного і точного відображення податку на прибуток у фінансовій звітності ПрАТ «Домінік».

8. Розглянуто порядок організації та етапи планування аудиту фінансових результатів, запропоновано тест системи внутрішнього контролю й бухгалтерського обліку фінансових результатів, програму (розширений план) аудиту фінансових результатів. Тест системи внутрішнього контролю й бухгалтерського обліку фінансових результатів, який запропоновано, дозволить оцінити стан доходів, витрат та фінансових результатів ПрАТ «Домінік». А також, за умов його використання як основи планування та регламентації внутрішньої контрольної діяльності, сприятиме достовірному відображенню в обліку фінансових результатів діяльності досліджуваного товариства.

9. Запропоновано методику проведення аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» і за її результатами встановлено дотримання вимог чинного законодавства щодо обліку фінансових результатів, достовірність їх відображення в обліку та фінансовій звітності.

10. Розкрито порядок узагальнення результатів аудиту фінансових результатів ПрАТ «Домінік» і встановлено, що на основі групувальних відомостей порушень, актів, розрахунків та інших результатів складається Звіт

(висновок) незалежного аудитора. Для підвищення дієвості застосування аудиторських процедур щодо обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік» розроблено та запропоновано перелік робочих документів аудитора.

Розглянуто види аудиторської думки відповідно до МСА 700 (переглянутий) «Формулювання думки та надання звіту щодо фінансової звітності», МСА 705 (переглянутий) «Модифікації думки у Звіті незалежного аудитора». У Звіті (висновку) незалежного аудитора висловлено думку із застереженням щодо перевірки правильності ведення обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік».

11. Встановлено, що служба контрольно-ревізійної роботи досліджуваного товариства не виконує перевірку фінансової звітності на відповідність даним аналітичного і синтетичного обліку структурних підрозділів та не здійснює оцінку фінансової звітності. Перевірка звітів про доходи і витрати ПрАТ «Домінік» зводиться до встановлення відхилень в абсолютних і відносних величинах із затвердженими плановими показниками діяльності кожного структурного підрозділу досліджуваного товариства. У зв'язку з цим, запропоновано створити відділ внутрішнього аудиту на ПрАТ «Домінік», основним завданням якого стане перевірка фінансової звітності на повноту, достовірність і відповідність даним аналітичного і синтетичного обліку усіх структурних підрозділів, яка допоможе оцінити фінансові результати і реальний фінансовий стан.

Розглянуто цілі і обсяг діяльності, завдання, функції, етапи організації відділу внутрішнього аудиту, методичні прийоми і способи внутрішнього аудиту та принципи роботи внутрішніх аудиторів на ПрАТ «Домінік». Розроблено та запропоновано Положення про відділ внутрішнього аудиту.

Узагальнено, що внутрішній аудит фінансових результатів досліджуваного товариства має низку особливостей, врахувати і використати які в аудиторському процесі можуть кваліфіковані фахівці-аудитори, що добре розуміють специфіку кондитерської галузі.

12. За результатами аналізу рівня, структури та динаміки фінансових результатів діяльності ПрАТ «Домінік» встановлено, що головним джерелом

формування чистого прибутку є прибуток від операційної діяльності. Позитивним моментом у діяльності досліджуваного товариства є зростання суми чистого прибутку в 2020 р.

13. Оцінка формування, розподілу та використання чистого прибутку на ПрАТ «Домінік» свідчить, що керівництво досліджуваного товариства визначає пріоритетні напрямки використання прибутку; складає детальний план використання та розподілу прибутку з визначеними датами та конкретним кошторисом; проводить чіткий контроль за виконанням поставлених завдань у плані використання та розподілу прибутку та забезпечує умови діяльності досліджуваного товариства.

14. Показником, що демонструє наскільки ефективно використовуються ресурси ПрАТ «Домінік» є рентабельність. За результатами аналізу показників рентабельності ПрАТ «Домінік» зроблено висновок, що у 2019 р. зменшення розміру чистого прибутку призвело до зниження показників рентабельності, а збільшення суми чистого прибутку в 2020 р. покращило значення розрахованих показників рентабельності. Збільшення показників рентабельності свідчать про зростання ефективності фінансово-господарської діяльності досліджуваного товариства, а зменшення - зниження ефективності.

Дата:

Підпис:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс професійної етики внутрішнього аудитора : наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2011 р. № 1217. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1195-11#Text> (дата звернення: 01.09.2021).
2. Податковий кодекс України від 01.07.2021 р. № 1617-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 05.09.2021).
3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 25.08.2021).
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні (щодо удосконалення деяких положень) : Закон України від 05.10.2017р. № 2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 16.05.2021).
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text (дата звернення: 05.07.2021).
6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016-2017 років. / Міжнародна федерація бухгалтерів ; перекл. з англ. мови. URL: <http://www.apu.com.ua> (дата звернення: 08.08.2021).
7. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (стандарти). Редакція 2017 року. URL: <https://na.theiia.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf> (дата звернення: 04.06.2021).
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

- організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 16.08.2021).
9. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text> (дата звернення: 15.05.2021).
 10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2015 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення: 04.11.2021).
 11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2015р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 10.11.2021).
 12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 01.04.2021).
 13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 09.10.2021).
 14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : наказ Міністерства фінансів України від 25.01.2011р. № 27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text> (дата звернення: 17.10.2021).
 15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. N 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text> (дата звернення:

- 28.11.2021).
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» : наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001 р. № 344. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01#Text> (дата звернення: 01.04.2021).
 17. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 25.10.2021).
 18. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 30.06.2021).
 19. Акімова Н. С., Говоруха О. О., Кирильєва Л. О., Євлаш Т. О. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
 20. Андросова О. Ф., Губарь А. О. Особливості методики і організації обліку фінансових результатів. *Ефективна економіка*. 2011. № 2 URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=515> (дата звернення: 05.08.2021).
 21. Аудит : підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В. І., Брадул О. М., Шепелюк В. А, Ільїна С. Б., Юнацький М. О., Хорошенко А. П. К. : Вид-во «Ліра-К», 2019. 324 с.
 22. Баранова А. О., Наумова Т.А., Кашперська А. І. Аудит : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.
 23. Безверхий К. В. Облікові підходи до формування фінансової звітності: національний та міжнародний аспекти. *Наукові праці НДФІ*. 2016. № 2(75). С. 62-71.
 24. Белозерцев В. С., Кузнецова О. М. Звіт про фінансові результати, його сутність і значення в контексті національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. *Вісник Миколаївського національного*

- університету ім. В.О. Сухомлинського. 2016. Вип. 14. С. 902-904.
25. Бессонова С. І. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності : навч. посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 235 с.
 26. Білик М. Д., Білик Т. О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування : монографія. Київ : ТОВ «ПанТот», 2014. 280 с.
 27. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
 28. Бурлан С. А., Руденко Н. О. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
 29. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : Рута, 2008. 672 с.
 30. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посіб. / Є. М. Романів, С. В. Приймак, С. М. Гончарук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
 31. Бухгалтерський облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.
 32. Великий Ю. В. Етапи внутрішнього аудиту на підприємстві. *Агросвіт*. № 7. 2017. С. 28-31.
 33. Гончар Л. А. Аудит фінансових результатів діяльності підприємства: проблеми та шляхи вирішення. *Молодий вчений*. 2016. № 3(30). С. 52-55.
 34. Дікань Л. В., Вороніна О. О. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз : монографія. Харків : СПД ФО, 2014. 92 с.
 35. Державний комітет статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html/ (дата звернення: 30.11.2021).
 36. Зелікман В. Д., Ерьоміна О. Л., Безгодкова А. О. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. Дніпро : НМетАУ, 2017. 131 с.
 37. Звітність підприємства : підручник / М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко. Київ : ЦУЛ, 2015. 570 с.

38. Єфіменко В. І., Лук'яненко Л. І., Небильцова О. В., Максименко А. В. Облік у зарубіжних країнах у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2019. 135 с.
39. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навч. посіб. Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
40. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік 1 : підручник. Вінниця: Вид-во «ФОП Кушнір Ю. В.». 2020. 496 с.
41. Йолтухівська Т. В., Лопатовський В. Г. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «фінансовий результат». *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 2. Т. 2. С. 64-67.
42. Кондраков Н. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2018. 640 с.
43. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА, Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
44. Корінь А. М. Шляхи удосконалення методики складання фінансової звітності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 4. С. 994-998.
45. Ковбич Т. М. Документування аудиторської перевірки операцій з формування та використання фінансових результатів. URL: <http://file:///C:/Users/Helen/Downloads> (дата звернення: 10.11.2021).
46. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Харків. : Вид-во «Лідер», 2016. 318 с.
47. Лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Кузь В. І., Кучер С. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 418 с.
48. Луговий В. А. Облік капіталу, позичок і фінансових результатів : навч. посіб. Київ : АТ «ІНКОНСАУДІТ», 2011. 128 с.
49. Лучко М. Р. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. Тернопіль : Еконічна думка ТНЕУ, 2016. - 360 с.
50. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 304 с.

51. Лучко М. Р., Бенько І. Д., Яцишин С. Р., Мельник Н. Г. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 390 с.
52. Мазур В. П. Економічний зміст поняття фінансових результатів сільськогосподарської діяльності. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2021).
53. Матюшина Ю. І., Сагайдак Н. В., Туржанська К. С. Формування системи внутрішнього аудиту на підприємстві. *Економіка і регіон*. № 6 (55). 2015. С. 143-147.
54. Микитенко Д. О. Аудит фінансових результатів діяльності підприємства: мета, об'єкт, сутні проблеми. *Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень*: матеріали III Міжнародної студентської наукової конференції, м. Трускавець, 10 грудня, 2021 рік. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2021. С.21-23.
55. Мочерний С. В. Політична економія : навч. посібник / С. В. Мочерний. – Київ : Знання-Прес, 2010. 687 с.
56. Назаренко Т. П. Служба внутрішнього аудиту: особливості організації Економічний аналіз : зб. наук. праць ТНЕУ. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2016. Т. 23. № 2. С. 119-125.
57. Нападовська Л. В. Управлінський облік : монографія. Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2010. 450 с.
58. Немченко В., Редько О., Кононенко В. Аудит : посібник. К. : ЦНЛ, 2019. 540 с.
59. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. З. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 304 с.
60. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. /Л. А. Янковська, З. Б. Живко, М. О. Живко . Львів : Магнолія 2006, 2015. - 383 с.
61. Озеран А. В. Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємств : монографія. Київ: КНЕУ, 2015. 471 с.

62. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 240 с.
63. Остапенко О. А. Сутність поняття «фінансовий результат» та особливості його формування. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. 2015. № 4. С. 353-360.
64. Пантелеєв В. П., Юрченко О. А., Курило Г. М., Безверхий К. В. Звітність підприємств : навч. посіб. Київ: ДП «Інформ. - аналіт. агентство», 2017. 432 с.
65. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 120 с.
66. Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 25-37.
67. Петраковська О. В. Напрями вдосконалення системи організації аудиту і регулювання аудиторською діяльністю в Україні. *Науковий вісник ДАСОА*. 2016. № 1(10). С. 54-59.
68. Петухова Т. О., Шамрай А. Є. Теоретичні основи розвитку внутрішнього аудиту підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 196-204.
69. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 647 с.
70. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. Фінансова звітність підприємств : навч. посіб.. Львів : Ліга-Прес, 2016. 268 с.
71. Прохар Н. В., Ночовна Ю. О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 257 с.
72. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Карт-бланш, 2014. 628 с.
73. Пушкар М. С., Семанюк В. З. Внутрішній аудит: підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 211 с
74. Рета М. В. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності

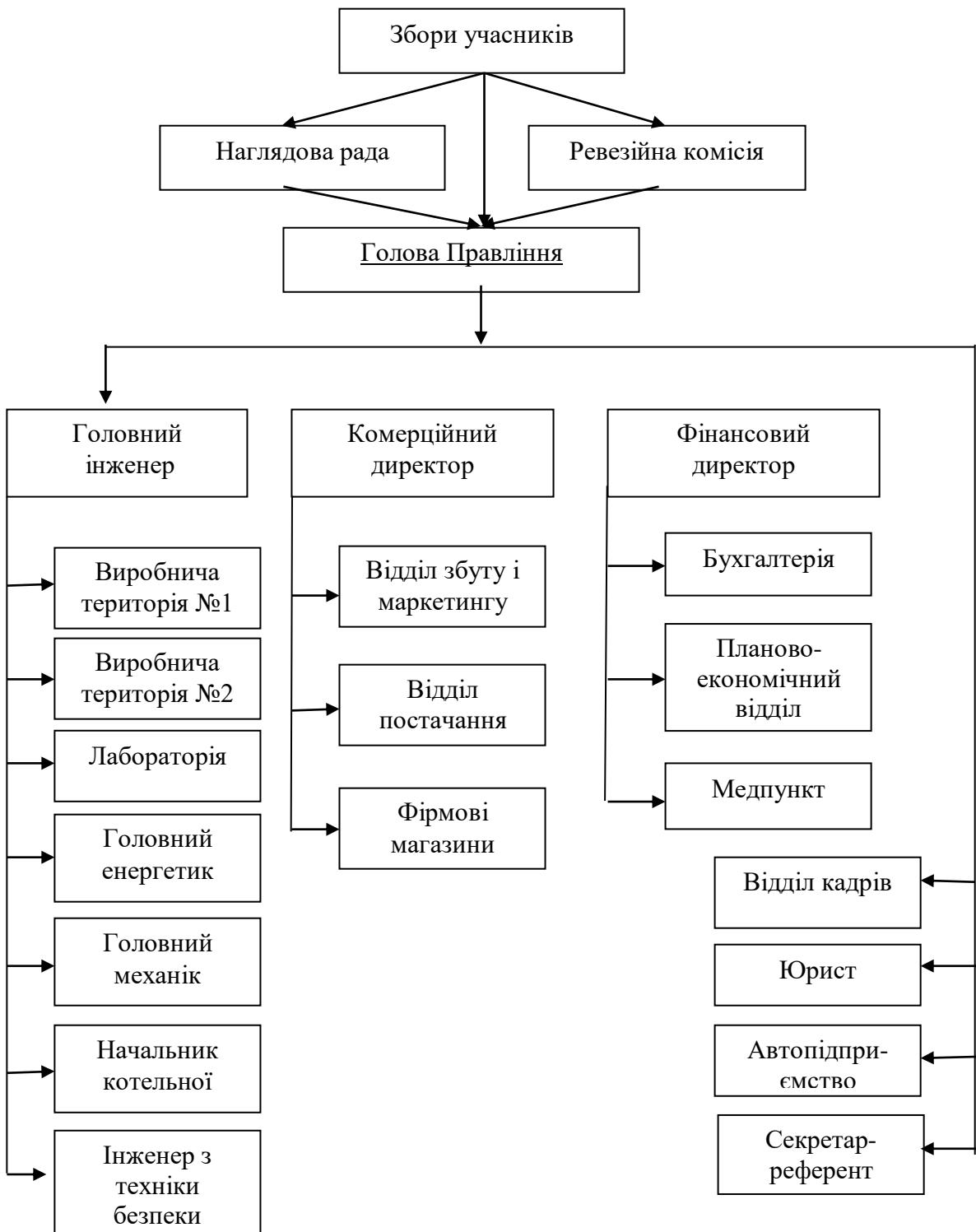
- підприємств . *Вісник НТУ «ХПИ»*. 2015. № 25(1134). С. 25-34.
75. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 688 с.
76. Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2017. 248 с.
77. Сіренко Н. М., Коваль С. Ю. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1 (40). С. 965-968.
78. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Наукові праці КНТУ*. 2010. Вип. 18. Ч. 1. С. 135-141.
79. Слюсаренко В. Є., Колісник Г. М. Аудит : навч. посіб. Ужгород : КП «Ужгородська міська друкарня». 2016. 456 с.
80. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 647 с.
81. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. К. : Алерта, 2016. 968 с.
82. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. Львів : Вид-во «Львівської політехніки», 2011. 844 с.
83. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ. : ЦУЛ, 2016. 368 с.
84. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
85. Фролова Л. В., Семерунь Л. В. Ефективність управління фінансовими результатами торговельних підприємств : монографія. Донецьк : Вид-во «Ноулідж», 2015. 187 с.
86. Худолій Л. М. Теорія фінансів : навч. посіб. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. 167 с.
87. Червінська С. Л. Особливості визначення фінансових результатів діяльності аграрних підприємств. *Облік і фінанси АПК*. 2015. № 6. С. 107-110.
88. Череп А. М., Гамова О. П., Козачок І. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб.

Київ: Кондор, 2020. 268 с.

89. Шипіна С. Б. Зарубіжний досвід розкриття про фінансові результати у фінансовій звітності за МСФЗ.ь *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 17. Ч. 4. С. 147-150.
90. Янчева Л. М. Обліково-інформаційна система управління прибутком торговельних підприємств : монографія . Харків : ХДУХТ, 2012. - 217 с.

ДОДАТКИ

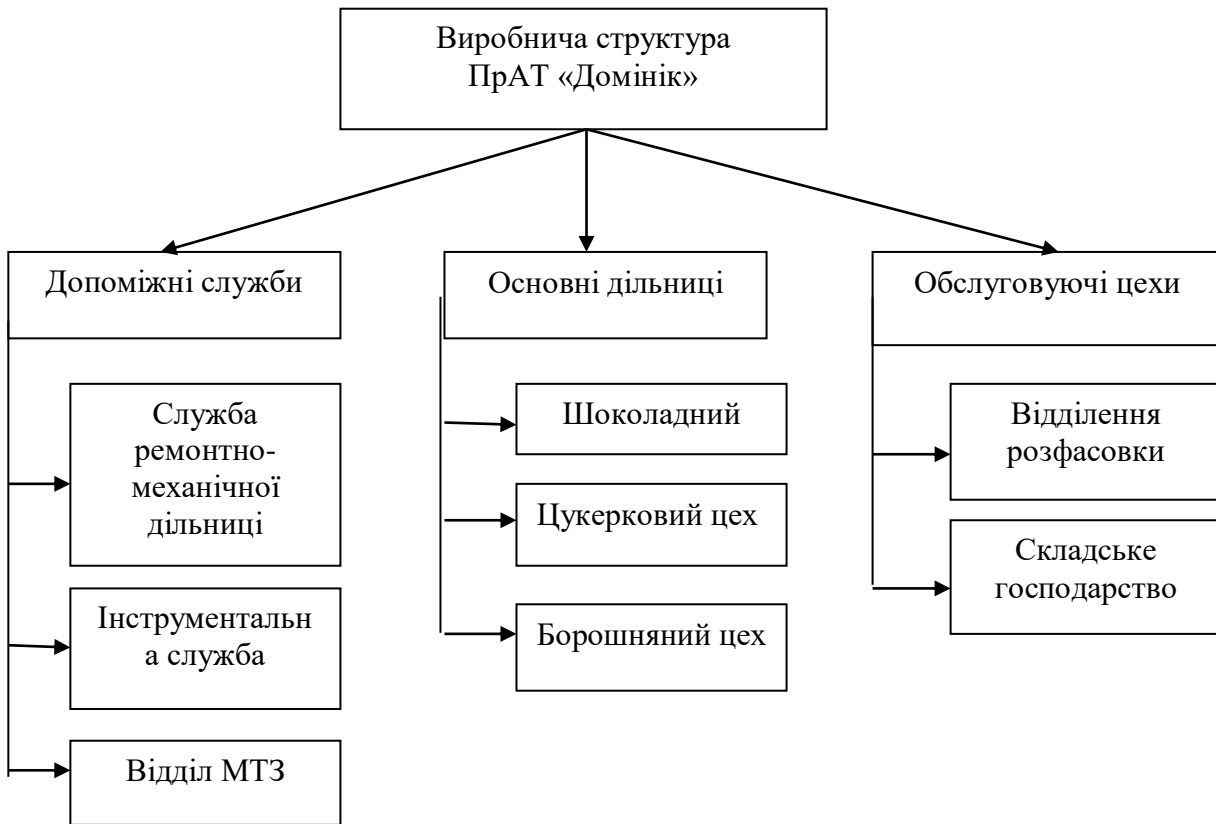
Додаток А

Організаційна структура управління ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

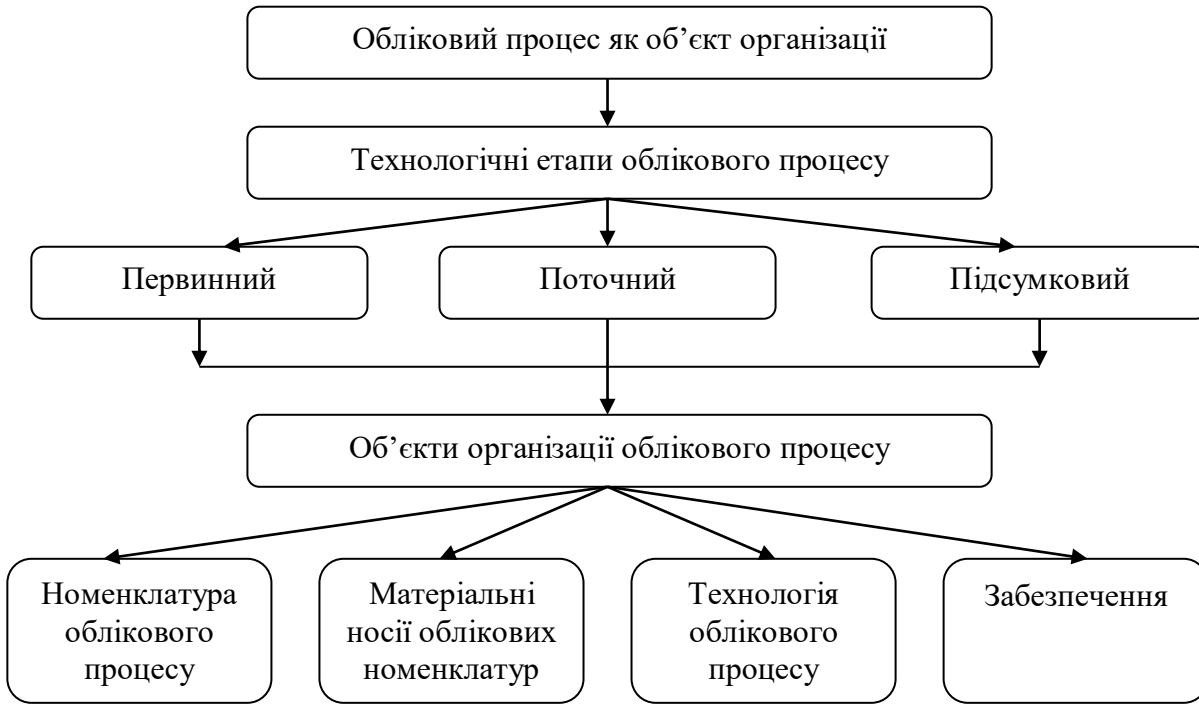
Додаток Б

Виробнича структура ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором

Додаток В

Об'єкти організації облікового процесу

Джерело: розроблено автором

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК" Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____

КОДИ		
2018	12	31
00382208		
5310100000		
230		
10.82		

Територія ПОЛТАВСЬКА за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарювання
Акціонерне товариство за _____

КОПФГ Вид економічної діяльності
Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських
виробів за КВЕД _____

Середня кількість працівників _____¹
872 Адреса, телефон _____ ВУЛИЦЯ
Маршала Бірюзова, буд. 2, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36009 505096

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за _____
положеннями (стандартами) _____
бухгалтерського обліку за _____
міжнародними стандартами _____
фінансової звітності _____

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	858	674
первісна вартість	1001	1 905	1 813
накопичена амортизація	1002	1 047	1 139
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	153 853	148 094
первісна вартість	1011	288 028	304 773
знос	1012	134 175	156 679
Інвестиційна нерухомість	1015	1 767	2 136
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	2 628	3 277
Знос інвестиційної нерухомості	1017	861	1 141
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	100	70
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	156 578	150 974
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	79 229	115 206
Виробничі запаси	1101	62 877	77 275
Незавершене виробництво	1102	2 665	1 918
Готова продукція	1103	13 238	35 678
Товари	1104	448	335

Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	80 652	72 047
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	514	879
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 540	13 404
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	46 538	43 314
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	226 473	244 850
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	2
Баланс	1300	383 051	395 826

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	31 827	31 827
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	2 733	2 733
Додатковий капітал	1410	4 817	4 797
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8 543	8 543
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	289 902	312 374
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	337 822	360 274
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	2 384
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	2 384
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	692
товари, роботи, послуги	1615	33 868	23 764
розрахунками з бюджетом	1620	4 281	2 332
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	187
розрахунками з оплати праці	1630	4 766	3 366
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 314	2 827
Усього за розділом III	1695	45 229	33 168
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	383 051	395 826

Керівник

Плаксії Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

Горбачова Наталія Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Е

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	12	31
00382208		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	565 951	661 401
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(454 368)	(538 909)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	111 583	122 492
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	9 159	9 700
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(28 361)	(32 094)
Витрати на збут	2150	(46 268)	(43 296)
Інші операційні витрати	2180	(20 624)	(11 057)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	25 489	45 745
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 403	1 728
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(55)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(207)	(331)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатка Е

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	27 630	47 142
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(5 158)	(8 665)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	22 472	38 477
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	22 472	38 477

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	402 082	481 936
Витрати на оплату праці	2505	79 578	78 936
Відрахування на соціальні заходи	2510	15 684	15 812
Амортизація	2515	25 475	14 766
Інші операційні витрати	2520	61 799	49 274
Разом	2550	584 618	640 724

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2448194	2448194
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2448194	2448194
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	9.17901	15.71648
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	9.17901	15.71648
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Плаксіє Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

Горбачова Наталія Валеріївна

Додаток Ж

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	12	31
00382208		
5310136400		
230		
10.82		

Територія ПОЛТАВСЬКА

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання

Акціонерне товариство

за

КОПФГ Вид економічної діяльності

Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських

виробів

за КВЕД

Середня кількість працівників

1 795

Адреса, телефон

ВУЛИЦЯ

Маршала Бірюзова, буд. 2, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36009

505096

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	674	546
первісна вартість	1001	1 813	1 813
накопичена амортизація	1002	1 139	1 267
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	148 094	125 186
первісна вартість	1011	304 773	309 898
знос	1012	156 679	184 712
Інвестиційна нерухомість	1015	2 136	2 223
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	3 277	3 762
Знос інвестиційної нерухомості	1017	1 141	1 539
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	70	49
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	150 974	128 004
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	115 206	84 257
Виробничі запаси	1101	77 275	65 515
Незавершене виробництво	1102	1 918	2 293

Готова продукція	1103	35 678	16 199
Товари	1104	335	250
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	72 047	79 736
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	879	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 404	6 225
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	43 314	117 663
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка Ж

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	244 850	287 881
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	2	-
Баланс	1300	395 826	415 885

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	31 827	31 827
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	2 733	2 733
Додатковий капітал	1410	4 797	4 779
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8 543	8 543
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	312 374	333 589
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	360 274	381 471
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 384	1 528
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 384	1 528
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	692	789
товари, роботи, послуги	1615	23 764	18 984
розрахунками з бюджетом	1620	2 332	4 706
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	187	453
розрахунками з оплати праці	1630	3 366	4 618
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 827	3 336
Усього за розділом III	1695	33 168	32 886
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	395 826	415 885

Керівник

Плаксії Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

Горбачова Наталя Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток И

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	12	31
00382208		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	502 668	565 951
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(409 777)	(454 368)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	92 891	111 583
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	13 863	9 159
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(29 362)	(28 361)
Витрати на збут	2150	(45 285)	(46 268)
Інші операційні витрати	2180	(12 249)	(20 624)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	19 858	25 489
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	7 796	2 403
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(515)	(55)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)

Інші витрати	2270	(732)	(207)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка И

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	26 407	27 630
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(5 192)	(5 158)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	21 215	22 472
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	21 215	22 472

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	321 722	402 082
Витрати на оплату праці	2505	69 740	79 578
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 445	15 684
Амортизація	2515	29 478	25 475
Інші операційні витрати	2520	54 202	61 799
Разом	2550	488 587	584 618

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2448194	2448194
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2448194	2448194
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	8,66557	9,17901
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	8,66557	9,17901
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

_____ Плаксії Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

_____ Горбачова Наталія Валеріївна

Додаток К

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	12	31
00382208		
5310136400		
230		
10.82		

Територія ПОЛТАВСЬКА

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання

Акціонерне товариство

за

КОПФГ Вид економічної діяльності

Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських

виробів

за КВЕД

Середня кількість працівників

1 689

Адреса, телефон

ВУЛИЦЯ

Маршала Бірюзова, буд. 2, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36009

505096

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	546	466
первісна вартість	1001	1 813	1 801
накопичена амортизація	1002	1 267	1 335
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	125 186	173 158
первісна вартість	1011	309 898	386 188
знос	1012	184 712	213 030
Інвестиційна нерухомість	1015	2 223	928
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	3 762	1 868
Знос інвестиційної нерухомості	1017	1 539	940
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	49	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	165
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	128 004	174 717
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	84 257	88 583
Виробничі запаси	1101	65 515	65 334
Незавершене виробництво	1102	2 293	3 922

Готова продукція	1103	16 199	19 189
Товари	1104	250	138
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	79 736	63 872
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	10 831
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 225	7 664
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	117 663	113 564
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка К

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	287 881	284 514
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	415 885	459 231

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	31 827	31 827
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	2 733	2 733
Додатковий капітал	1410	4 779	4 760
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8 543	8 543
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	333 589	364 092
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	381 471	411 955
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 528	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 528	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	789	1 451
товари, роботи, послуги	1615	18 984	34 092
розрахунками з бюджетом	1620	4 706	872
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	453	462
розрахунками з оплати праці	1630	4 618	4 791
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 336	5 608
Усього за розділом III	1695	32 886	47 276
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	415 885	459 231

Керівник

Плаксії Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

Горбачова Наталя Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Л

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДОМІНІК"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	12	31
00382208		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	436 532	502 668
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(356 247)	(409 777)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	80 285	92 891
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	33 987	13 863
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(27 498)	(29 362)
Витрати на збут	2150	(42 213)	(45 285)
Інші операційні витрати	2180	(12 647)	(12 249)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	31 914	19 858
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6 649	7 796
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(381)	(515)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)

Інші витрати	2270	(132)	(732)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка Л

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	38 050	26 407
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7 547)	(5 192)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	30 503	21 215
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30 503	21 215

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	291 902	321 722
Витрати на оплату праці	2505	66 760	69 740
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 354	13 445
Амортизація	2515	30 278	29 478
Інші операційні витрати	2520	47 314	54 202
Разом	2550	449 608	488 587

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2448194	2448194
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2448194	2448194
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	12,45939	8,66557
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	12,45939	8,66557
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Плаксій Валерій Ігорович

Головний бухгалтер

Горбачова Наталія Валеріївна

КОДИ		
2021	01	01
00382208		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2020** р.

Форма N3 Код за ДКУД **180100**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	523 206	579 927
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 296	323
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	3 243	7 796
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	95	177
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	6 803	3 110
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(315 028)	(322 698)
Праці	3105	(53 216)	(53 999)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(14 368)	(14 345)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(30 742)	(31 207)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(10 605)	(3 825)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(5 938)	(12 747)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(14 199)	(14 635)
Витрачання на оплату авансів	3135	(7 187)	(5 892)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(79 831)	(82 486)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	34 271	80 706
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	9 563	8 664
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(62 821)	(9 932)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-53 258	-1 268
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(865)	(759)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(394)	(488)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 259	-1 247
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-20 246	78 191
Залишок коштів на початок року	3405	117 663	43 314
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	16 147	(3 842)
Залишок коштів на кінець року	3415	113 564	117 663

Керівник _____

Плаксій Валерій Ігорович _____

Головний бухгалтер _____

Горбачова Наталія Валеріївна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(19)	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(19)	-	30 503	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	31 827	2 733	4 760	8 543	364 092	-	-	4

Керівник

Плаксіє Валерій Ігорович

Головний бухгалтер
Валеріївна

Горбачова Наталія

Додаток М

Основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Домінік»
за 2018-2020 рр.

№	Показник	Одини- ці виміру	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення			
						Абсолютне		Темп зростання, %	
						2019/ 2018	2020/ 2019	2019/ 2018	2020/ 2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1. АКТИВИ								
1.1	Активи на кінець року	тис.грн	395826	415885	459231	20059	43346	5,07	10,42
1.2	Необоротні активи	тис.грн	150974	128004	174717	-22970	46713	-15,21	36,49
1.2.1	Основні засоби	тис.грн	148094	125186	173158	-22908	47972	-15,47	38,32
1.3	Оборотні активи	тис.грн	244850	287881	284514	43031	-3367	17,57	-1,17
1.3.1	Запаси	тис.грн	115206	84257	88583	-30949	4326	-26,86	5,13
1.3.2	Дебіторська заборгованість	тис.грн	86330	85961	82367	-369	-3594	-0,43	-4,18
1.3.3	Грошові кошти та їх еквіваленти	тис.грн	43314	117663	113564	74349	-4099	171,65	-3,48
	2. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
2.1	Зобов'язання - усього	тис.грн	35552	34414	47276	-1138	12862	-3,20	37,37
2.2	Довгострокові зобов'язання	тис.грн	2384	1528	0	-856	-1528	-35,91	х
2.3	Поточні зобов'язання	тис.грн	33168	32886	47276	-282	14390	-0,85	43,76
2.3.1	За довгостроковими зобов'язаннями	тис.грн	692	789	1451	97	662	14,02	83,90
2.3.2	Кредиторська заборгованість за товари	тис.грн	23764	18984	34092	-4780	15108	-20,11	79,58
2.3.3	Кредиторська заборгованість за розрахунками	тис.грн	8712	13113	45825	4401	32712	50,52	249,46
	3. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ								
3.1	Власний капітал – усього	тис.грн	360274	381471	411955	21197	30484	5,88	7,99
3.2	Зареєстрований капітал	тис.грн	31827	31827	31827	0	0	х	х

Продовження додатка М

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.5	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	тис.грн	312374	333589	364092	21215	30503	6,79	9,14
	4. ДОХОДИ І ВИТРАТИ								
4.1.	Чистий дохід від реалізації продукції	тис.грн	565951	502668	436532	-63283	-66136	-11,18	-13,16
4.2.	Собівартість реалізованої продукції	тис.грн	454368	409777	356247	-44591	-53530	9,81	-13,06
4.2.3	Податок на прибуток	тис.грн	5158	5192	7547	34	2355	0,66	45,36
4.3	Чистий прибуток (збиток)	тис.грн	22472	21215	30503	-1257	9288	-5,59	43,78
	5. ПОКАЗНИКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ								
5.1	Середня вартість активів	тис.грн	389438,5	405855,5	437558	16417	31702,5	4,22	7,81
5.2	Рентабельність активів	%	5,77	5,23	6,97	-0,54	1,74	x	x
5.3	Середній розмір власного капіталу	тис.грн	349048	370872,5	396713	21824,5	25840,5	6,26	6,97
5.4	Рентабельність власного капіталу	%	6,44	5,72	7,69	-0,72	1,97	x	x
5.5	Середній розмір оборотного капіталу	тис.грн	235661,5	266365,5	286197,5	30704	19832	13,03	7,45
5.6	Рентабельність оборотного капіталу	%	9,54	7,96	10,66	-1,58	2,70	x	x
	6. ТРУДОВІ ПОКАЗНИКИ								
6.1	Середньооблікова кількість працівників	осіб	872	795	689	-77	-106	-8,83	-13,33
6.2	Продуктивність праці одного працівника	тис.грн / особа	649,03	632,29	633,57	-16,74	1,28	2,58	1,01
6.3	Фонд оплати праці усіх працівників	тис.грн	69740	66760	79578	-2980	12818	-4,27	19,20

Продовження додатка М

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.4	Середня заробітна плата одного працівника	тис. грн	6,66	6,99	9,62	0,33	2,63	4,95	37,63
	7. ПОКАЗНИКИ МАЙНОВОГО СТАНУ								
7.1	Первісна вартість основних засобів на кінець року	тис. грн	304773	309898	386188	5125	76290	1,68	24,62
7.2	Коефіцієнт придатності основних засобів на кінець року	-	0,48	0,40	0,45	-0,08	0,05	-16,67	12,50
7.3	Вартість введених у дію основних засобів	тис.грн	17896	15625	16524	2271	-3101	-12,69	-19,85
7.4	Коефіцієнт оновлення основних засобів	-	0,06	0,05	0,04	0,01	-0,01	-16,67	-20,00
7.5	Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн	150973,5	136640	149172	-14333,5	12532	-9,49	9,17
7.6	Фондовіддача основних засобів		3,75	3,68	2,93	-0,07	-0,75	-1,87	-20,38
	8. ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ								
8.1	Середній розмір дебіторської заборгованості	тис. грн	93518	86145,5	84164	-7372,5	-1981,5	-7,88	-2,30
8.2	Оборотність дебіторської заборгованості	оборот	6,05	5,84	2,05	-0,21	-3,79	-3,47	-64,89
8.3	Середній розмір кредиторської заборгованості	тис.грн	39198,5	33027	40081	-6171,5	7054	-15,74	21,36
8.4	Оборотність кредиторської заборгованості	оборот	14,44	15,22	10,89	0,78	-4,33	5,40	-28,45
8.5	Середній розмір запасів	тис.грн	97217,5	99731,5	86420	2514	-13311,5	2,59	-13,35
8.6	Оборотність запасів	оборот	5,82	5,04	5,05	-0,78	0,01	-13,40	0,19
8.7	Середній період розрахунків з кредиторами	дні	25,28	23,98	33,52	-1,3	9,54	-5,14	39,78
8.8	Середній строк зберігання запасів	дні	62,70	72,42	72,26	9,72	-0,16	15,50	0,22

Продовження додатка М

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.9	Період обороту грошових коштів	дні	28,97	58,44	96,67	29,47	38,23	101,73	65,93
	9. ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ								
9.1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,3	1,31	3,58	2,40	2,27	-1,18	173,28	-32,96
9.2	Коефіцієнт термінової ліквідності	0,7-0,8	8,46	6,19	7,84	-2,27	1,65	-26,83	26,65
9.3	Коефіцієнт загальної ліквідності	2,0-2,5	7,38	8,75	9,72	1,37	0,97	18,56	11,09
9.4	Коефіцієнт мобільності активів	$\geq 0,5$	0,59	0,69	0,62	0,10	-0,07	16,95	-10,14
9.5	Коефіцієнт співвідношення активів	> 1	0,62	0,44	0,61	-0,18	0,17	-29,03	38,64

Додаток Н

Порівняльна характеристика умов визнання доходів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

НП(С)БО 15 «Дохід»	МСФЗ 18 «Дохід»
Доходи - збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)	Дохід - це збільшення економічних вигод протягом звітного періоду, у формі припливу або збільшення активів, або зменшення зобов'язань, які впливають на збільшення капіталу, окрім вкладів засновників
Дохід від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається за наявності наступних умов:	
покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив)	суб'єкт господарювання передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на товар
підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами)	за суб'єктом господарювання не залишається ані подальша участь керівництва пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими товарами
сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена	суму доходу можна достовірно оцінити
є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені	ймовірно, що до суб'єкта господарювання надійдуть економічні вигоди витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити
Визнання доходів від надання послуг	
Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції	Якщо результат операції, яка передбачає надання послуг, може бути попередньо оцінений достовірно, дохід, пов'язаний з операцією, має визнаватися шляхом посилення на той етап завершеності операції, який існує на дату балансу
Результат операції з надання послуг може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених нижче умов:	
можливості достовірної оцінки доходу	можна достовірно оцінити суму доходу
імовірності надходження економічних вигод від надання послуг	існує ймовірність надходження до суб'єкта господарювання економічних вигод
можливості достовірної оцінки ступеня завершеності надання послуг на дату балансу	можна достовірно оцінити ступінь завершеності операції на дату балансу
можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг та необхідних для їх завершення	можна достовірно оцінити витрати, понесені у зв'язку з операцією, та витрати, необхідні для її завершення
Класифікація доходів	
Класифікація доходів: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи	Дохід передбачає наступні види доходів: дохід від реалізації товарів; дохід від надання послуг; відсотки, роялті, дивіденди

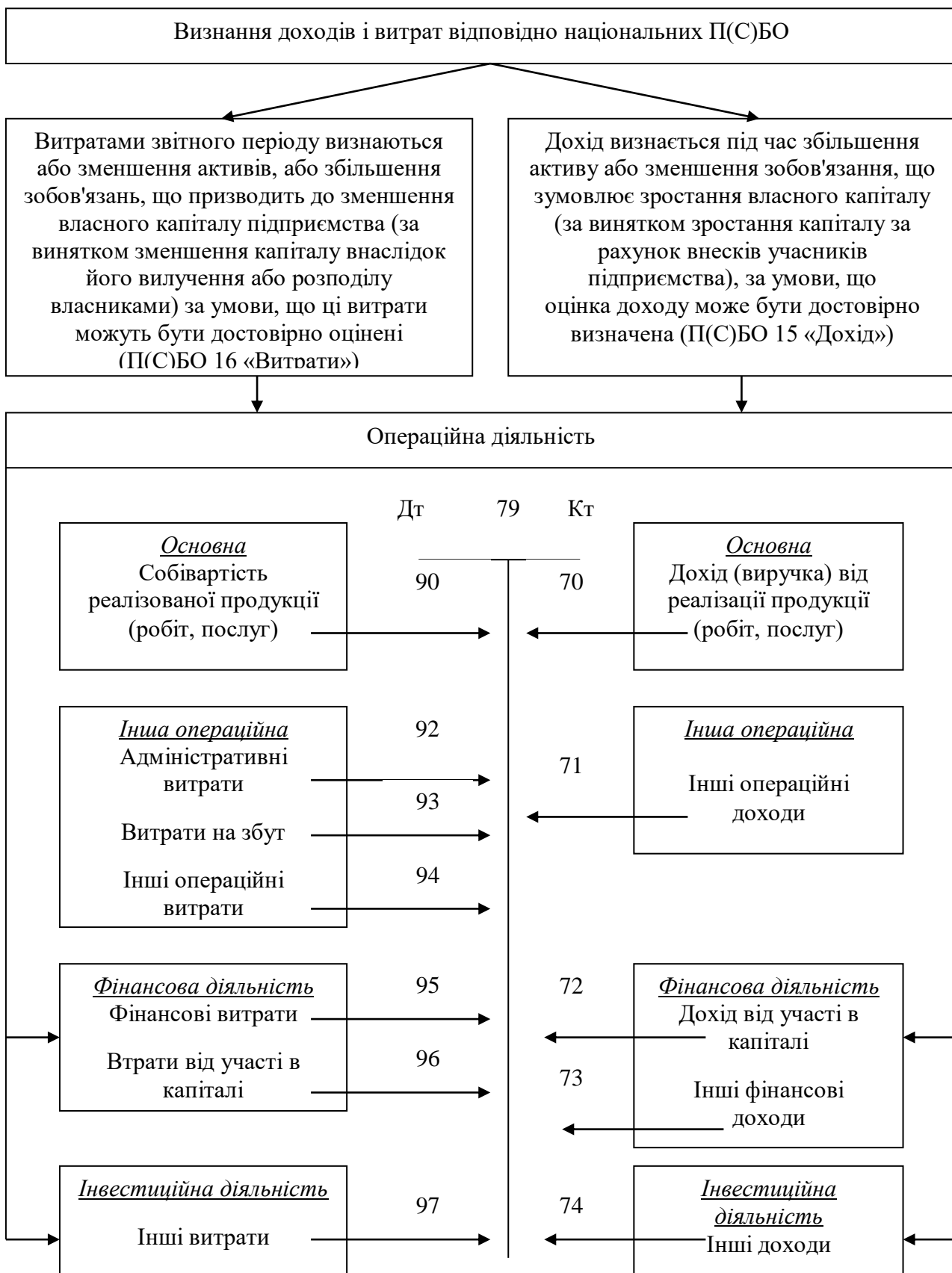
Джерело: узагальнено автором за [5; 12]

Додаток П
Порівняння витрат за національними та
міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	Національні стандарти бухгалтерського обліку
<i>Стандарт, який регламентує</i>	
Єдиного спеціалізованого стандарту немає	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [11], НП(С)БО 16 «Витрати» [13] (терміни)
Визначення терміну	
Витрати - це зменшення економічних вигод протягом звітного періоду, що відбувається у формі відтоку або зменшення активів або збільшення зобов'язань, які ведуть до зменшення капіталу, не пов'язаних з його розподілом між учасниками акціонерного капіталу	Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками)
Класифікація та групування витрат	
МСБО виходять із існування загальноприйнятої практики розмежування в звітності статей витрат, які виникають в процесі діяльності підприємства	Витрати класифікуються залежно від виду діяльності, від якого вони виникли, по економічним елементам і статтям витрат. Виділяють також прямі й непрямі витрати, змінні й постійні, витрати минулих і майбутніх періодів
Елементи витрат	
МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [47] встановлена класифікація витрат: за характером витрат (амортизація, матеріальні витрати, виплати працівникам, інші витрати); за функціями витрат: собівартість реалізації, витрати на збут, адміністративні витрати та інші витрати	собівартість реалізованої продукції; витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізації (адміністративні витрати; витрати на збут; інші операційні витрати) фінансові витрати; втрати від участі в капіталі; інші витрати діяльності
Визнання витрат	
Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій	Витрати визнаються у звітності в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства, на основі систематичного та раціонального їх розподілу протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигод
Оцінка витрат	
Відсутні спеціально викладені в окремому стандарті правила оцінки витрат, але в деяких стандартах, містяться положення, що визначають оцінку відповідних витрат, що визнаються в Звіті про сукупні доходи	Відсутні спеціальні, викладені в окремому узятому стандарті, правила відносно оцінки витрат, але стандарти указують на деякі особливості оцінки витрат при здійсненні операцій з активами, зобов'язаннями та капіталом

Джерело: узагальнено автором за [5; 11; 13]

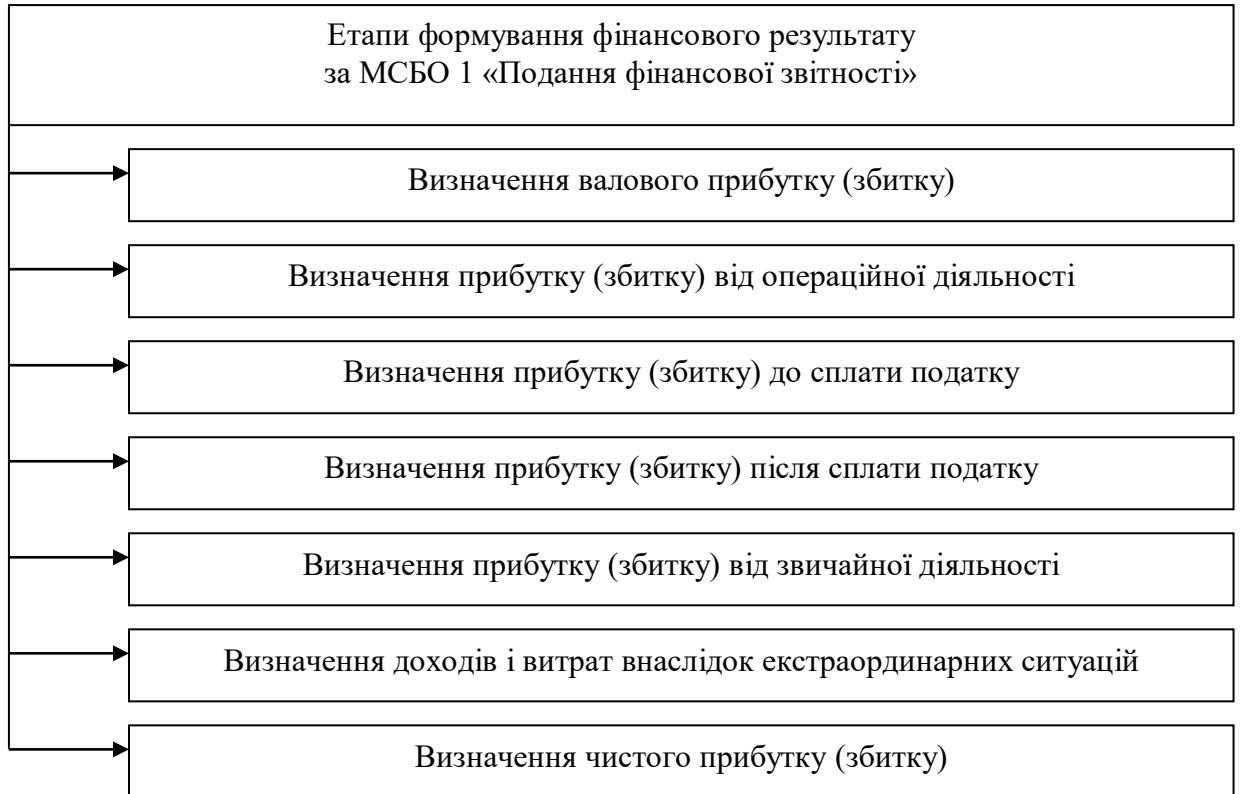
Додаток Р

Етапи формування фінансових результатів підприємства за національними стандартами бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено автором

Додаток С

Етапи формування фінансового результату підприємства за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

Джерело: узагальнено автором за [5]

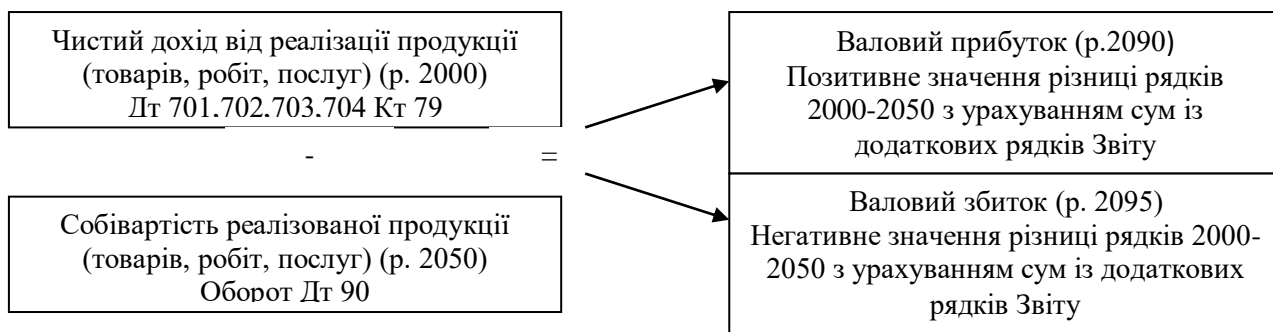
Додаток Т

Порівняльна таблиця формування доходів та витрат на ПрАТ «Домінік» [розроблено автором]

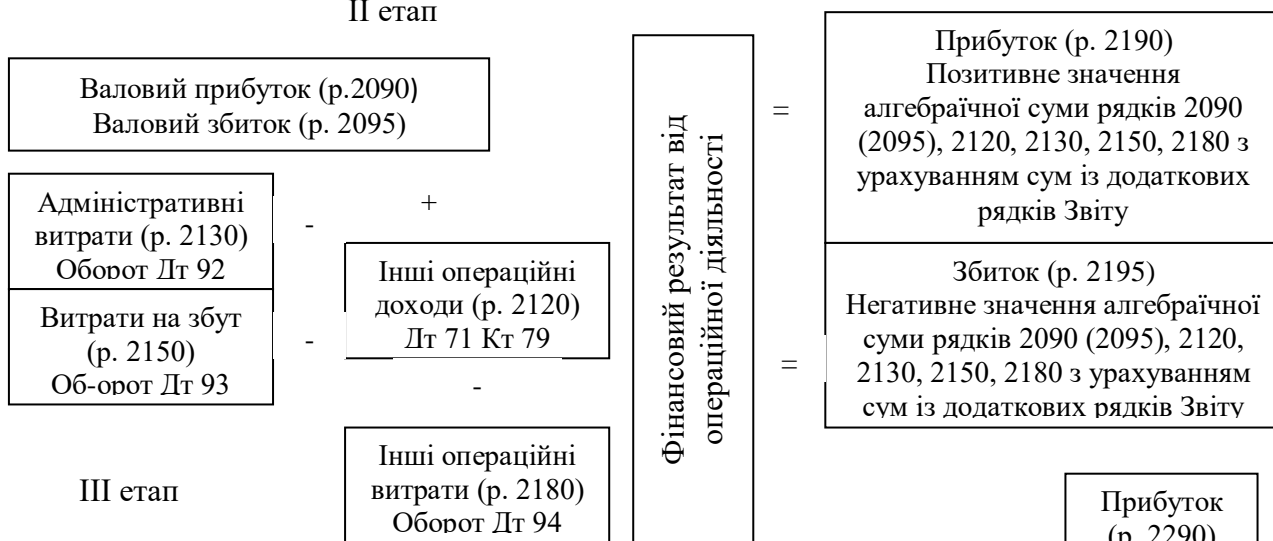
Вид діяльності		Статті доходів	Статті витрат
Звичайна діяльність	Операційна діяльність	Результат основної (операційної) діяльності (791)	
		70 «Дохід від реалізацій»:	90 «Собівартість реалізацій»:
		70.1 «Дохід від реалізації готової продукції»	90.1 «Собівартість реалізованої готової продукції»
		70.3 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	90.3 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»
		70.4 «Вирахування з доходу»	
			92 «Адміністративні витрати»
			93 «Витрати на збут»
		71 «Інший операційний дохід»	94 «Інші витрати операційної діяльності»
		71.0 «Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»	94.0 «Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю»
		71.1 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»	94.1 «Витрати на дослідження і розробки»
		71.2 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»	94.2 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»
		71.3 «Дохід від операційної оренди активів»	94.3 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»
		71.4 «Дохід від операційної курсової різниці»	94.4 «Сумнівні та безнадійні борги»
		71.5 «Одержані штрафи, пені, неустойки»	94.5 «Втрати від операційної курсової різниці»
		71.6 «Відшкодування раніше списаних активів»	94.6 «Втрати від знецінення запасів»
	71.7 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»	94.7 «Нестачі і втрати від псування цінностей»	
	71.8 «Одержані гранти та субсидії»	94.8 «Визнані штрафи, пені, неустойки»	
	71.9 «Інші доходи від операційної діяльності»	94.9 «Інші витрати від операційної діяльності»	
		Результат фінансових операцій (79.2)	
		73 «Інші фінансові доходи»	95 «Фінансові витрати»
		73.1 «Дивіденди одержані»	95.1 «Відсотки за кредит»
		73.2 «Відсотки одержані»	95.2 «Інші фінансові витрати»
		73.3 «Інші доходи від фінансових операцій»	
		Результат іншої звичайної діяльності (79.3)	
		74 «Інші доходи»	97 «Інші витрати»
		74.1 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій»	97.1 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»
		74.2 «Дохід від реалізації необоротних активів»	97.2 «Собівартість реалізованих необоротних активів»
	74.3 «Дохід від реалізації майнових комплексів»	97.3 «Собівартість реалізованих майнових комплексів»	
	74.4 «Дохід від неопераційної курсової різниці»	97.4 «Втрати від неопераційних курсових різниць»	
	74.5 «Дохід від безоплатно одержаних активів»	97.5 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»	
	74.6 «Інші доходи звичайної діяльності»	97.6 «Списання необоротних активів»	
		97.7 «Інші витрати звичайної діяльності»	
	Інша звичайна (неопераційна) діяльність підприємства	Результат фінансових операцій (79.2)	
		73 «Інші фінансові доходи»	95 «Фінансові витрати»
		73.1 «Дивіденди одержані»	95.1 «Відсотки за кредит»
		73.2 «Відсотки одержані»	95.2 «Інші фінансові витрати»
		73.3 «Інші доходи від фінансових операцій»	
		Результат іншої звичайної діяльності (79.3)	
		74 «Інші доходи»	97 «Інші витрати»
		74.1 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій»	97.1 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»
		74.2 «Дохід від реалізації необоротних активів»	97.2 «Собівартість реалізованих необоротних активів»
		74.3 «Дохід від реалізації майнових комплексів»	97.3 «Собівартість реалізованих майнових комплексів»
		74.4 «Дохід від неопераційної курсової різниці»	97.4 «Втрати від неопераційних курсових різниць»
		74.5 «Дохід від безоплатно одержаних активів»	97.5 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»
	74.6 «Інші доходи звичайної діяльності»	97.6 «Списання необоротних активів»	
		97.7 «Інші витрати звичайної діяльності»	

Додаток У

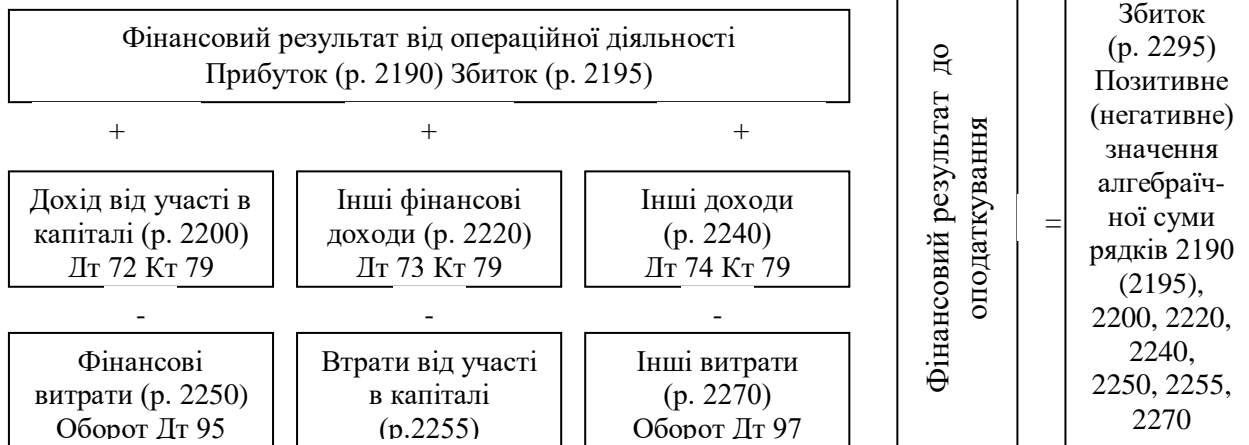
I етап

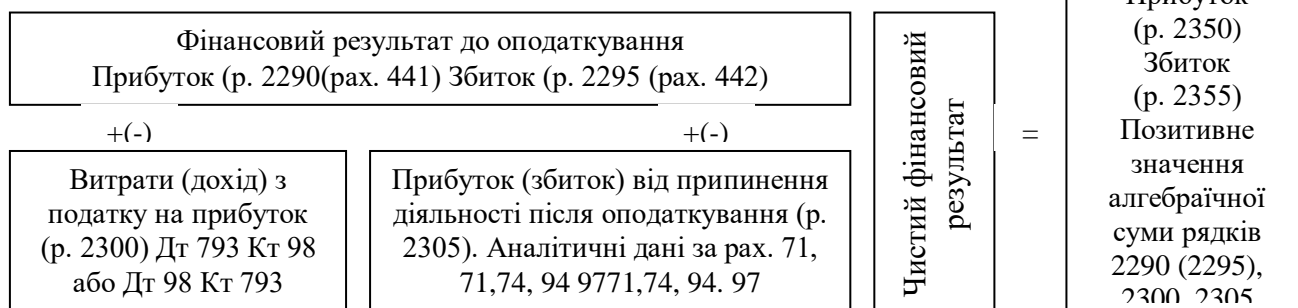
II етап

III етап

IV етап

**Визначення чистого фінансового результату
(прибутку, збитку) на ПрАТ «Домінік»**

Додаток Ф

Зміст статей та методика заповнення 1 розділу «Фінансові результати»
Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)
ПрАТ «Домінік» на 31.12.2020 р.

Назва статті	Код рядка	Зміст статті	Сума, тис. грн
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у т.ч. платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів	436 532
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	відображається виробнича собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) та/або собівартість реалізованих товарів. У цій статті організації, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами, відображають балансову вартість реалізованих цінних паперів. Підприємства, які провадять діяльність з випуску та проведення лотерей, у цій статті наводять відрахування на створення (формування) за звітний період призового фонду, а також резерву, що покриває розмір джек-поту, не забезпечений сплатою участі у лотереї	(356 247)
Валовий: прибуток	2090	валовий прибуток (збиток) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях	80 285
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття, дохід від списання кредиторської заборгованості, одержані штрафи, пені, неустойки тощо	33 987
Адміністративні витрати	2130	відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства	(27 498)

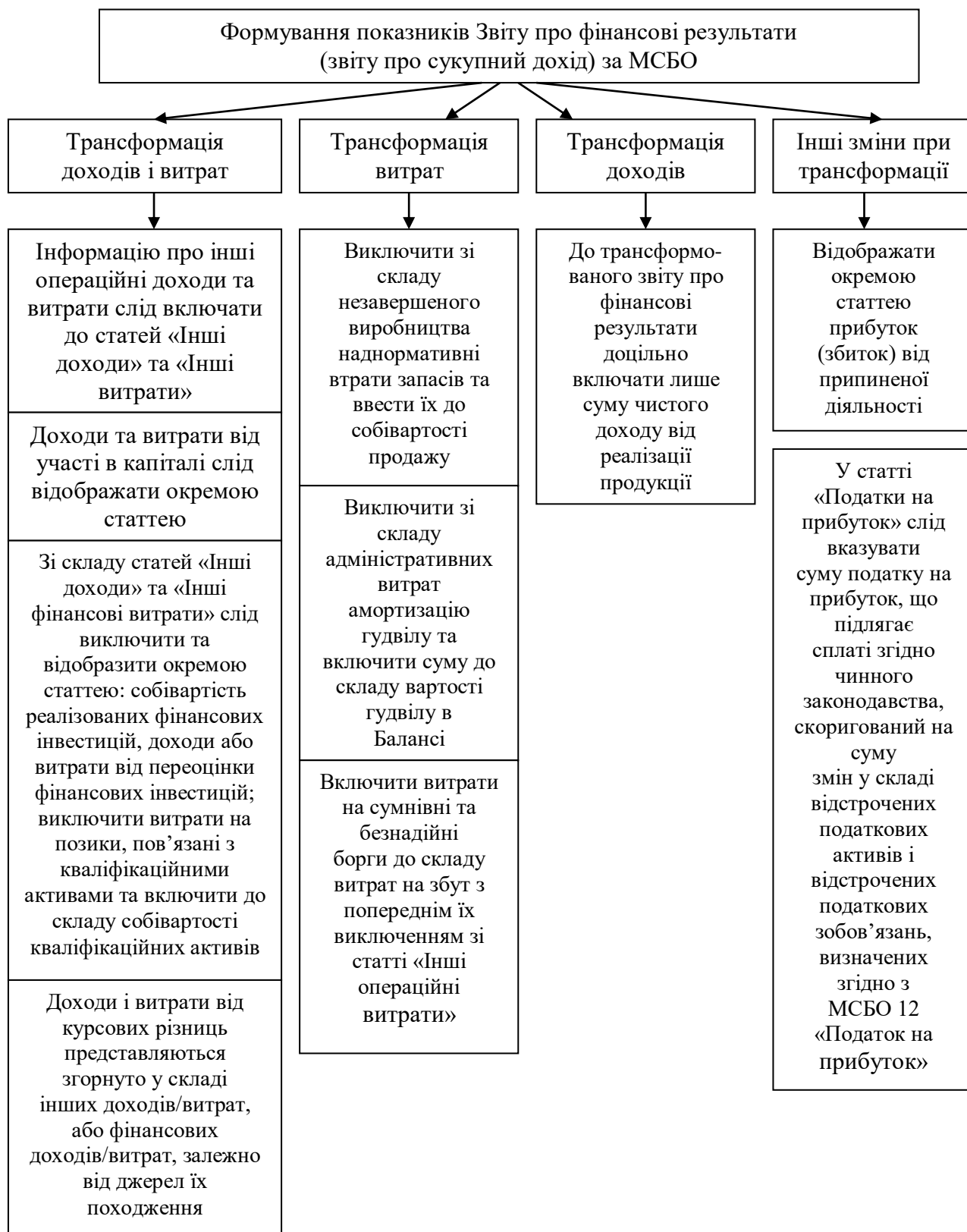
Продовження додатка Ф

1	2	3	4
Витрати на збут	2150	відображаються витрати підприємства, пов'язані з реалізацією продукції (товарів), – витрати на утримання підрозділів, що займаються збутом продукції (товарів), рекламу, доставку продукції споживачам тощо	(42 213)
Інші операційні витрати	2180	відображаються собівартість реалізованих виробничих запасів, необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття; відрахування на створення резерву сумнівних боргів і суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості відповідно до П(С)БО 10; втрати від знецінення запасів; втрати від операційних курсових різниць; визнані економічні (фінансові) санкції; відрахування для забезпечення наступних операційних витрат, а також усі інші витрати, що виникають в процесі операційної діяльності підприємства (крім витрат, що включаються до собівартості продукції (товарів, робіт, послуг))	(12 647)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях	31 914
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	відображається дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі	6 649
Інші фінансові доходи	2220	відображаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі)	
Інші доходи	2240	відображається дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства	
Фінансові витрати	2250	відображаються витрати на проценти та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями (крім фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів)	(381)
Втрати від участі в капіталі	2255	відображається збиток, від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі	
Інші витрати	2270	відображаються собівартість реалізації фінансових інвестицій; втрати від неопераційних курсових різниць; втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів; інші витрати, які виникають у процесі господарської діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства	(132)

Продовження додатка Ф

1	2	3	4
Фінансовий результат до оподаткування:		визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків) з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях	38 050
прибуток	2290		
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	відображається сума витрат (доходу) з податку на прибуток	(7 547)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	відображаються відповідно прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації	
Чистий фінансовий результат:		розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування	30 503
прибуток	2350		
збиток	2355		

Додаток Х

Формування показників при складанні Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено автором

Додаток Ц

Тест системи внутрішнього контролю й бухгалтерського обліку фінансових результатів ПрАТ «Домінік»

№ з/п	Зміст питання	Варіант відповіді			Примітки
		так	ні	інф. відсутня	
1	2	3	4	5	6
1.	Чи ведеться окремо облік різних видів доходів: • відомості; • картки; • інше ?	так			
2.	Чи є відповідальні особи за повноту і своєчасність відвантаження готової продукції ?	так			
3.	Особа, які розробляють і затверджують цінову політику: • керівник; • фінансовий відділ; • бухгалтерія.	так			
4.	Чи укладаються договори з кожним покупцем на кожний вид реалізації готової продукції ?	так			
5.	Особа, які дають дозвіл на реалізацію готової продукції: • керівник; • заступник; • уповноважений Статутом; • інша особа.	так			
6.	Чи узгоджується з головним бухгалтером реалізація готової продукції (робіт, послуг) боржникам ?	так			
7.	Хто приймає рішення про реалізацію готової продукції пов'язаним особам: • керівник; • спеціально створена комісія; • рада; • інші ?	так			
8.	Чи звіряються рахунки-фактури із затвердженими замовленнями на продаж і документами на відвантаження готової продукції ?	так			
9.	Чи звіряються дані аналітичного обліку з формування доходів: • з журналами-ордерами; • з Головною книгою ?	так			
10.	Чи ведеться аналітичний облік реалізації готової продукції (робіт, послуг) і визначення доходів за бартерними угодами ?	так			

Продовження додатка Ц

11.	<p>Чи відповідає визнання доходів НП(С)БО 15 «Дохід»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чи проінформовано покупця про суттєві ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію; • товариство не здійснює подальше управління та контроль за реалізованою продукцією; • сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена; • чи є впевненість, що в результаті операції відбудеться зростання економічних вигод товариства; • витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені ? 	так			
		так	ні		
		так	ні		
12.	Чи ведуться книги реєстрації замовлень на продаж готової продукції ?	так			
13.	Наявність затверджених преїскурантів.			ін. відсутня	
14.	Ким затверджуються прайси (преїскуранти) ?			ін. відсутня	
15.	Чи були виявлені випадки реалізації готової продукції без документів на відвантаження ?		ні		
16.	Чи відвантажувалася готова продукція пов'язаним особам ?	так			
17.	Чи відвантажувалася готова продукція за бартерним контрактом ?		ні		
18.	Чи здійснюються перевірки визнання доходів згідно з НП(С)БО 15	так			
19.	Чи перевірялися критерії визнання доходів згідно з класифікацією доходів ?	так			

Виконав _____

Перевірив _____

Ознайомився _____

ТОВ «АФ «Лисенко»

ПрАТ «Домінік»

Програма аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності ПрАТ «Домінік»

за період з 01.01.2020 р. по 31.12.2020 р. у термін з 03.08.2021 р. по 24.08.2021 р.

Етап	Завдання аудиту	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Виконавець	Дата
1	2	3	4	5	6
I. Підготовчий	Загальне ознайомлення з товариством, оцінка системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю на товаристві	Перегляд матеріалів попередніх перевірок, узгодження плану перевірки з керівниками товариства, попереднє ознайомлення з фінансовою звітністю та Статутом товариства, складання плану аудиторської перевірки фінансових результатів діяльності товариства	Фінансова звітність, Примітки до звітності, Статут товариства		03.08.2021
2. Перевірка	Перевірка відповідності бухгалтерського обліку діючому законодавству, з'ясування правильності відображення в аналітичних синтетичних і регістрах обліку інформації щодо доходів, витрат, фінансових результатів та перевірка фінансової звітності	Перевірка даних синтетичного обліку, визначення та вивчення документів, які підтверджують правильність та правомірність віднесення відображення сум за відповідні синтетичними рахунками	Статті Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), Головна книга, регістри щодо обліку доходів і витрат		04.08.2021

Додаток III

1	2	3	4	5	6
		Перевірка аналітичних відомостей щодо доходів від реалізації готової продукції, вивчення документів відділу збуту, перевірка даних щодо обліку готової продукції та її реалізації	Договори, відомості відвантаження готової продукції, Журнал 6, податкові накладні, рахунки-фактури		06.08.2021
		Перевірка документів, які підтверджують одержання іншого операційного доходу (дохід від операційної оренди, дохід від операційної курсової різниці, отриманих штрафів, пенєю і неустойок, інших доходів від операційної діяльності)	Виписки банку, касові ордери, спеціальний реєстраційний журнал, Журнал 6		10.08.2021
		Перевірка документів щодо реалізації необоротних активів, фінансових інвестицій, їхній переоцінці, і ін.	Виписки банку, ОЗ-3, накладні, Журнал 5		12.08.2021
		Перевірка калькулювання собівартості готової продукції, вивчення документів, що підтверджують правильність розподілу та віднесення відповідних витрат на собівартість продукції, перевірка розподілу суми загальновиробничих витрат, проведення загального та детального економічного аналізу собівартості готової продукції	Відомість калькулювання собівартості готової продукції, Журнал 5, накладні на відпустку матеріалів, рахунки фактури		14.08.2021

1	2	3	4	5	6
		Перевірка інформації щодо адміністративних витрат, вивчення документів, що підтверджують правильність віднесення відповідних витрат до складу адміністративних витрат, а також перевірка правильності списання цих витрат на фінансовий результат	Квитанції за поштово-телеграфні та інші послуги, авансові звіти, Журнал 5		18.08.2021
		Вивчення порядку формування і розподілу витрат на збут та інших витрат підприємства, проведення перевірки облікових документів, які підтверджують правильність віднесення відповідних витрат на до складу витрат на збут та інших витрат, а також перевірка списання цих витрат на фінансовий результат	Виписки банку, інші платіжні документи, Журнал 5, договори по маркетингових послугах		20.08.2021
		Вивчення процесу виявлення фінансового результату на підприємстві, повна перевірка форм фінансової звітності та документів щодо розрахунку фінансового результату, остаточна перевірка інформації синтетичних облікових регістрів товариства	Баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про власний капітал, Журнал 5, 6		21.08.2021
3. Заключний	Складання на підставі результатів перевірки Звіту незалежного аудитора	Систематизація робочих документів, розробка заходів та відповідних рекомендацій щодо усунення знайдених порушень, складання Звіту незалежного аудитора	Робочі документи та Звіт незалежного аудитора		24.08.2021

Додаток Щ

Таблиця Щ.1

Довідка про достовірність показників Звіту про фінансові результати

(звіту про сукупний дохід) ПрАТ «Домінік» за 2020 рік

(робочий документ аудитора)

Показник Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)	Код ряд- ка	Інформація Головної книги, грн	Інформація реєстрів бухгалтерсь- кого обліку, грн	Інформація форм звітності з якими проводиться взаємозвірка			Відхи- лення (+:-)	Приміт- ки
				№ форми	код рядка	сума, грн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Таблиця Щ.2

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

ПрАТ «Домінік» за 2020 рік (робочий документ аудитора)

Стаття	Код рядка	Показник за попередній період	Показник за звітний період	Додатковий бухгалтерський запис	Показник розрахований аудитором
1	2	3	4	5	6

Таблиця Щ.3

Відомість обліку отриманих доходів ПрАТ «Домінік» за 2020 рік

(робочий документ аудитора)

№ з/п	Вид доходу	Сума, грн.	Вид діяльност і	Віднесено до валових доходів в сумі, грн	Відхи- лення (+:-)	Приміт- ки
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця Щ.4

Відомість обліку понесених витрат

ПрАТ «Домінік» за 2020 рік (робочий документ аудитора)

№ з/п	Вид витрат	Сума, грн	Вид діяльності	Віднесено до валових витрат в сумі, грн	Відхи- лення (+:-)	Приміт- ки
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця Щ.5

Відомість необґрунтованого віднесення витрат до складу валових витрат, доходів до складу валових доходів ПрАТ «Домінік» за 2020 рік
(робочий документ аудитора)

Назва, номер та дата первинного документу	Вид операцій	Сума, грн	Сума витрат, на яку		Сума доходів, на яку		Рекомендовані виправлення в бухгалтерських записах
			Завищено валові витрати	Занижено валові витрати	Завищено валові доходи	Занижено валові доходи	
1	2	3	4	5	6	7	8

Таблиця Щ.6

Відомість викривлень сум доходів і витрат, які пов'язані з несвоєчасним відображенням в бухгалтерському обліку (недотримання періоду віднесення до складу доходів і витрат) ПрАТ «Домінік» за 2020 рік
(робочий документ аудитора)

Назва, номер та дата первинного документу	Звітний період до якого віднесено суму доходів або витрат	Сума необґрунтованого завищення		Рекомендації щодо виправлення
		доходів	витрат	
1	2	3	4	5

Таблиця Щ.7

Відомість про фінансові результати для цілей обліку та оподаткування на ПрАТ «Домінік» за 2020 рік (робочий документ аудитора)

Показник	Відображено в звіті про фінансові результати		Відображено в Декларації з податку на прибуток		Коригування податкових різниць	
	фактично	відповідно до розрахунків аудитора	фактично	відповідно до розрахунків аудитора	тимчасові різниці	постійні різниці
1	2	3	4	5	6	7

Додаток Ю

ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ЛИСЕНКО»

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4169
ЄДРПОУ 35796588, п/р UA673808050000000002600090729 UAH
в АТ „Райффайзен Банк Аваль”, м.Київ, МФО 380805
36020, м.Полтава, вул. Гоголя,12,к.506, тел. +38050 558 28 71

ЗВІТ (ВИСНОВОК) НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Адресат

- Акціонери та керівництво ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДОМІНІК» (скорочено ПрАТ «ДОМІНІК»);
- Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР).

І. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДОМІНІК» (скорочено ПрАТ «ДОМІНІК») (ЄДРПОУ 00382208, місцезнаходження: вул. Маршала Бірюзова, буд. 2, м. Полтава, Полтавська обл.,36009, надалі - Товариство в усіх відмінках), що складається з:

Балансу (Звіту про фінансовий стан) на 31.12.2020 року (ф. № 1);

Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) за 2020 рік(ф. № 2);

Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2020 рік (ф. № 3);

Звіту про власний капітал за 2020 рік (ф. № 4);

Приміток до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року ПрАТ «ДОМІНІК», складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПрАТ «ДОМІНІК» на 31 грудня 2020 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Продовження додатка Ю

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Облікові оцінки, в тому числі за справедливою вартістю. Знецінення активів

До ризиків суттєвого викривлення було віднесено застосування управлінським персоналом облікових оцінок, в тому числі щодо справедливої вартості. Аудитор вважає, що питання облікових оцінок при визначенні вартості фінансових інструментів та інших активів і застосування управлінським персоналом при цьому оціночних суджень та припущень, які впливають на величину активів, відображених у звітності, є одним із значущих для аудиту.

Під час такого визначення аудитором враховувалися зони оціненого підвищеного ризику суттєвого викривлення та значні ризики, ідентифіковані відповідно до МСА 315, а також значні судження, зроблені управлінським персоналом щодо питань у фінансовій звітності, включно з обліковими оцінками, ідентифікованими аудитором як такі, що мають високу невизначеність, та вплив на аудит важливих подій або операцій, що відбулись протягом періоду.

Аудитором були проведені процедури оцінювання того, чи є облікові оцінки, застосовані управлінським персоналом, обґрунтованими чи викривленими, у відповідності до вимог МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття інформації».

Інформація щодо застосовуваних Товариством методів оцінки щодо різних груп активів та зобов'язань наведена у Примітках до фінансової звітності за 2020 рік, які перевірялися аудитором.

Аудитор привертає увагу до пунктів 4.3. «Судження щодо справедливої вартості активів Товариства», 4.4. «Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів» та 4.6. «Судження щодо виявлення ознак знецінення активів» Примітки 4. «Основні припущення, оцінки та судження» до фінансової звітності», в яких розкривається інформація щодо чинників того, як застосування суджень та припущень впливають на суми, визнані у фінансовій звітності та оцінка значення яких може стати причиною коригувань балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році.

Аудитор вважає, що наведені управлінським персоналом в Примітках до фінансової звітності розкриття щодо застосування облікових оцінок, в тому числі по справедливій вартості, а також методи, застосовувані Товариством при визначенні ознак знецінення активів, є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

Інші питання

Аудит попередньої фінансової звітності, складеної за МСФЗ, ПрАТ «ДОМІНІК»

Продовження додатка Ю

за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., був проведений ТОВ «Січень- Аудит», який 02 квітня 2020 р. висловив немодифіковану думку щодо цієї фінансової звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація, отримана на дату цього звіту аудитора, є Звітом з управління, складеним згідно вимог частини 7 статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами) (Закон від 16.07.1999 № 996-XIV) та «Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління», затверджених Наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2019 року № 982, а також проектом Регулярної річної інформації, що розкривається та подається до НКЦПФР згідно вимог Рішення Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 N 2826 «Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2013 р. за № 2180/24712 (із змінами) (надалі - Положення

№ 2826 від 03.12.2013), включаючи розкриття інформації у відповідності до вимог статті 40 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року

№ 3480-IV (із змінами), в тому числі Річний звіт керівництва, який є частиною річної інформації про емітента згідно статті 40-1 цього Закону, а також є складовою Звіту з управління, що подається разом із фінансовою звітністю згідно Закону від 16.07.1999 № 996-XIV.

Регулярна річна інформація, що розкривається та подається до НКЦПФР, включає перевірену аудитором фінансову звітність, тому аудитор здійснив аудиторські процедури щодо виявлення наявності суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що подається ПрАТ «ДОМІНІК» на виконання вимог Положення № 2826 від 03.12.2013 у відповідності з МСА 720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації».

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або

Продовження додатка Ю

помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім

Продовження додатка Ю

майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;

оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Опис питань і висновки, яких дійшов аудитор щодо:

2.1. відповідності вартості чистих активів вимогам законодавства

Розрахунок вартості чистих активів акціонерних товариств здійснюється згідно Методичних рекомендацій Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств від 17.11.2004 р. № 485 з метою реалізації положень ст.155 ЦКУ «Статутний капітал акціонерного товариства».

2.2. виконання значних правочинів

Згідно статті 70 Закону України «Про акціонерні товариства» рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, становить від 10 до 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства, приймається наглядовою радою.

Якщо ринкова вартість майна або послуг, що є предметом значного правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства, рішення про надання згоди на вчинення такого правочину приймається загальними зборами за поданням наглядової ради.

Аудитор виконав процедури на відповідність законодавству у частині вимог Закону України «Про акціонерні товариства» до здійснення значних правочинів.

Продовження додатка Ю

Вартість активів ПрАТ «ДОМІНІК» станом на 31.12.2020 року складає 459 231 тис. грн. Сума мінімального правочину, яка підлягала аудиторським процедурам складає 45 923 тис. грн.

Товариство у 2020 році відповідно до ст.70 Закону України «Про акціонерні товариства» мало договори, які підпадають під визначення значних правочинів. Договори та додаткові угоди до існуючих договорів уклалися в основному щодо постачання сировини та продажу готової продукції. Всі правочини було затверджено рішеннями Наглядової ради Товариства.

Аудиторами не було виявлено випадків порушення вимог законодавства щодо укладання Товариством значних правочинів.

2.3. інформації, передбаченої частиною 2 ст.74 Закону України «Про акціонерні товариства»

Частиною 2 статті 74 Закону України «Про акціонерні товариства» встановлено, що ревізійна комісія (ревізор) Товариства за підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за результатами фінансового року готує висновок, в якому міститься інформація про факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

Частиною 4 статті 75 цього Закону встановлено, що:

«Висновок аудитора (аудиторської фірми) крім даних, передбачених законодавством про аудиторську діяльність, повинен містити інформацію, передбачену частиною другою статті 74 цього Закону, а також оцінку повноти та достовірності відображення фінансово-господарського стану товариства у його бухгалтерській звітності».

Наша думка щодо достовірності та повноти фінансової звітності Товариства наведена в Першому розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» нашого Звіту незалежного аудитора.

На виконання вимог Закону та МСА аудитором були проведені процедури згідно МСА 250 «Розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності»: здійснено запити управлінському персоналу, ознайомлення з актами ревізій і перевірок, переліком судових справ і претензій, порівняння із інформацією з Судового реєстру, спілкування з юристами Товариства.

Згідно МСА 250:

Для законодавчих та нормативних актів, які загальноновизнано безпосередньо впливають на визначення суттєвих сум і розкриття інформації в фінансовій звітності суб'єкта господарювання, наприклад, податкові та пенсійні законодавчі та нормативні акти, відповідальністю аудитора є отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів стосовно дотримання положень цих законодавчих і нормативних актів;

Для законодавчих та нормативних актів, які безпосередньо не впливають на визначення суттєвих сум і розкриття інформації у фінансовій звітності суб'єкта господарювання, але дотримання вимог яких може бути фундаментальним для операційних аспектів бізнесу, здатності суб'єкта господарювання продовжувати бізнес або уникнути суттєвих штрафних санкцій (наприклад, дотримання ліцензійних умов, дотримання регуляторних вимог до платоспроможності або дотримання вимог

Продовження додатка Ю

природоохоронних нормативних актів); недотримання вимог таких законодавчих і

нормативних актів може суттєво впливати на фінансову звітність, відповідальність аудитора обмежується виконанням конкретних аудиторських процедур для ідентифікації недотримання вимог тих законодавчих і нормативних актів, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність.

В 2020 році проводилася лише одна перевірка додержання вимог митного законодавства Товариством контролюючим органом. Наслідки цієї перевірки оскаржені Товариством.

Станом на дату цього Звіту аудитора Висновок ревізійної комісії про проведену нею перевірку фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за результатами 2020 фінансового року, аудитором отримано.

За результатами проведених аудиторських процедур згідно МСА 250, аудитором не були виявлені випадки недотримання вимог законодавчих та нормативних актів, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність, і не були виявлені факти порушення законодавства під час провадження фінансово- господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

2.4. Думка аудитора щодо інформації, наведеної у Звіті про корпоративне управління

Товариство подає до НКЦПФР проміжну і річну Регулярну інформацію про емітента у відповідності до вимог статті 40 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року № 3480-IV (із змінами). Річний звіт керівництва включається до річної інформації про емітента згідно статті 40-1 цього Закону, в тому числі Звіт про корпоративне управління, який повинен містити:

посилання на:

власний кодекс корпоративного управління, яким керується емітент;

кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати;

всю відповідну інформацію про практику корпоративного управління, застосовувану понад визначені законодавством вимоги.

якщо емітент відхиляється від положень кодексу корпоративного управління, зазначеного в підпунктах "а" або "б" пункту 1 цієї частини, - пояснення із сторони емітента, від яких частин кодексу корпоративного управління такий емітент відхиляється і причини таких відхилень. Якщо емітент прийняв рішення не застосовувати деякі положення кодексу корпоративного управління, зазначеного в підпунктах "а" або "б" пункту 1 цієї частини, він обґрунтовує причини таких дій;

інформацію про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на зборах рішень;

персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (за наявності) емітента, їхніх комітетів (за наявності), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень;

опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента;

перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета

Продовження додатка Ю

акцій емітента;

інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів

(учасників) на загальних зборах емітента;

порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента;

повноваження посадових осіб емітента.

При перевірці проекту Регулярної інформації емітента ПрАТ «ДОМІНІК», отриманого до дати цього Звіту аудитора, щодо інформації, зазначеної у пунктах 1-4 статті 40-1 Закону від 23.02.2006 року № 3480-IV, аудитором встановлено, що в ПрАТ «ДОМІНІК» відсутній власний кодекс корпоративного управління. Принципи корпоративного управління, що застосовуються Товариством своїй діяльності, визначені чинним законодавством України та Статутом. Також Товариство як правонаступником ПАТ «Полтавакондитер» застосовується «Кодекс корпоративної етики та правил ділової поведінки працівників ПАТ «Полтавакондитер», затверджений Рішенням Наглядової Ради ПАТ «Полтавакондитер» в 2012 році (Протокол № 21 від 14.08.2012р.).

Відповідну інформацію про практику корпоративного управління Товариство розкриває у складі Річної регулярної інформації, а саме: інформацію про проведені загальні збори акціонерів та загальний опис прийнятих на зборах рішень, персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (дирекції), інформацію про проведені засідання наглядової ради та загальний опис прийнятих на них рішень.

Комітети Наглядовою радою Товариства в 2020 році не створювалися.

На нашу думку, інформація у Звіті про корпоративне управління ПрАТ «ДОМІНІК» а саме: опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками; перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій; інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; порядок призначення та звільнення посадових осіб та їх повноваження, відображена в усіх суттєвих аспектах у відповідності до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 40-1 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року № 3480-IV.

Партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора є сертифікований аудитор: сертифікат аудитора серії А №000656, виданий рішенням АПУ № 41 від 25.01.1996 р.; реєстраційний номер АПУ 100052АССА DipIFR (rus), Лисенко Ольга Олександрівна.

Підпис від імені аудиторської фірми:

Директор ТОВ «АФ «ЛИСЕНКО»

сертифікат аудитора серії А №000656,

виданий рішенням АПУ № 41 від

25.01.1996р.;

АССА DipIFR (rus), реєстраційний номер АПУ 100052.

Лисенко О.О.

_____ (підпис)

36020, м. Полтава, вул. Гоголя, 12, к.506

24.08.2021 року

Додаток Я

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол №26/10 засідання
Зборів учасників
від «10» січня 2020 року
Директор

_____ В.І. Плаксі

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ внутрішнього аудиту

ПрАТ «Домінік»

Полтава - 2020

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ внутрішнього аудиту

1. Загальні положення

- 1.1. Це Положення є внутрішнім нормативним документом, визначає та регламентує порядок створення і організацію роботи Відділу внутрішнього аудиту в ПрАТ «Домінік» (далі - Товариство).
- 1.2. Дане Положення розроблено на підставі Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», Положення про особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю) в професійних учасниках фондового ринку, затвердженого рішенням НКЦПФР № 996 від 19.07.2012 року.
- 1.3. У всьому, що не передбачено цим Положенням, внутрішній аудит Товариства керується зазначеними вище нормативно-правовими актами та іншими документами, які регулюють діяльність внутрішнього аудиту в професійних учасниках фондового ринку.
- 1.4. Відділом внутрішнього аудиту (контролю) Товариства є посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль)
- 1.5. Внутрішній аудитор підпорядковується вищому органу управління Товариства та звітує перед ним.
- 1.6. Внутрішній аудитор призначається за рішення вищого органу управління Товариства.
- 1.7. Дотримання вимог цього Положення є обов'язковим для всіх співробітників Товариства.

2. Цілі Відділу внутрішнього аудиту Товариства

- 2.1. Внутрішній аудит, як система контролю за діяльністю Товариства має на меті оцінку та вдосконалення системи внутрішнього контролю Товариства.
- 2.2. Внутрішній аудитор приймає участь в удосконаленні систем управління ризиками, внутрішнього контролю і корпоративного управління з метою забезпечення:
- ефективності процесу управління ризиками;
 - надійності, адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю;
 - ефективного корпоративного управління;
 - повноти та достовірності фінансової і управлінської інформації;
 - дотримання Компанією вимог законодавства України.

3. Основні завдання та функції Відділу внутрішнього аудиту

- 3.1 Відділ внутрішнього аудиту (контролю) Товариства виконує такі функції:
- нагляд за поточною діяльністю Товариства;
 - контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та рішень органів управління Товариства;
 - перевірка результатів поточної фінансової діяльності Товариства;
 - аналіз інформації про діяльність фінансової установи, професійну діяльність її працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами Товариства;
 - виконання інших передбачених законами функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю Товариства.
- 3.2. На Відділ внутрішнього аудиту Товариства покладаються такі завдання:
- сприяння розвитку системи внутрішнього контролю Товариства та операційних процедур;

Продовження додатка Я

- здійснення неупередженої та об'єктивної оцінки фінансової, операційної, інших систем і процедур контролю, оцінки та аналізу виконання посадовими особами і персоналом Товариства установчих документів, внутрішніх положень щодо проведення операцій у межах наданих ліцензій на право провадження професійної діяльності на фондовому ринку;
- впровадження ефективної, достовірної та повної інформаційної системи управління для своєчасного виявлення та усунення недоліків і порушень у здійсненні фінансових операцій;
- перевірка систем внутрішнього контролю та управління ризиками;
- надання на схвалення Директору Товариства, пропозицій з оцінки та управління ризиками;
- своєчасне виявлення порушень та недоліків у діяльності структурних підрозділів, опрацювання оптимальних рішень щодо їх ліквідації та усунення причин виникнення цих недоліків в процесі діяльності Товариства;
- виявлення в межах своїх повноважень вчинених і запобігання майбутнім порушенням у системі внутрішнього контролю, а також попередження випадків будь-яких ризиків;
- оцінювання розміру, напряму та розподілу ризиків Товариства;
- виявлення сфер потенційних збитків для Товариства, сприятливих умов для шахрайства, зловживань і незаконного присвоєння коштів Товариства;
- надання Директору Товариства висновків про результати проведеної перевірки і пропозицій щодо поліпшення діючої системи внутрішнього контролю не рідше ніж один раз на рік;
- проведення внутрішніх перевірок діяльності Товариства, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4. Принципи діяльності Відділу внутрішнього аудиту

4. Внутрішній аудитор під час виконання своїх службових обов'язків дотримується таких моральних принципів:

4.1. Чесність:

- на чесності, що є головним принципом моральної етики внутрішнього аудитора, ґрунтується довіря до думки аудитора. Внутрішній аудитор має виконувати свої службові обов'язки чесно та неупереджено.

4.2. Об'єктивність:

- внутрішній аудитор має продемонструвати найвищий рівень професійної об'єктивності під час виконання своїх службових обов'язків у процесі збирання, оцінювання і надання інформації про діяльність Товариства, яку перевіряє. Внутрішній аудитор повинен робити зважену оцінку всіх обставин, ставитися до справи неупереджено та не допускати того, щоб особиста упередженість або тиск з боку могли позначитися на об'єктивності його оцінок та висновків;

- об'єктивною основою для висновків, рекомендацій внутрішнього аудитора може бути тільки достатній обсяг інформації, а не упередженість або конфлікт інтересів.

4.3. Конфіденційність:

- внутрішній аудитор під час виконання своїх службових обов'язків має доступ до інформації щодо діяльності Товариства і зобов'язаний дотримуватися її конфіденційності;

- внутрішній аудитор несе відповідальність за несанкціоноване розголошення конфіденційної інформації та комерційної таємниці і не має права використовувати її у власних інтересах та розкривати її без відповідного на це дозволу керівництва Товариства, крім випадків, коли цього вимагає законодавство України.

4.4. Компетентність:

Продовження додатка Я

- внутрішній аудитор використовує необхідні знання, навички і досвід роботи під час здійснення внутрішнього аудиту;
- внутрішній аудитор бере на себе лише ті зобов'язання, для виконання яких він володіє достатніми професійними знаннями, навичками і практичним досвідом.

5. Статус і роль Відділу внутрішнього аудиту (контролю)

- 5.1. Посадова особа Відділу внутрішнього аудиту призначається за рішенням вищого органу управління Товариства.
- 5.2. Внутрішній аудитор не може суміщувати свою діяльність з обов'язками працівників, на яких покладаються функції відповідального за проведення фінансового моніторингу, контролера.
- 5.3. Внутрішнім аудитором не може бути призначена особа, яка:
 - має судимість за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, не зняту або непогашену в установленому законом порядку;
 - за вироком суду, який набрав законної сили, позбавлена права обіймати певні посади та займатись певною діяльністю;
 - яка є контролером Товариства або членом сім'ї контролера.
- 5.4. Внутрішній аудитор звітує перед Вищим органом управління Товариства не рідше ніж один раз на рік, надає їй (йому) висновки та пропозиції за результатами поточних перевірок.
- 5.5. Керівництво Товариства повинно забезпечити здійснення необхідних дій для створення системи внутрішнього контролю, яка б забезпечувала вчасне виявлення тенденцій, що потенційно можуть загрожувати майбутньому Товариства.

6. Права та обов'язки Відділу внутрішнього аудиту (контролю)

- 6.1. Внутрішній аудитор має право:
 - на ознайомлення з усією документацією Товариства та здійснення нагляду за діяльністю будь-якого підрозділу Товариства, а також вимагати письмові пояснення від окремих посадових осіб щодо виявлених недоліків у роботі;
 - визначати відповідність дій та операцій, що здійснюються працівниками Товариства, вимогам законодавства України, у тому числі нормативно-правовим актам, рішенням Товариства, які визначають політику та стратегію Товариства, процедуру прийняття і реалізацію рішень, організацію обліку та звітності;
 - перевіряти розрахунково-касові документи, правочини Товариства, фінансову і статистичну звітність, іншу документацію, а у разі необхідності - наявність готівки, інших цінностей, які знаходяться у Товариства;
 - перевіряти документи, пов'язані із здійсненням фінансового моніторингу;
 - залучати у разі необхідності працівників інших структурних підрозділів Товариства для виконання поставлених перед Відділом внутрішнього аудиту (контролю) завдань (за згодою керівників структурних підрозділів);
 - мати безперешкодний доступ до підрозділу, що перевіряється, а також у приміщення, що використовуються для зберігання документів, матеріальних цінностей, отримувати інформацію, яка зберігається на магнітних та інших носіях інформації;
 - з дозволу керівника Товариства знімати копії з одержаних документів, у тому числі копії файлів, копії будь-яких засобів, що зберігаються в локальних обчислювальних мережах і автономних комп'ютерних системах, а також розшифровувати ці записи;
 - при виявленні порушень чинного законодавства, випадків розкрадань, допущених працівниками Товариства, рекомендувати Директору або вищому органу управління Товариства усунення їх від виконання обов'язків;
 - при встановленні фактів зловживання службовим становищем керівника Товариства повідомляти про такі випадки директора або вищий орган управління;

Продовження додатка Я

- брати участь у засіданнях органів управління Товариства з правом дорадчого голосу під час обговорення питань, які прямо або опосередковано стосуються стану бухгалтерського обліку, внутрішнього аудиту (контролю), зовнішнього аудиту, змін у структурі або розвитку Товариства.

6.2. Обов'язки внутрішнього аудитора:

- проводити перевірки з метою здійснення оцінки адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю Товариства, її відповідності ступеню потенційного ризику, притаманного діяльності Товариства, а також оцінювати його;
- забезпечувати організацію постійного контролю за дотриманням працівниками Товариства встановлених процедур проведення операцій, функцій та повноважень згідно з покладеними на них обов'язками;
- проводити внутрішні перевірки діяльності Товариства, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.
- проводити розгляд фактів порушень працівниками Товариства законодавства, у тому числі нормативно-правових актів та внутрішніх документів, які регулюють діяльність Товариства;
- інформувати виконавчий орган Товариства про недопущення дій, результатом яких може стати порушення законодавства, в тому числі нормативно-правових актів;
- розробляти рекомендації щодо усунення виявлених порушень, покращення системи внутрішнього контролю та здійснювати контроль за їх виконанням.
- забезпечувати схоронність та повернення одержаних від структурних підрозділів Товариства документів на всіх типах носіїв;
- забезпечувати повноту документування кожного факту перевірки, оформлювати письмово висновки, де мають бути відображені усі питання, вивчені під час перевірки, та рекомендації, надані керівництву Товариства.

7. Обсяги та напрями роботи Відділу внутрішнього аудиту (контролю)

7.1. До обсягу роботи Відділу внутрішнього аудиту (контролю) належить, але не обмежуючись цим, перевірка та оцінка адекватності й ефективності корпоративного управління, управління ризиками та системи внутрішнього контролю, а також якості виконання працівниками покладених на них обов'язків з метою досягнення цілей Товариства.

7.2. Діяльність Відділу внутрішнього аудиту (контролю) повинна охоплювати всі напрями роботи Товариства.

7.3. Об'єктами внутрішнього аудиторського контролю є, зокрема:

- операції Товариства і їх відповідність законодавству України;
- види операцій Товариства, ефективність їх здійснення та оцінка ризиків;
- правила та процедури, згідно з якими здійснюються операції Товариства, та їх дотримання;
- стан інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Товариства;
- внутрішня та зовнішня бухгалтерська і фінансова звітність Товариства, адекватність відображення в ній діяльності Товариства;
- організація бухгалтерського та управлінського обліку, а також їх відповідність меті та завданням діяльності Товариства;
- управління трудовими та матеріальними ресурсами Товариства тощо.

7.4. В процесі аудиторської перевірки звертається увага на такі фактори:

- компетентність працівників, відповідність посадам, які вони обіймають;
- дотримання законодавства щодо здійснення професійної діяльності на фондовому ринку України, розкриття інформації, повноти та своєчасності підготовки та надання звітності;

Продовження додатка Я

- фінансовий стан та дотримання показників фінансового стану Товариства;
- складність та змінюваність видів операцій Товариства;
- доцільність розширення мережі філій Товариства, ефективність роботи окремих філій (представництв)/відокремлених підрозділів;
- раціональність витрат;
- ступінь технічного та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Товариства;
- адекватність та ефективність процедур внутрішнього контролю;
- організаційні, операційні та економічні зміни в Товариства.

8. Обов'язки внутрішнього аудитора із звітування

8.1. Внутрішній аудитор звітує перед керівником Товариства:

- за результатами кожного календарного року – шляхом надання звіту про результати діяльності Відділу внутрішнього аудиту (контролю) за рік, у тому числі із стислим описом по виявлених критичних недоліках, рекомендованих внутрішнім аудитом заходах та запланованих діях виконавчого керівництва, та виконання річного плану внутрішнього аудиту;
- про результати проведених спеціальних аудитів та розслідувань – одразу після їх проведення;
- про план діяльності Відділу внутрішнього аудиту (контролю) та план внутрішнього аудиту на наступний рік;
- про необхідність внесення змін та доповнень до цього Положення – за результатами кожного календарного року.

8.2. Річні звіти Відділу внутрішнього аудиту (контролю) мають містити також питання значних ризиків, на які наражається Компанія, у тому числі, ризики шахрайства, та інші питання за запитом керівника Товариства.

8.3. Всі звіти та висновки за результатами аудиторських перевірок та рекомендації, надані внутрішнім аудитором, мають доводитися до відома керівника Товариства одразу після завершення перевірок для ознайомлення, надання відповідних коментарів/пояснень та виправлення недоліків у роботі підрозділів Товариства.

9. Проведення внутрішнього аудиту та оформлення результатів перевірки

9.1. Проведення перевірки діяльності Товариства здійснюється внутрішнім аудитором відповідно до даного Положення.

9.2. Перевірки діяльності Товариства здійснюється внутрішнім аудитором згідно річного плану, що складається внутрішнім аудитором та доводиться до відома вищого органу управління Товариства.

9.3. Перевірки, також, можуть бути здійснені за окремими дорученням керівника Товариства.

9.4. При проведенні внутрішнього аудиту (контролю) структурних підрозділів Товариства можуть бути передбачені такі етапи перевірки:

- отримання повної інформації про структурний підрозділ, що перевіряється;
- складання та виконання плану перевірки Відділу внутрішнього аудиту (контролю), в якому повинні бути відображені мета та процедури перевірки з урахуванням інформації про підрозділ, що перевіряється;
- проведення перевірки отриманої інформації на суттєвість, оцінка ризику за операціями, що допомагає визначитись, яку фінансову звітність необхідно проаналізувати, який розмір вибірки використати і які види аналітичних процедур провести;
- здійснення документального підтвердження виконання всіх процедур проведення внутрішнього аудиту (контролю) шляхом підготовки робочої документації аудиторської перевірки;

Продовження додатка Я

- складання внутрішнім аудитором висновків та пропозицій щодо результатів перевірки відповідних структурних підрозділів Товариства.

9.5. Висновок складається і підписується внутрішнім аудитором Товариства.

9.6. У висновку викладаються виявлені недоліки та порушення, що характеризують проведення відповідних фінансових операцій. Необхідно також викласти причини, що створили умови для здійснення порушень, та надати свої пропозиції про прийняття заходів щодо їх усунення. Висновок повинен містити оцінку стану системи внутрішнього контролю відповідного підрозділу Товариства.

9.7. Для прийняття організаційних заходів висновок направляється вищому органу управління Товариства.

10. Координація діяльності з іншими Відділами Товариства

10.1. Внутрішній аудитор взаємодіє безпосередньо з вищим органом управління Товариства, у тому числі шляхом участі у засіданнях вищого органу управління Товариства та, за необхідності, між засіданнями.

10.2. Керівництво Товариства зобов'язане своєчасно реагувати на рекомендації внутрішнього аудитора.

Керівник Товариства має право взяти на себе ризик не виконання рекомендацій у зв'язку з будь-якими міркуваннями. В такому разі внутрішній аудитор невідкладно повідомляє про це вищий орган управління Товариства.

10.3. Внутрішній аудитор взаємодіє з іншими структурними підрозділами Товариства. Внутрішній аудитор має право залучати у разі необхідності працівників інших структурних підрозділів Товариства для виконання поставлених перед Внутрішнім аудитором завдань (за згодою керівників структурних підрозділів).

10.4. У питаннях управління ризиками Товариства внутрішній аудитор взаємодіє з посадовою особою відповідальною за управління ризиками, зокрема надає пропозиції до проектів документів щодо управління ризиками.

10.5. Працівники інших підрозділів Товариства не можуть самостійно брати на себе повноваження Внутрішнього аудитора. Проте ті з них, які володіють специфічною інформацією, мають допомагати Внутрішньому аудиторю.

11. Підзвітність Відділу внутрішнього аудиту (контролю)

11.1. Внутрішній аудитор звітує перед вищим керівництвом Товариства про діяльність не рідше одного разу на рік. Звіти повинні включати інформацію, передбачену розділом 8 цього Положення, та інші відомості необхідні вищому керівництву Товариства для виконання своїх обов'язків.

11.2. Вищий орган управління Товариства щорічно оцінює діяльність внутрішнього аудитора на підставі наданого звіту та виконання планів діяльності Відділу внутрішнього аудиту (контролю).

11.3. Внутрішній аудитор на регулярній основі розробляє плани діяльності Відділу внутрішнього аудиту (контролю).

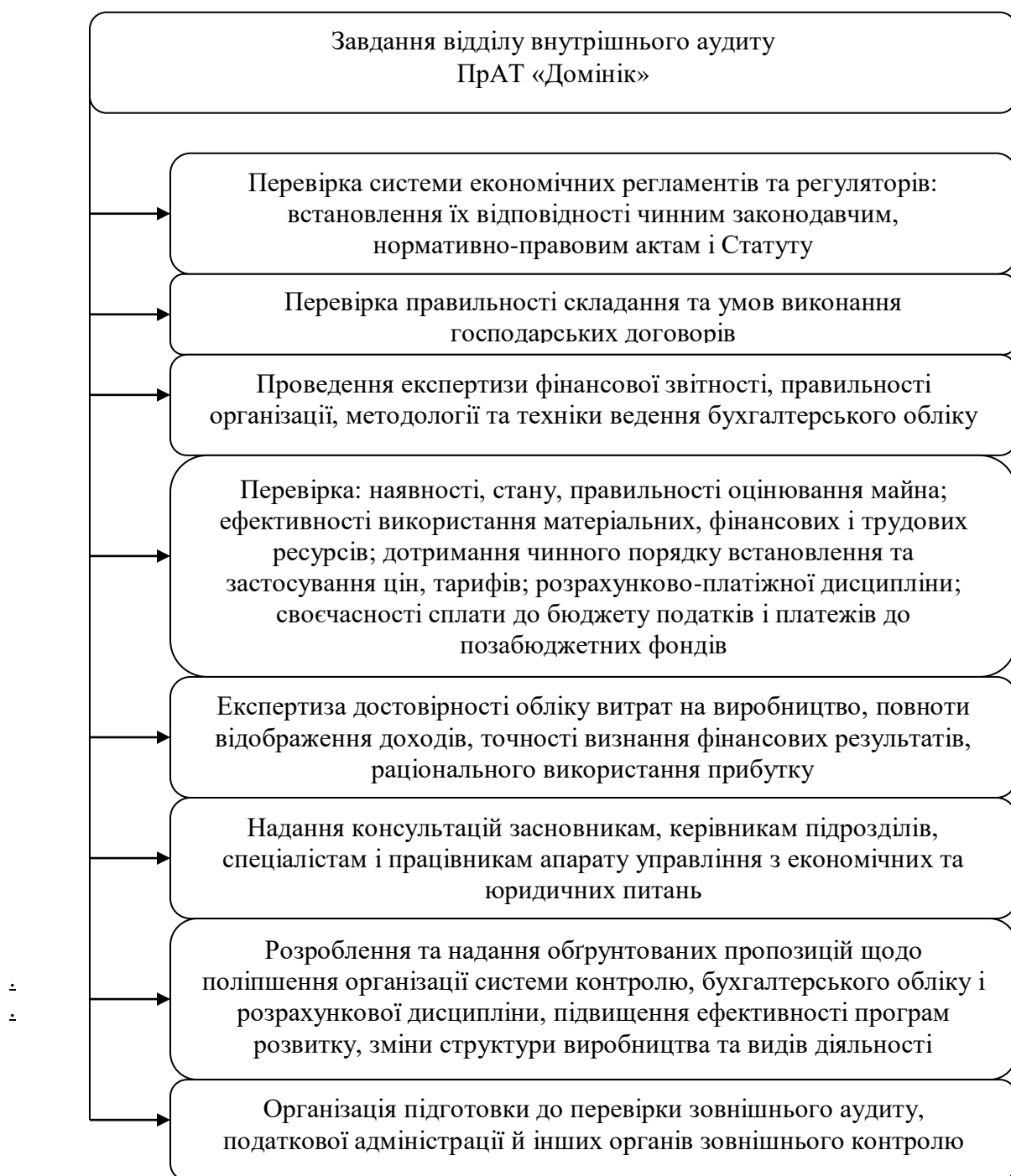
11.4. Внутрішній аудитор не несе відповідальності та не має владних повноважень щодо операцій, за якими він здійснює аудит.

12. Заключні положення

12.1. Внутрішній аудитор розглядає питання про необхідність внесення змін та доповнень до цього Положення та виносить відповідні пропозиції на розгляд вищого органу управління Товариства.

12.2. Положення, а також усі зміни та доповнення до нього затверджуються вищим органом управління Товариства.

Додаток АА

Завдання відділу внутрішнього аудиту ПрАТ «Домінік»

Джерело: розроблено автором